Tidskrift för
Schack

Nr 3
1954 · Årg. 60

Publiksuccén i Eriksdalshallen

Alla partierna från matchen Sverige-Sovjet

*

Schackolympiad i Amsterdam

*

Svenska mästerskapen

Averbach

Hörberg

Svart drar och vinner

Geller

Nilsson

Svart drar och vinner

TIDSKRIFT FÖR SCHACK 1954

Redaktör och ansvarig utgivare: Erik Lundin
Redaktion och expedition: Drottninggatan 29 C, Stockholm
Telefon 11 51 95. Postgiro 39 73
Annonsavdelning: Telefon 31 67 22 (kl. 9—12)
Prenumerationspris: helår kr. 10: —

Innehållsförteckning:

	Sid.		Sid.
Schackolympiaden till Holland	145	Schack i litteraturen	165
Lugn kongress	146	Porträtt av Collijn	165
Helge Bertulf 40 år	146	Skakbladet 50 år	166
Hörberg Sverigemästare	147	Schack vid skolor	166
De nya mästarna	150	USA-mästerskapet	167
Zonturn. i München	153	Partier	168
Zonturn. i Tjeckoslovakien	154	Problem	199
Skånes schackförbund	157	Dom i tvådragsturn.	202
Finlandsbrev	158	Dom i tre- och flerdragsturn.	204
Göteborgskrönika	160	Ny svensk problembok	207
Stockholms Schacksällskap	161	Studier	209
England—Sovjet	161	Ospelad melodi	211
Sovjet—USA	162	Värt att minnas	212
Sovjet—Sverige	163	Press-stopp	213
Danmark slog Norge	164	Korrespondensschack	214

Restexemplar av Tidskrift för Schack

utförsäljas till ett pris av 25 öre pr styck. Det gäller udda häften från icke kompletta årgångar 1935—51. Passa på detta tillfälle att till billigt pris komma över värdefulla häften.

Sändas fraktfritt.

DR J. HANNAK

Emanuel Lasker

BIOGRAPHIE EINES SCHACHWELTMEISTERS

Mit einem Geleitwort von Prof. Albert Einstein

(Tyska språket)

Pris inb. (316 sid.) kr. 14: —

Kan rekvireras från TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Tidskrift för Schack

Nr 3

1954 . Årg. 60

Schackolympiaden till Holland

Återbud från Argentina

Det argentinska schackförbundet har "på grund av oövervinnliga svårigheter" nödgats inhibera sitt erbjudande att arrangera Schackolympiaden i Buenos Aires. De länder som redan var anmälda fick så sent som den 16 juli telegrafiskt besked härom. I detta läge inträdde Holland som räddande ängel och förklarade sig berett att åtaga sig värdskapet för nationstävlingarna. Dessa kommer nu att äga rum i Amsterdam 4—30 september. På samma plats hålles FIDE:s kongress under tiden 28 augusti—3 september.

Vid pressläggningen av detta häfte (17/8) hade 26 länder anmält sitt deltagande, nämligen: Argentina, Belgien, Bulgarien, Chile, Cuba, Danmark, England, Finland, Frankrike, Grekland, Holland, Irland, Island, Israel, Italien, Jugoslavien, Kanada, Luxemburg, Norge, Saar, Schweiz, Sovjet, Sverige, Tjeckoslovakien, Västtyskland och Österrike.

Tyvärr saknas flera starka schacknationer: USA, Ungern, Polen t. ex., efteranmälningar är inte helt uteslutna. Vid 26 nationer blir det uppdelning i fyra grupper, där de tre bästa går vidare till finalgruppen; de övriga i grupperna spelar en B-turnering.

Tävlingarna äger rum på Hotel Krasnapolsky i Amsterdam.

Sveriges schackförbund har uttagit följande spelare: G. Ståhlberg, E. Lundin, G. Stoltz, B. Hörberg (den nye Sverigemästaren), Z. Nilsson och R. Goode, finalist i årets SM.

Det ordinarie ryska fyramannalaget får följande utseende: Botvinnik, Smyslov, Bronstein och Keres. Argentina kommer med Najdorf, Bolbochan, Panno, Guimard, Eliskases, Pilnik. Jugoslavien ställer upp med Pirc, Gligoric, Trifunovic, Rabar, Fuderer och Matanovic. Det danska laget: Bent Larsen, Axel Nielsen, Palle Nielsen, E. V. Nielsen, Harald Enevoldsen och Börge Andersen. Finland får klara sig utan Böök och ställer upp: O. Kaila, K. Ojanen, T. Salo, J. Vesterinen, O. Katajisto samt Fred eller Rantanen. Island har anmält Olafsson, Gudmundsson, Palmasson, Augustsson, Johannsson och Arnlaugsson. För Norge spelar O. B. Morcken, Åge Vestöl, Per Lindblom, Thor Störe, Odd Flater och W. Ramm.

*

Tävlingen kommer utan tvekan att resultera i en överlägsen seger för det ryska laget, och liksom i Helsingfors 1952 blir det troligen även nu en hård kamp mellan Argentina och Jugoslavien om platserna närmast. Förra gången kom tjeckerna på fjärde plats, USA på femte, Ungern på sjätte och Sverige på sjunde. Om USA och Ungern uteblir skulle Sverige i år rycka upp två trappsteg, om det skall bli vid det gamla ...

ALLT OM SCHACKOLYMPIADEN
i nästa nummer, som beräknas utkomma den 20 november.

Lugn kongress i Ramlösabrunn

Schackspelarnas antal ökar

Kongressen i Ramlösabrunn betecknas av flertalet närvarande som lugn och inga revolutionerande beslut fattades. Schackspelet i Sverige är en i stark evolution varande rörelse, sade hr Rogard. Något beslut om 1955 års kongress blev det inte. Fenix, Borås, vill stå för arrangemangen 1956, då klubben fyller 50 år. För nästa år har trevare gjort av Uppsala och Södertälje. Bra platser allesammans, geografiskt sett. Inga ändringar för allsvenska schackserien trots mycket prat.

Hälsingborgs Schacksällskap fick igenom sin motion om att Sverigemästaren skall koras innan tävlingarnas slut på platsen. Det gick bra den här gången och man kan bara så där en passant tänka sig särspelet mellan Stoltz och Z. Nilsson. Det beslutades på förslag av Stockholm att en korpschackspelare medgives tävla både för sin vanliga schackklubb samt för korpklubben, förutsatt att den är ansluten till förbundet, men att avgift bara erlägges av endera klubben.

Harald Malmgren, Tierp, spelade upp till diskussion i ämnet schacktidskrifter utan att några beslut fattades. Till redaktör för Schackbladet utsågs förre estländaren A. Hildebrand, Uppsala.

SCHACKSPELARNA VÄLKOMNAS!

Innan spelet började den 3 juni samlades de tävlande i Brunnshotellets stora matsal. Helge Bertulf, ordförande i det arrangerande schacksällskapet, omtalade att Hälsingborgs schacksällskap fyllde 50 år den 4 november 1953 och att detta var en av anledningarna att kongress och rikstävlingar förlagts till denna plats. Han hoppades att arbetet bakom förberedelserna måtte krönas med framgång, ävenså att alla måtte trivas under de förestående tävlingsdagarna.

Hälsingborgs stadsfullmäktiges ordförande, direktör Anders Persson, yttrade bl. a. — När man ser detta stora sällskap skulle man tro att det representerar en stor kongress med annat ändamål än "ädelt tänkande". Det gläder oss att få se Eder i den gamla staden Hälsingborg och det vore glädjande för oss, om ni ville medföra angenäma minnen från vår stad. Det är en turismens stad, där i runt tal 3 miljoner människor passerar mellan Hälsingborg och Hälsingör varje år. —

Sveriges schackförbunds ordförande, Folke Rogard, tackade för de mycket vänliga välkomstorden till en trakt, där naturskönhet och folkets vänliga mentalitet är vida känt och omvittnat. Med vilket mått av beundran är det inte som vi konstaterat det stora förberedelsearbetet till dessa tävlingar!

Borgmästare Lars Gunnar Olsson: När jag anmodad fått i uppdrag att öppna 1954 års SM-schack, så är det inte utan att det medfört samvetskval! Det känns som om jag försummat något som borde fullföljts. I mitt hem spelades en del schack, men det har stannat därvid. Men än i dag kan jag fångas av njutningen vid genomspelandet av ett estetiskt schackparti. Schack torde vara den fritidssysselsättning som är mest fri från klander. Frans G. Bengtsson skriver visserligen, "att det inte blivit något av honom". Tvärtom anser jag det varit nyttigt för Frans G. Bengtsson att ha kunnat spela schack under sin vistelse vid universitetet i Lund! Schack utgör en stimulans för alla dess utövare. Jag vill uttrycka den förhoppningen, att de kommande tävlingarna måtte hållas i en anda av intellektuell avspänning i den intensiva lek spelet utgör och bli en källa av tillfredsställelse och vederkvickelse. —

*

Hälsingborgs schacksällskaps ordförande och en av drivfjädrarna i SM-arrangemangen, Helge Bertulf, fyllde under tävlingsveckan 40 år.

*

Två spelare bröt tävlingarna före sista ronden, en utan att ange skäl. 18 spelare uteblev utan att göra anmälan. Sammanlagt 245 deltog.

Överraskningar i SM

Ungdomen kommer!

Underrubriken tar i första hand sikte på Bengt Hörberg och hans antagonist i finalen om Sverigemästerskapet 1954, Royal Goode. Hur länge är det sedan vi hade en Sverigemästare så ung som Hörberg!

Hörberg åstadkom en jämn serie, fri från nederlag, och gick in på första plats en halv poäng före spurtstarke Backlund, som tog 5½ poäng på de sex sista partierna! Men detta var inte allt vad denna grupp hade att bjuda på i fråga om överraskningar. Allan Bergquist låg väl till i toppen med sina 4½ på sex ronder men nöjde sig sedan med endast en på de fem sista! Zandor Nilsson hade före tävlingen många med sig om gruppsegern. Han spelade energiskt och idérikt, som vanligt kanske man kan säga, men startade olyckligt på 1½ poäng av fyra. Sedan kom en spurt à la Backlund med 5½ av 6. Men en nolla i sista ronden mot Göteborgs "Gubbe ur lådan" Kinnmark gjorde att han kom efter Backlund, vars poängplockning han annars i stort kopierade. Willy Pettersson, som "gästspelade" i landslagsklassen efter långa uppehåll, drog länge uppmärksamheten till sig, trots att han i fjärde ronden fick ge Burehäll en av dennes två segrar. Han kom starkt igen och föll definitivt från första plats efter nederlaget mot Hörberg i åttonde ronden. Ett fjärdepris var i alla fall inte dåligt med så lite träning.

Om vem av Zandor Nilsson eller Inge Johansson som skulle vinna gruppen var närmast en smaksak före tävlingen! Båda stod väl lika bra till på förhandstipsen. Men efter sju ronder stod det klart även för den mest inbitne lokalpatrioten, att Inge inte kunde vinna. Han hade då endast en poäng. Men han borde haft mycket mer. Lika oberörd han varit av framgångar, lika oberörd föreföll han att vara av detta, som de flesta tror, tillfälliga misslyckande. Ett vackert föredöme! Och till sist Kinnmark och Sven Carlsson, som vi hoppas återfinns i landslagsklassen 1956, då de firar sin 25:e SM-tävling!!

Två ronder före slutet spelade Werle förstafiolen i andra gruppen, trots att favoriter som Sköld, Sterner, Joffe m. fl. deltog. Laurine och Åhman höll sig väl framme till sjunde ronden under det Sterner och Joffe då endast hade 3 av sju poäng. Sköld tog allt i rond 4—6 men lika många nederlag i de följande tre partierna. Goode låg nu inte så långt efter tidskriftens studieredaktör och trots god spurt av Joffe och Sterner, så räknade man två ronder före slutet allvarligt med Goode eller Werle. I följande rond avgjordes ordningsföljden mellan dessa. Goode vann mot Sterner! Och Werle förlorade efter mindre god spelanläggning mot Sveriges tvåa bland schackspelande lektorer, J. B. Lindberg, Örebro!

Hörberg Sverigemästare 1954!

Finalen om Sverigemästerskapet gick helt i arrangörernas smak, även om det inte blev den publika succé man väntat och trots att den blev ett extra pålägg på en arbetsam arrangörsperiod. Säkert är heller inte att finalisterna helt uppskattade dessa tre extra partier, när nu reaktion efter gruppspelets strapatser började göra sig gällande. Vad man kunde förstå led Goode mest av de extra ansträngningarna. Vem som efter en tids vila varit den mest värdige på tronen är sannerligen inte lätt att profetera om. Frågade man värmlänningar före spelet, så fanns bara en vinnare: Goode. Och vände man sig till skåningar, blekingar, smålänningar och stockholmare så fanns för dem bara Hörberg. Som Hörberg fick de flesta rösterna får vi väl tro att han var den värdigaste av de två. Hans spel i första finalpartiet var gediget och hans seger därmed också välförtjänt. Utan ett oöverlagt drag i det andra hade han varit Sverigemästare samma dag. Men Goode mobiliserade all energi och den offerkombination som svar på motståndarens mindre goda drag var värd poängen och det oavgjorda resultatet. Men det skulle bli nya påfrestningar för de två redan tidigt följande dag. Och nästa seger avgör! Spelet med Goode som vit lutade länge åt remi. Men Goode tycktes tröttna först, tappade en bonde, partiet och Sverigemästerskapet inom loppet av några minuter efter 1½ veckas gediget arbete! Sådant är schack. Men Goode bar motgången med lugn och värdighet!

Landslagsklassen gr. 1. SM 1954	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	**P:g**
1. B. Hörberg, Stockholm ..	—	1	½	1	½	½	½	½	1	1	1	1	**8½**
2. G. Backlund, Stockholm ..	0	—	½	½	1	1	½	1	1	1	½	1	**8**
3. Z. Nilsson, Stockholm	½	½	—	1	1	1	0	½	½	1	0	1	**7**
4. W. Pettersson, Norrköping	0	½	0	—	1	½	½	0	½	1	1	1	**6**
5. G. Andersson, Skoghall ..	½	0	0	0	—	1	½	1	½	½	1	½	**5½**
6. A. Bergquist, Stockholm ..	½	0	0	½	0	—	½	1	1	1	½	½	**5½**
7. A. Hildebrand, Gävle	½	½	1	½	½	½	—	½	0	0	½	1	**5½**
8. A. Burehäll, Stockholm ..	½	0	½	1	0	0	½	—	1	½	½	½	**5**
9. S. Carlsson, Västerås	0	0	½	½	½	0	1	0	—	½	1	½	**4½**
10. S. Buskenström, Hedemora	0	0	0	0	½	0	1	½	½	—	1	½	**4**
11. O. Kinnmark, Göteborg ..	0	½	1	0	0	½	½	½	0	0	—	1	**4**
12. I. Johansson, Malmö	0	0	0	0	½	½	0	½	½	½	0	—	**2½**

Landslagsklassen gr. 2. SM 1954	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	**P:g**
1. R. Goode, Kristinehamn ..	—	0	½	1	1	1	1	½	½	½	1	½	**7½**
2. A. Werle, Stockholm	1	—	½	½	½	0	0	1	1	½	1	1	**7**
3. Å. Stenborg, Västerås	½	½	—	1	½	½	½	½	0	½	1	½	**6**
4. O. Sterner, Stockholm	0	½	0	—	½	1	1	½	1	½	0	1	**6**
5. M. Joffe, Solna	0	½	½	½	—	1	0	½	½	1	½	1	**6**
6. J. B. Lindberg, Örebro	0	1	½	0	0	—	1	1	1	0	½	½	**5½**
7. L. Laurine, Göteborg	0	1	½	0	1	0	—	0	1	1	½	½	**5½**
8. S. Nyman, Stockholm	½	0	½	½	½	0	1	—	0	1	0	1	**5**
9. K. Sköld, Stockholm	½	0	1	0	½	0	0	1	—	½	1	½	**5**
10. O. Karlin, Lund	½	½	½	½	0	1	0	0	½	—	1	0	**4½**
11. E. Åhman, Göteborg	0	0	0	1	½	½	½	1	0	0	—	1	**4½**
12. A. Mellgren, Svanskog	½	0	½	0	0	½	½	0	½	1	0	—	**3½**

Mästarklassen grupp 1. SM 1954.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	**P:g**
1. A. Fridh, Linköping	—	½	½	1	1	½	½	1	1	1	**7**
2. E. Forslund, Timrå	½	—	½	1	1	1	½	½	½	½	**6**
3. A. Ohlsson, Malmö	½	½	—	0	1	1	1	½	1	½	**6**
4. G. Hellman, Stockholm	0	0	1	—	½	0	½	1	1	1	**5**
5. K. G. Gannholm, Burs	0	0	0	½	—	1	1	0	½	1	**4**
6. L. Molin, Stockholm	½	0	0	1	0	—	1	1	0	½	**4**
7. G. Lundh, Gävle	½	½	0	½	0	0	—	1	½	½	**3½**
8. G. Dahl, Stockholm	0	½	½	0	1	0	0	—	1	½	**3½**
9. K. Kust, Solna	0	½	0	0	½	1	½	0	—	½	**3**
10. B. Lundgren, Göteborg	0	½	½	0	0	½	½	½	½	—	**3**

Mästarklassen grupp 2. SM 1954	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	**P:g**
1. A. Svensson, Falköping	—	½	½	½	1	1	1	1	1	1	**7½**
2. B. Häggqvist, Stockholm	½	—	1	1	½	1	0	½	1	½	**6**
3. H. Broberger, Stockholm	½	0	—	1	0	1	0	½	1	1	**5**
4. M. Lilliesträm, Huskvarna	½	0	0	—	½	½	½	1	1	1	**5**
5. H. Malmgren, Gävle	0	½	1	½	—	½	½	0	1	1	**5**
6. H. Sundquist, Fagervik	0	0	½	½	½	—	1	½	1	1	**5**
7. O. Appelquist, Stockholm	0	1	1	½	½	0	—	0	0	1	**4**
8. B. Ahlgren, Landskrona	0	½	0	0	1	½	1	—	0	½	**3½**
9. C. Y. Johannesson, Göteborg ..	0	0	0	0	0	0	1	1	—	1	**3**
10. R. Bäck, Stockholm	0	½	0	0	0	0	0	½	0	—	**1**

Gubbarna kommer!

Bland spelarna i de följande klasserna är det i första hand "gubbarna" som slog igenom denna gång. Vinnaren av mästarklassens ena grupp, Arvid Svensson, är med sina 47 år ingen yngling precis. Men åldern stiger med sju hela år, då vi möter den nyblivne mästaren och vinnaren av en grupp i klass I, 54-årige Frits Karlsson, Göteborg.

Å andra sidan är Karlsson bara "barnet" i förhållande till fjärdepristagaren i klass I, grupp 5, den riksbekante skattmästaren, tävlingsledaren m. m., 71-årige Fritz Andersson! Hatten av för Fritz, som gick obesegrad genom sju ronder men tröttnade mot slutet! "Gubben" Svensson vann med 1½ poängs försprång, obesegrad, "gubben" Karlsson med 2 poängs försprång, också obesegrad! 58-årige Hellman från Hälsingborg var inte så långt ifrån att bli mästare men tog en ensam andraplacering efter gott spel! 49-årige nykorade mästaren Jerrefalk får väl också räknas till "gubbarna". Och 67-årige Dahl tog 3½ poäng i klass M, trots att han ej varit med i SM sedan första världskriget! Andra ej att förglömma.

Bland de unga tog Häggqvist ett andrapris i klass M, medan Lundgren var ur slag. Ljungkvist, Åke Ohlsson och Sehlstedt gick heller inte så rent som väntat.

Trots fysiska svagheter tog Hildebrand ett femtepris i klass L, och korrespondensexperten Malmgren ett tredje i klass M. Även Ahlgren, Landskrona, dras med ohälsa men spelade sig till 3½ i klass M. Och vinnaren av sista gruppen i klass II, Halldin, satt i rullstol hela tiden.

Detta är avsett att tjäna som sporre för dem som inte äger hälsans goda gåva, men ändå spelar schack med framgång och på ett värdigt sätt. Om alla innan de anmäler sig till ett SM gjorde klart för sig, om de med bibehållen värdighet kan utstå de påfrestningar dessa tävlingar medför och kan ta motgångar och framgångar som en sann sportsman, då skulle rikstävlingarna i schack — och alla schacktävlingar förresten — bli vad de innerst åsyftar att vara: en trevlig, lugn och minnesrik kamratträff, där allt nedsättande tal om motspelaren är som bortblåst och endast rent spel efter de fastställda normerna fäller utslag!

L. Bohmgren

Pristagare:

Klass I, grupp 1: G. Andersson, Hagfors 8½ (mästare), E. Larsson, Stockholm 8½, B. Westin, Böteborg 7½, A. Bjurén, Gällivare, och H. Larsson, Hörsne 6½.

Grupp 2: Frits Karlsson, Göteborg 9, S. Cederlind, Karlskoga 7, T. Bjarne, Stockholm, J. Blomquist, d:o, och M. Nehlin, Heby 6½.

Grupp 3: K. Arnstam, Växjö 8½, C. Hellman, Hälsingborg 7, A. Nilsson, Lund 6½, O. Eriksson, Stockholm, och A. Johnsson, Gustavstorp 6.

Grupp 4: A. Lindström, Stockholm 7, A. Bryntze, Flen, S. Nilsson, Hälsingborg, I. Sepp, Stockholm, och F. Thorbegsson, Göteborg 6.

Grupp 5: G. Källgren, Köping 7½, S. Lindkvist, Hälsingborg 6½, A. Kerje, Stockholm 6, F. Andersson, Halmstad, O. Aronsson, Göteborg, och I. Persson, Hörnefors 5.

Grupp 6: N. Jerrefalk, Stockholm 6 (mästare), N. Henriksson, Filipstad, och J. Wesche, Stockholm 6, G. Karlsson, Landskrona, och L. Ljungqvist, Jönköping 5½.

Vinnare av klass II.

Grupp 1: G. Persson, Malung, och S. Sandin, Uppsala, 7½.

Grupp 2: Sixten Eriksson, Stockholm, 6½.

Grupp 3: I. Ejeland, Stockholm, 8½.

Grupp 4: T. Nättorp, Lidköping, 8½.

Grupp 5: P. Ozolins, Lidingö, och P. O. Lundell, Kristinehamn, 7.

Grupp 6: U. Gustafsson, Malmö, 8.

Grupp 7: S. Månsson, Kristianstad, 8½.

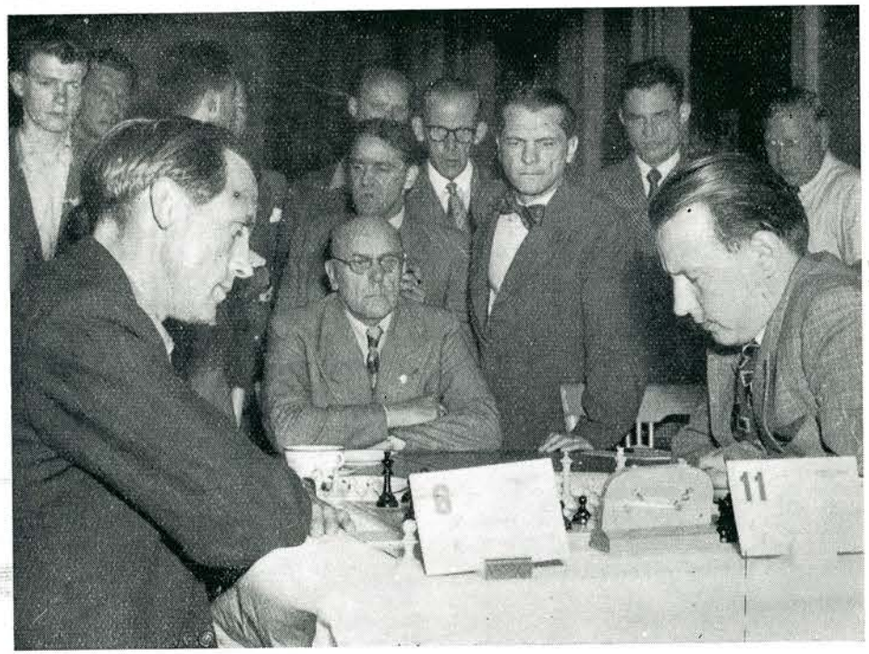
Grupp 8: G. Backman, Stockholm, 8½.

Grupp 9: V. Larsson, Alva, 8.

Grupp 10: S. Stenund, Klemensnäs, 7½.

Grupp 11: B. Söderborg, Stockholm, och G. Holmberg, Nässjö, 6½.

Grupp 12: S. Halldin, Kristinehamn, och A. Andersson, Kristianstad, 9 poäng. (Okristligt hårt!)

Bolden tagen under första särspelspartiet mellan Goode t. v. och Hörberg.

Några data över de nya mästarna

ANTON FRIDH, Linköping.
Ingenjör. 34 år.

— Nu eller aldrig —

Fridh, som redan skulle varit uppe i landslagsklassen efter sin 2:aplacering i Örebro 1953, om inte Lilliesträm tagit en halva för mycket (eller kanske för litet enligt egen uppfattning) i Stockholm vid nyåret, lämnade denna gång ingenting åt slumpen utan vann med en poängs försprång. Blev mästare 1949, Malmömästare året innan. Startade i SM 1937. Har deltagit i matcher mot Danmark och mycket annat. Ägnar sig mera åt praktiska problem än teori. Stillsam och försynt.

ARVID SVENSSON, Falköping.
Lokförare. 47 år.

— Trevlig position —

— Hälsingborg är rätta platsen! Här vann jag klass II 1928 och beräknar bli Sverigemästare nästa gång SM kommer hit! — Vann klass I i Nordiska 1946 och i Stockholm följande år. Varit Västgötamästare en gång och erövrade SJ:s mästerskap 1953. Idel spännande och hårda partier. Omständigheterna gör att man vinner! Återkommer!

Och så är Sveriges lokförare nr 2 uppe i högsta klassen efter många års idogt arbete med när- och fjärrschack. Lugn och trivsam, i med- och motgång lika!

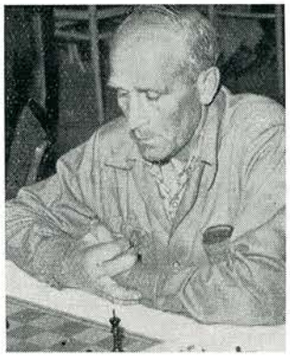

GÖSTA ANDERSSON,
Hagfors.
Vaktmästare. 39 år.

— Ett drag kan avgöra allt!

Visste lite om schack för 25 år sedan. Fyra SM. Vann klass II 1952. Lite korr.-schack. Löser gärna problem. — Westin var en fin spelare! Larsson, Stockholm, likaså. Och alla var bra i denna hårda grupp, där bl. a. jumbomannen tog en halv poäng från mig. Lite tur kanske! Vilar nog ett slag —.

FRITS KARLSSON,
Göteborg.
Mekaniker. 54 år.

— Så dålig ställning hade inte jag!

Började med schack vid 19 år. Nio SM. Vann klass II 1945. Pristagare 1948, 1949 och 1950. Spelat för Manhem i många år. Jämbördiga motståndare. — Fick jag en halv poäng för mycket i något parti så fick jag i gengäld en halv för litet i ett annat. Besvärades av ryggvärk. Angenäm överraskning att vinna på gamla dar! Återkommer.

KNUT ARNSTAM, Växjö.
Stadsnotarie. 24 år.

— Hur skall det gå i sista partiet!

Tävlat i klubb i 14 år, mest i Halmstad. Framgångsrik problemist. Nio SM. Första gången 1941. Delade 1:a pris i klass I 1951. Hård grupp. Fick nog lite mer poäng än jag skulle haft. Växjö kommer, ty intresset är i stigande!

Den yngste bland årets mästarkull har säkert framtiden framför sig!

AXEL LINDSTRÖM,
Stockholm. Justerare. 26 år.

— Räcker det om jag vinner!

Spelat i Hökmossen sedan 1948. Vann klass II vid SM 1953. Ägnat sig något åt korr.-schack. Hårt och jämnt. Efter sju ronder kunde praktiskt taget alla vinna! Utan att föringa någon prestation ansåg segraren att Nilsson, Hälsingborg, spelade särskilt bra. Bryntze likaså. Tur och otur jämnade ut vartannat. Kommer säkert igen!

GUSTAF KÄLLGREN,
Köping.
Fabriksarbetare. 39 år.

— Tror Ni jag är schackspelare!

Lärde i unga år schack. Började i Forshammar. Tävlade första gången 1930. Sysslat med problem. Seriematcher i Mälardalen. Lite närschack, mera korr.-schack. Vann klass II 1953. Hårt. Lite tur mot Strömgren och Fritz Andersson. Persson, Hörnefors, gjorde bl. a. ett starkt intryck. Återkommer!

NILS JERREFALK,
Danderyd.
Verkstadsarbetare. 49 år.

— Damen måste bort från brädet!

Spelat schack i c:a 13 år. Började i Degerfors. 10 år i Wasa SK. Gillar ej studier eller problem. Deltagit i fyra SM. Vann klass II 1951. Känslig för omslag i vädret. Blev förkyld och tänkte bryta! Inga gratispoäng! Vilar på lagrarna kanske något år.

Den nye Sverigemästaren, Bengt Hörberg, är lokförare och 32 år gammal. Vid 15 års ålder greps han av schack och har hunnit med att erövra mästerskapet för Kalmar, Karlskrona, Småland, SJ och fem gånger för Blekinge. Debuterade i SM klass 2 1941 med ett andrapris och vann klass I 1945. Blev tvåa i klass M 1951 och 1953 samt delade 1—3 pris i Stockholms schackförbunds julturnering 1952—1953. Har sökt komma under fund med spelöppningarna mera genom praktiskt spel än genom bokliga studier. Anser studier vara befordrande för spelet vid brädet.

Finalisten om Sverigemästerskapet 1954, Royal Goode, är trädgårdskonsulent, 40 år gammal. Han har deltagit i 11 kongressturneringar. Blev mästare 1949 och vann klass M 1952. I Nordiska tog han andra pris i klass I 1938 och delade 1—2 pris 1948. Har fyra gånger varit distriktsmästare för Medelpad och fem gånger för Värmland. I Göteborgs Julturnering 1952—1953 delade Goode 3—4 pris med Kinnmark.

Värdefulla Slutspelsböcker

EUWE: Bondeslutspel Kr. 3:25,
Tornslutspel ..... Kr. 3:25

Zonturneringen i München

I den västeuropeiska zonturneringen för tre år sedan hemfördes segern av den jugoslaviske stormästaren Gligoric. Under mellantiden har han i olika sammanhang ytterligare hävdat sin höga klass och var förra året med ända uppe i kandidatturneringen. Tidskriftens läsare känner redan till att Gligoric missade en liten smula i den kombinerade mästerskaps- och uttagningsturneringen i sitt hemland, då tre andra goda jugoslaver kom före honom. Därför fanns det ingen plats för Gligoric i årets turnering i München. Detta är dock en ren jugoslavisk angelägenhet, fast den föranlett diskussioner och skriverier och har kostat Ståhlberg tio kronor i förlorat vad (till den som skriver detta); Ståhlberg trodde in i det sista, att Gligoric skulle spela med i München...

Men varför denna långa inledning om Gligoric, när vi i stället skulle skriva något om de *verkliga* deltagarna i 1954 års västeuropeiska turnering? Här har icke oväntat Unzicker segrat, övertygande om än knappt. Detta är hans hittills största framgång. Han förlorade inget parti. Överraskande är 27-årige Donners snabba frammarsch. Förut i år tog han holländska mästerskapet före Euwe, och nu delade han 2—3 pris och kvalificerade sig för interzonala turneringen. Ännu efter tio ronder hade Donner ensam ledningen i turneringen, därefter gick jugoslaven Rabar ifatt, tätt följd av sin landsman, 23-årige Fuderer, som tog den fjärde och sista interzonalplatsen. Pirc kom en halv poäng efter, så nog höll sig jugoslaverna väl framme. Slutresultatet blev följande:

1	Unzicker, Västtyskland	15
2	Rabar, Jugoslavien	14½
3	Donner, Holland	14½
4	Fuderer, Jugoslavien	14
5	Pirc, Jugoslavien	13½
6	Toran, Spanien	12½
7	Golombek, England	12½
8	Kramer, Holland	11½
9	Castaldi, Italien	9
10	Lokvenc, Österrike	9
11	Bhend, Schweiz	8½
12	Dr Lehmann, Västtyskland	7½
13	Dr Aitken, Skottland	7½
14	Burstein, Frankrike	7½
15	Bouwmeester, Holland	7
16	Wade, England	6½
17	Dunkelblum, Belgien	6½
18	Ribeiro, Portugal	5½
19	Mulcahi, Irland	4½
20	Jacob, Saarland	3

De inbördes resultaten för de tio främsta i München uppvisar inte mindre än 28 remier av 45 partier. Den tjeckiska turneringen hade bara 18 remier på samma antal. Större angreppslusta!

---

8 ÅR — BLIXTSPELARE

Medan pappan Gustaf Andersson, Skoghall, tog sina 5½ poäng i landslagsklassen spelade den yngste medlemmen i den kända schackfamiljen, med förnamnet Bhjarne, blixt med vem som helst! Andersson junior var med hela tiden och passade på att fylla åtta år under kongressveckan. Vad månde bliva...

Zonturneringen i Tjeckoslovakien

Åter seger för Pachman

Sittande från vänster: Solin, Ståhlberg, Kluger, Lundin och Hoxha. — Stående från vänster: Minev, Eigil Pedersen, Ciocaltea, Filip, Pachman, Sajtar, Olafsson, Basjuoni, Uhlmann, Koskinen, Balanel, Palmason och Sliwa. — Szabo var frånvarande.

Att inledningsvis framhålla 1954 års österuropeiska zonturnering som den hittills starkaste av FIDE:s zonturneringar, kan möjligen tydas som ett försök att ge ökad belysning åt de svenska spelarnas insats. Emellertid var ungraren Szabo en av de första som betonade turneringens hårdhet. Nu ser vi, att dr Euwe i en artikel behandlar "den svaga representationen" i den västeuropeiska zonturneringen i München, där han som frånvarande — av 1001 orsaker... (— nämner Gligoric, Trifunovic, O'Kelly, Lothar Schmid, Alexander och Euwe, medan i den österuropeiska turneringen så att säga alla de stora kanonerna spelade med, skriver dr Euwe.

Med detta har vi som synes låtit andra säga sin ärliga mening om hur kolossalt starkt det spelades i Prag-Marianske Lazne under tiden 29 maj—27 juni...

Det blev som väntat ett spännande lopp från början till slut mellan Pachman och Szabo om de två främsta platserna. Båda låg efter tio ronder lika med vardera 8½ poäng. I tolvte ronden fick Szabo sin "obligatoriska förlust" mot Lundin, till stor glädje i de tjeckiska kretsarna. Ett par ronder senare utjämnades både glädjen och poängen, då Szabo efter urstarkt spel slog Pachman. I sextonde ronden ådrog sig Szabo genom oförsiktigt spel en förlust mot Balanel, samtidigt gjorde Pachman remi mot Ståhlberg och låg därmed en halv poäng före ungraren. Det räckte till slutseger; båda huvudkonkurrenterna tog sedan 2½ poäng på de tre sista ronderna.

När Pachman nu för andra gången vunnit en zonturnering blir han säkerligen upphöjd till stormästarvärdighet. Hans seger är välförtjänt. Hans teoretiska kunnande är världsbekant; när han i sina teoriböcker anvisat allt åt alla är hans största problem, vad han själv skall spela!

Hittills har vi bara talat om de två främsta i turneringen, som gjorde sitt eget lopp och inte hade stor känning med det övriga fältet. Det var emellertid en intensiv strid även om de två efterföljande kvalificeringsplatserna. Islänningen Olafsson blev en intressant bekantskap för den stora tjeckiska schackpubliken. Helt okänd var han ju inte efter sitt deltagande i VM för juniorer och i nyårsturneringen i Hastings. Nittonåringen började i glänsande stil i dubbel mening. Han tog massor av poäng genom glänsande angreppsspel och fin kombinationsstil. Efter tio ronder låg Olafsson klar trea med 7½ poäng, närmast följd av polacken Sliwa med 6½, rumäniern Balanel, ungraren Barcza och svensken Ståhlberg med vardera 6 poäng. Olafsson lyckades dock inte hålla sin position. Han förlorade några partier, därav oturligt nog i vinstställning mot Sliwa, som på så sätt fick en opåräknad chans och kunde lägga beslag på tredje plats. Ståhlberg kämpade hårt om fjärdeplaceringen; han fick slutligen dela 4—5 med tjecken Filip, vilken gjorde en fenomenal spurt och tog 8 poäng av de 9 sista ronderna. Troligen kommer båda med i interzonala. Ståhlberg kan i varje fall hänvisa till bättre poäng enligt Sonneborn-Berger, som gällde enligt det tjeckiska programmet. Resultaten i sin helhet framgår av efterföljande tabell.

Yngst i samlingen var inte islänningen, utan östtysken Uhlmann — det skiljer två månader! Denne visade en för sin ungdom mycket fin positionsuppfattning, spelade starkt och gediget men alldeles för räddhågat — raka motsatsen till Olafsson! Islänningen Palmassons deltagande i turneringen kom som en överraskning, inte minst för Island. Palmasson studerar sedan några år i Stockholm, där han är klubbkamrat med Lundin. Han reste på isländska statens bekostnad till Prag i egenskap av sekundant åt Olafsson. Då någon norsk spelare inte anlände föreslog de tjeckiska arrangörerna att Palmasson skulle få rycka in på den lediga platsen, och det hade ingen av de övriga spelarna något emot. "Sekundanten" Palmasson gjorde vad han kunde för sin landsman, han förlorade mot honom — men absolut ärligt!! —, tog därtill en halv poäng av både Sliwa och Filip. Men det hjälpte inte... Av övriga nordiska spelare gjorde dansken Eigil Pedersen ett starkt intryck, trots några svåra bortspelningar av överlägsna ställningar, särskilt mot Filip. Finnarna Koskinen och Solin var för oerfarna, den förre genom ungdom och Solin på grund av att han knappast har spelat sedan han var en ungdom. Han närmar sig nu de 50. Albaniens representant, Hoxha, hade inte spelstyrka för att kunna hävda sig i en hård tävling.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	**Poäng**
1	Pachman ..	—	0	½	½	½	1	1	1	1	½	1	1	½	½	1	1	1	1	1	1	**15**
2	L. Szabo ...	1	—	1	½	½	1	0	0	½	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**14½**
3	Sliwa	½	0	—	0	1	1	1	½	1	½	1	½	1	½	0	½	1	1	1	1	**13**
4	Ståhlberg ..	½	½	1	—	½	½	½	½	0	1	½	½	½	1	½	1	1	1	1	½	**12½**
5	Dr Filip	½	½	0	½	—	0	½	1	1	½	½	½	1	1	1	½	½	1	1	1	**12½**
6	Olafsson ...	0	0	0	½	1	—	0	1	1	½	0	½	½	1	½	1	1	1	1	1	**11½**
7	Lundin	0	1	0	½	½	1	—	1	½	½	½	½	½	½	1	½	1	0	½	1	**11**
8	Balanel	0	1	½	½	0	0	0	—	1	½	1	½	½	½	½	1	½	1	½	1	**10½**
9	Barcza	0	½	0	1	0	0	½	0	—	½	½	1	½	1	1	1	1	0	1	1	**10½**
10	Sajtar	½	½	½	0	½	½	½	½	½	—	½	½	0	½	½	1	½	½	1	1	**10**
11	Kluger	0	½	0	½	½	1	½	0	½	½	—	0	½	1	1	0	½	1	1	1	**10**
12	Minev	0	0	½	½	½	½	½	½	0	½	1	—	½	½	½	0	1	1	1	1	**10**
13	Uhlmann ...	½	0	0	½	0	½	½	½	½	1	½	½	—	0	1	½	1	0	1	1	**9½**
14	Ciocaltea ...	½	0	½	0	0	0	½	½	0	½	0	½	1	—	½	1	½	1	1	½	**8½**
15	Pedersen ...	0	0	1	½	0	½	0	½	0	½	0	½	0	½	—	½	½	1	½	½	**7**
16	Palmasson ..	0	0	½	0	½	0	½	0	0	0	1	1	½	0	½	—	½	1	0	1	**7**
17	Koskinen ...	0	0	0	0	½	0	0	½	0	½	½	0	0	½	½	½	—	½	½	1	**5½**
18	Basjouni....	0	0	0	0	0	0	1	0	1	½	0	0	1	0	0	0	½	—	0	1	**5**
19	Solin	0	0	0	0	0	0	½	½	0	0	0	0	0	0	½	1	½	1	—	½	**4½**
20	Hoxha	0	0	0	½	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	½	0	0	0	½	—	**2**

"Ställning" efter vits 17:e drag i partiet Szabo—Pachman (svart).

De sex första ronderna spelades i Prag, därefter åtta ronder i Marianske Lazne (Marienbad) och de fem sista ronderna åter i Prag. Publikintresset var stort. I Marienbad var åskådarnas intresse av att få deltagarnas autografer möjligen större än för själva spelet. Både före och efter spelet måste spelarna "skriva sig igenom" en kompakt folkskara, kvinnor och barn inräknade. Det hände även att spelarna av samma anledning stördes under pågående partier.

Turneringen var i sin helhet bra organiserad. Men enligt de nordiska deltagarnas mening skulle den inte ha behöft omfatta så lång tid. I München, där man började en vecka senare, var man ändå klar med avslutningen samma dag som i Prag. Det säger tillräckligt. Här avverkades genomgående två partier på tre dagar. För mycken tid förlorades, spelarna — i varje fall de nordiska — kunde ingenting förnuftigt företa sig på den myckna fritiden. Partierna började klockan 16. Att fördriva tiden dessförinnan utan att trötta ut sig och ändå vara i gott slag, som det heter, är också ett svårlöst problem, helt överlämnat åt spelarna själva att lösa.

Nytt från Skånes Schackförbund

Allskånska serien 1953/54.

Den av de tre skånska distriktsförbunden arrangerade elitserien gav följande resultat:

1	Malmö allm. sk I	9	8	1	0	52½	17
2	Landskrona	9	7	0	2	39	14
3	Kristianstad I	9	6	1	2	47½	13
4	Hälsingborgs ss	9	6	0	3	46	12
5	Lund	9	6	0	3	40	12
6	Malmö allm. sk II	9	5	0	4	38	10
7	Malmö ss	9	3	0	6	31½	6
8	Hälsingborgs allm. sk	9	2	0	7	27	4
9	Kvidinge	9	1	0	8	21	2
10	Kristianstad II	9	0	0	9	17½	0

Liksom förra året hemförde Malmö allm. schackklubb en överlägsen seger med Landskrona som tvåa. De fyra främsta lagen blir pristagare. De tre sista lagen flyttas ner till resp. distriktsförbunds högsta serier, från vilqa vinnarna flyttas upp till Allskånska serien.

Skåneserierna 1953/54.

Division II norra.

1	Eslöv	4	4	0	0	20	8
2	Höör	4	2	1	1	18½	5
3	Landskrona II	4	1	1	2	14½	3
4	MAS III	4	1	1	2	13½	3
5	MSS II	4	0	1	3	13½	1

Division II södra.

1	Svedala	5	4	0	1	25½	8
2	Ystad	5	4	0	1	24	8
3	Limhamn	5	4	0	1	23½	8
4	Kockum	5	2	0	3	19½	4
5	Trelleborg	5	1	0	4	15	2
6	Arlöv	5	0	0	5	12½	0

Division III.

1	Limhamn II	5	4	1	0	18½	9
2	MAS IV	5	3	1	1	18½	7
3	MSS III	5	3	0	2	17½	6
4	Svedala II	5	2	0	3	18	4
5	Eslöv II	5	2	0	3	12	4
6	Arlöv II	5	0	0	5	5½	0

Distriktsmästerskapet.

Tävlingen om distriktsmästerskapet 1954 samlade 16 deltagare. Segrare blev Eskil Rudefalk, Ystad. Övriga pristagare: 2) Uno Gustavsson, Malmö, 3) Bertil Holmer, Eslöv, 4) Jim Leufstedt, Malmö.

I särspel för uppflyttning till Allskånska serien i schack segrade Eslöv över Svedala med 4—4, 6—2.

Danskmatch.

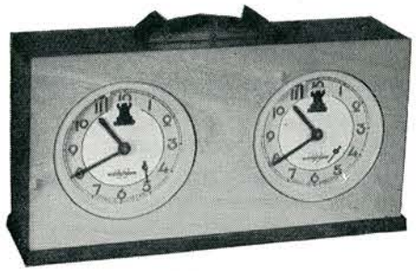
Skånes schackförbund utkämpade den 9 maj en match vid 96 bord mot Skaksamvirke, Köpenhamn, inne i Köpenhamn. Danskarna segrade med 49½—46½. Den danska organisationen består av klubbarna i Vsterbro, Öbro och Fredriksholm.

Allskånska blixtmästerskapet.

Landskrona schackklubb arrangerade den 16 maj Allskånska blixtmästerskapet med deltagande av de tre distriktsförbundens bästa blixtspelare. Tävlingen var uppdelad i en elitklass och en 1-klass. I elitklassen deltog 12 spelare och i klass 1 10 spelare. I elitklassen blev resultatet: 1—2) Harald Nilsson, Hälsingborg, och Inge Johansson, Malmö, vardera 8, 3) Bror Engholm, Malmö, 7½, 4—5) Ored Karlin, Lund, och Bertil Ahlgren, Landskrona, vardera 7, 6) Bengt Ekenberg, Hälsingborg, 6½ poäng. I särspel om titeln och plakett segrade Harald Nilsson över Inge Johansson med 3—1 och blev alltså den förste Allskånske blixtmästaren.

I klass 1 blev resultatet: 1) Villy Lindh, Landskrona, 7½, 2) Thore Nilsson, Skåne-Ask, 6½, 3) Curt Åkesson, Landskrona, 5½ poäng.

B. A.

Nu finns en alltigenom svensk-byggd schackklocka. Den är försedd med de solida svenska Westerstrands-verken. Det gedigna utförandet ger denna schackklocka en hittills oöverträffad pålitlighet och hållbarhet. **Pris kr. 55: —**

Rekvireras från

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

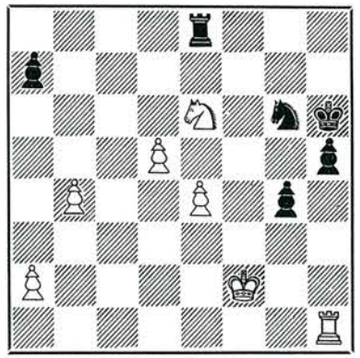
Finlandsbrev

I Finland har man spelat tämligen mycket schack inom vårens och sommarens lopp, dock under mörka moln på samarbetets himmel. Finlands Schackförbunds extra möte den 23 maj beslöt att samarbetet i Finlands Centralschackförbund på vissa villkor skall fortsättas. Tills vidare har dock Arbetarschackförbundets förbundskommitté inte svarat, och om kommittén anser att dess händer är bundna av beslut, fattade av det föregående förbundsmötet i januari detta år, är det bara att vänta tills det nästa förbundsmötet sammanträder. Stadgeenligt sker detta i februari—mars år 1955, men under diskussion har också varit ett extra möte redan tidigare. FM-turneringen 1955 börjar nämligen så småningom också vara i farozonen, ty Finlands största schacksammanslutning, Åbo Arbetarschackklubb, som räknat över 250 medlemmar, har anmält sig som villig arrangör vid årsskiftet 1954—1955.

Arbetarschackförbundets mästerskap avgjordes i en match på fyra partier mellan turneringens båda segrare, Mauno Laisaari, som även är förbundets ordförande, och Turo Kerppo. Den sistnämnde, som är en 31-årig affärsmän i Åbo, segrade efter en ledning av 2—0 knappt med siffror 2½—1½.

Helsingfors lagmästerskap vanns av Helsingfors Schackmän efter det andra omspelet mot Schackklubben Gambiten. I mästarlagen spelade schackmästarna O. Katajisto, A. Fred och O. Pastuhoff samt förstaklassarna E. Sahlberg, V. Tirkkonen och A. Kellin samt som reserv E. Bonsdorff och A. Luumi. Segerns värde är ännu större, när man vet att även den internationelle mästaren K. Ojanen skulle ha ställt sig till förfogande, om han inte som bäst för sitt arbetes skull bodde i Åbo. Mästerskapet i första klassen hemfördes av Helsingfors Schackklubb, men först efter en mycket spännande kamp under vilken det bl. a. hände, att i den avgörande matchen mellan HSK och Helsingfors Arbetarschackklubben ett parti blev uppgiven i en vinstställning! Bevis:

V. Pulkkinen (Arbetarklubben)

A. Lahti (HSK)

Vit spelade 1. Th1×h5!?? och svart gav upp i stället för att spela 1. —, Kh6×h5. 2. Se6—g7†, Kh5—h4. 3. Sg7×e8, g4—g3† och g-bonden blir ny drottning med hjälp av K och S!

Första klassens B-grupp vanns litet överraskande av Suomalainen Shakkikerho (= Finska Schackklubben), andra klassen av Helsingin Shakki-Veikot (= Helsingfors Schackkamrater) samt tredje klassen av Suomalainen Shakkikerho.

Det finns goda förutsättningar till att Finlands huvudstads lagmästerskapstävlingar föranstalta sig till riktiga stortävlingar, men i detta nu är inte alla klubbar nöjda med de gällande bestämmelserna.

I Harry Kahra fick Finland sin 50 schackmästare. Det kan vara av intresse att studera igenom hela listan: *1922* A. Tschepurnoff, *1924* Edg. Lindroos, *1925* E. Heilimo, *1927* I. Rahm, *1930* E. Böök, *1932* R. Krogius, *1933* B. Rasmusson, *1934* I. Solin och T. J. Vilén, *1935* T. Salo och M. Rantanen, *1936* Th. Gauffin, *1937* R. Niemi och E. Candolin, *1938* O. Kaila och K. Ojanen, *1939* E. Johansson, K. Blomberg och V. Kivi, *1943* P.-O. Lundström, *1945* V. Kiuru och M. Laisaari, *1946* A. Fred och A. Visa, *1947*, J. Vesterinen, H. Honkanen, I. Niemelä, G. Gothóni och A. Lehtinen, *1948* A. G. Ojanen, A. Ahlstedt och S. Helle, *1949* V. Somerpuu, A. Järvinen och O. Saimaa, *1950* P. Koskinen, V. Valtonen och V. Palomaa, *1951* E. Ridala och E. Salmi, *1952* O. Pastuhoff, I. Suominen, H. Koskinen och O. Katajisto, *1953* E. Heinonen, J. Haanpää, J. Fastberg och J. Hietala samt *1954* T. Kerppo och H. Kahra. Av dessa har "Tchippan", dr Rahm och Johansson blivit mattsatta i livets schackspel, och Krogius, Vilén sat Kiuru har flyttat över till Sverige. Vilén, Rantanen, Niemi, Kivi, Laisaari, Visa, Honkanen, Lehtinen, Ahlstedt, Järvinen, Saimaa, Valtonen, Palomaa, Salmi, Heinonen och Kerppo tillhöra Arbetarschackförbundet, de övriga till Finlands Schackförbund.

Listan över Finlandsmästare är betydligt kortare: 1922—30 Tschepurnoff, 1931, 1934—36 och 1946 Böök, 1932 Krogius, 1933 Rasmusson, 1937 Gauffin, 1938 och 1949 Salo, 1939—44 och 1954 Kaila, 1945 Solin, 1947 Fred, 1948 Niemelä samt 1950—53 K. Ojanen.

Kahras titel berodde på vinst i den dubbelrondiga matchen mellan gruppsegrarna i Helsingfors Allmänna Schacksällskaps påskturnering. Han kom upp till 2½ medan B. Lönnblad fick 2 och N. Wikberg 1½. Kahra är en lovande 24-årig polistjänsteman och medlem i Suomalainen Shakkikerho.

I Villmanstrand anordnades i början av juni och i Hangö mot slutet av juli en Finlands Schackförbunds turnering omfattande första och andra klassen. I Villmanstrand vann V. Lifländer (Imatra) i första klassen efterföljd av A. Luumi och i andra klassen vann S. Kalpa i grupp A och H. Kalpa i grupp B. I familjesämjans namn vann fadern Sule Kalpa, som är ordförande i Villmanstrands Schackklubb, omspelet och blev uppflyttad till första klass. Lifländer spelar med R. Nylund och A. Lahti om mästarvärdet troligtvis i september.

I Hangö, som i sin tid var en vida berömd sommarstad, var det så gott om deltagare, att i första klassen måste bildas tre grupper. B. Ahlbäck (Jakobstad), A. L. Mattsson (Tammerfors) samt segraren i omspelet mellan V. Lignell (Helsingfors) och K. Lilja (Karis) har att kämpa om den slutgiltiga segern, som berättigad till en match om mästartiteln.

Genast efter skoldörrarnas stängande, d. v. s. den 29/5, började Finlands Schackförbunds turnering om juniormästerskapet. Bara 11 pojkar kom med, men sju av dessa var utanför Helsingfors. Mästerskapet blir avgjort först i mitten av augusti i matchen mellan T. Tyynelä (Träskända) och J. Paronen (Riihimäki). Arrangören, Suomalainen Shakkikerho, experimenterade med en turnering för "kolungar" eller under 15-åriga. Av åtta pojkar vann A. Hankipohja med J. Solin som andra. Bådas pappor är kända schacknamn! Den yngsta deltagaren var 10 år.

Sydost-Finlands mästerskapsturnering i Fredrikshamn i början av juli hade själve Eero Böök som deltagare. Han vann lätt med maximumpoäng, och hans partiers nivå var rätt så hög.

I zonturneringen i Tjeckoslovakiet gick det för de finska deltagarna ungefär som väntat. Schackjournalisternas klubb anordnade nämligen en liten tippning om I. Solins och H. Koskinens resultat och medeltal av de 342 raderna visade för Solin 4.9 (han fick 4.5) och för Koskinen 5.7 (han fick 5.5). Sakkunniga tippare med 8 fulträff!

Buenos Aires-resans väntare fick lång näsa (man måste komma ihåg, att de försiktiga finnarna sommaren 1939 uteblevo från nationernas kamp just i Buenos Aires) och intresset till Amsterdam är betydligt mindre. Under det kalla kriget i Finlands Centralschackförbund spelar även de finansiella svårigheterna en betydande roll.

Osmo Kaila.

WIEN. Mästerskapet för Österrike har erövrats av 26-årige Dückstein med 9½ poäng av 12, närmast följd av Bruckner 8, Busek 7½, Winiwarter 7, Dorn, Poschauko och Prameshuber 6½.

BRÜSSEL. Mästerskapet för Belgien vann överraskande av okände J. Golbert med 7 poäng, före O'Kelly och Dunkelblom på vardera 6½.

SCHWEIZ. Mästerskapet har hemförts av 22-årige J. Kupper, före Grob m. fl.

Göteborgskrönika

Den obotligt schacksjuke göteborgaren bultar förgäves på de obevekligt tillbommade portarna i förbundslokalen i Hertzia. Han har varit hemlös sedan säsongen avslutades med den sedvanliga blixtturneringarna, som i år vanns av Laurine (klass M+I), Hjalmar Svensson (klass II+III) och Kamraterna (sexmannalag). Dock inte alldeles hemlös . . .

Genom de sommartomma gatorna kan man hitta fram till de göteborgska schackfantasternas speciella tillflyktsort, ett litet kafé på Drottninggatan, som bytt namn och ägare många gånger, men som av de rätttrogna fortfarande kallas "Slurken". Vad namnet syftar på vet jag inte, men förmodligen är det ett synonymt begrepp för den kära kaffetåren, som är obligatorisk för alla slurkhabituéer. Förr var "Slurken" en given mötesplats för allehanda originella och schackgalna tokstollar, men numera är tiderna onda och hårda, och ingen har råd att vara originell och ursprunglig — utom ett utvalt fåtal som trängt ihop sig i de inre regionerna i gott grannskap av det värmande och närande köksoset.

Emellertid — som nyhetscentrum hävdar "Slurken" ännu sin position inom Göteborgs schackliv. Man kan en kall och regnig junikväll få höra talas om göteborgarnas mer eller mindre misslyckade prestationer vid Ramlösakongressen. I landslagsklassen saknades — som vanligt numera — Eric Jonsson och Henrik Carlsson. Och Skarp ägnar sig helt åt publicistiken. Laurine verkade ha en reell chans men hans starka ambition och känsliga nerver spelade honom återigen ett spratt. Kanske man också bör glädjas åt att Kinnmark klarade procenten — 1952 höll han på att erövra mästerskapstiteln! Nyuppflyttade Johannesson och Bernt Lundgren hängde nätt och jämnt med i svängarna i mästarklassen. Största framgången hade väl "gamle" Fritz Karlsson, som överraskande vann en förstaklassgrupp. Han är som gammal fotbollsspelare farlig ända tills slutsignalen gått. Många har nog en viss benägenhet att underskatta den goda Fritz, som med sitt dröjande och omsorgsfulla spel lockar motståndaren till nonchalans och oförsiktighet. I finishen brukar hans solida strategi ge god utdelning, och ofta sitter man överraskad och undrar hur i Herrans namn han kan kasta sig fram till remis eller vinst just så där i sista ögonblicket.

Anslutningen från göteborgarnas sida var inte så stor som väntat. Den blir väl större nästa år, eftersom det ser ut som om kongressen skulle förläggas till Göteborg. Schackförbundet, som fyller 40 år, anser sig inte kunna passa in evenemanget i sina redan fixerade arrangemang. Schacksällskapet Manhem har i stället funderingar på att länka in kongressen i sitt 50-årsjubileum. Visserligen kan man inte fira detta förrän i början av 1956, men det spelar kanske mindre roll, om man börjar litet i förväg. Något "bankettjubileum" i stil med 40-årskalaset 1946 torde det ändå inte bli tal am. Klubbens styrelse tror sig kunna uträtta mer för Göteborgs schackspelare med en kongress i deras egen stad, och det vore förvisso roligt om den tanken ginge att realisera.

Den jubilerande klubben har annars ett ännu mer aktuellt problem att ta i tu med. Som bekant nedflyttades Manhem förra året ur allsvenska schackserien div. II. Man trodde ju att klubben därmed automatiskt vore berättigad att starta i div. III. Så är dock ej fallet. Andra göteborgsklubbar åberopade vid vårens årsmöte stadgebestämmelser för allsvenskan som medgav det *lokala* förbundet rätt att bestämma sammansättningen av ifrågavarande div. III-grupp. Eftersom Manhem i D.M. placerat sig mindre bra, får klubben bekväma sig att spela e ns. k. kvalmatch mot sina arga konkurrenter: Majorna, Lundby och Walhalla i början av september. Att ett dylikt beslut trumfades genom är naturligtvis fatalt. Det strider i varje fall mot allt sunt förnuft. Men det hela beror givetvis på den olycksaliga sammanblandning av allsvenskt och regionalt schackspel, som man i alla välmening och i propagandasyfte inte kunnat undvika i deta fall. För Manhem, som avlåtit en hovsam protest till Sveriges schackförbund i frågan, är det i alla fall omöjligt att acceptera dylika barocka kvalifikationsbestämmelser. Mest hårt drabbades kanske Walhalla, som klarade sig i sin div. III-grupp, men som alltså ändå flyttas ner och måste kvalificera sig på nytt!

Just innan kräftorna blev lovliga, inträffade två bemärkelsedagar som inte får lämnas obeaktade. Gösta Wenander fyllde 50 år sista juli och Erik "Fracken" Lundgren blev jämnt tio år äldre den 4 augusti. De är båda manhemiter — den senare t. o. m. "urmanhemit", d. v. s. medlem redan före Kristi födelse, för att citera jubilaren själv. Båda har uträttat ett stort och nyttigt arbete inom göteborgskt schackliv, Gösta kan väl karakteriseras som mer solid, praktisk och effektiv medan Fracken alltid har framträtt som idérik och entusiastisk. De flesta har väl i honom sett en upptågsmakare och professionell charmör. Men det är bara en sida av hans väsen. Som alla humorister har han en djupt allvarlig syn på livet som han endast delger sina allra bästa vänner. Hans vän och trätobroder i blixtpartierna, Gösta Wenander, har inte haft tid med schack på senare år men har i alla fall bland sina meriter en svensk mästartitel, erövrad under kongressen i Göteborg 1941. Fracken lämnade biljardsalongen för schacket 1917 och blev snabbt ett av de stora löftena, som bl. a. i ett par extraturneringar efter stormästarmötet i Göteborg 1920 visade lejonklon mot de utländska storheterna. Emellertid kom han aldrig att riktigt infria de förväntningar man då ställde på honom trots enstaka elitprestationer då och då. Fracken är en atavism — en kvarleva från den schackgeneration som kunde ha råd att leka med fantasirika kombinationer. Han är i grunden alltför förälskad i schack för att rädda futtiga halvpoängare med försiktigt s. k. "knokspel". Så hör det till historien att dessa båda herrar är synnerligen framstående bridgespelare och i denna sin egenskap givna medlemmar i Sveriges exklusivaste bridgeklubb som består av fyra medlemmar: Wenander, Lundgren, Ahlmark och Gideon Ståhlberg. Den sammanträder endast när "pappa" passerar Göteborg, men då under former, som gränsar till det otroliga — särskilt när det gäller likördrickning och grovkubbning. Men — det är en helt annan historia, som nobelpristagaren i litteratur 1907 en gång uttryckte sig.

Lurik & Co.

STOCKHOLMS SCHACKSÄLLSKAP

hade ord. vårsammanträde med prisutdelning den 26 maj. I mästarklassen blev R. Sundberg segrare i ena gruppen; i den andra delade U. Körling och R. Strand 1—2. priserna. I klass 1:s båda grupper segrade B. Ahlbom och C. Thuring och uppflyttas till mästarklassen. I klass 2 blev C. Bråkenhielm etta. Ordf. dr Boyes klubbmästarpris delades mellan Sundberg och Körling efter resultatlöst särspel och hans pris för bästa Kungsgambit delades mellan Leffler och v. Sneidern. J. Westberg erhöll ett extra skönhetspris. Sällskapets årliga match med Helsingfors schackklubb utspelades den 6 juni i H-fors och blev oavgjord (2½—2½). En telefonmatch mellan klubbarna går även av stapeln i Stockholms-Tidningens regi.

ENGLAND—SOVJET 1½—18½

På återvägen från USA över London ställde de alltid spelvilliga ryssarna upp i en dubbelrondig match mot ett engelskt 10-mannalag; vid de två sista borden representerades bägge länderna av kvinnliga spelare. Resultatet blev en förkrossande stor seger för ryssarna med 18½—1½, enligt följande tabell:

Smyslov	1	½	— Alexander	0	½
Bronstein	1	1	— Golombek	0	0
Keres	1	1	— Wade	0	0
Averbach	1	1	— Penrose	0	0
Geller	1	1	— Broadbent	0	0
Petrosian	1	1	— Milner-Barry	0	0
Taimanov	1	1	— Barden	0	0
Boleslavsky	1	½	— Fairhurst	0	½
Bykowa	1	1	— Tranmer	0	0
Zworykina	1	½	— Sunnucks	0	½

USA slaget av Sovjet 20—12

Räknar man med radiomatchen Sovjet—USA och amerikanernas besök i Moskva var det nu tredje gången som ryssarna triumferade över sina motståndare, denna gång med 8-mannalag och resultatet 20—12 i fyra ronder.

Sovjetlagets ankomst till New York väckte stort intresse, ej minst med tanke på att ett tidigare försök att få över ryssarna gått om intet samt de namnkunniga spelare laget innehöll. Det oaktat frågade en utomstående, varför inte Botvinnik var med. Televisionskameror arbetade för högtryck, när väl ryssarna var på amerikansk mark. Den ende bland amerikanska laget som mötte vid planet var I. Horowitz. Sovjets ledare, D. Postnicov, uttryckte vid mottagandet den förhoppningen att schack skulle bidra till en fast bro mellan amerikansk och rysk kultur. Mr M. Phillips, USA:s Chess Federations president, hoppades, att en ny era i världens sport skulle se dagens ljus genom schackmatchen USA—Sovjet, där ryssarna är klara favoriter, tillade han enligt The New York Times. Och alla ryssar kom helskinnade från första dagens kontakt med amerikanerna, tillägger den citerade tidningen.

Matchen började med en 6—2 seger för ryssarna i Roosevelts hotell. D. Byrne vann hemmalagets enda seger efter triumf över Averbach medan Reshevsky och Bisquier höll remi mot resp. Smyslov och Petrosian. I andra ronden skulle det bli annat spel, framhöll USA:s lagkapten, A. Bisno. "Vi har just börjat fightas riktigt på allvar", sade han. Denker, som varit sjuk, ersatte i denna rond Dake vid andra bordet. Men det blev i alla fall rysk seger med 5—3. Ryssarna förlorade genom Taimanov mot Evans medan Bronstein, Keres och Averbach svarade för Sovjets segrar under det övriga slutade remi. Även tredje ronden slutade 5—3 till Sovjet efter segrar för Bronstein, Keres och Kotov samt förlust för Averbach samt remi i övriga uppgörelser. Som ryssarna redan före slutronden uppnått oavgjort i matchen kopplade de tydligen av i slutronden, som resulterade i 4—4. I denna förlorade Keres, Averbach och Taimanov, medan Bronstein, Geller och Petrosian svarade för Sovjets segrar.

Här nedan en uppställning över spelarnas resultat.

USA		*Sovjet*	
Reshevsky	2	Smyslov	2
Denker (Dake)	0	Bronstein	4
Pavey (Kevitz)	1	Keres	3
D. Byrne	3	Averbach	1
Horowitz	1	Geller	3
R. Byrne	1½	Kotov	2½
Bisquier	1	Petrosian	3
Evans	2½	Taimanov	1½

Ryssarna gjorde ett starkt intryck inte bara genom sitt spel utan fast mer genom sitt sportmanship, skriver The New York Times. Sovjets lagkapten Postnicov erhöll en pokal av sin kollega i USA-laget, Bisno. Ryssarnas souvenirer till de amerikanska spelarna stannade i den amerikanska tullen, tror Chess. Missödet med tidtagaruren berör amerikanarna endast i förbigående. Kotov och R. Byrne hade en remiuppgörelse på 13 timmar och 107 drag!

*

Efter matchen gjorde amerikanarna den reflektionen, om de verkligen behövde stå tillbaka för Argentina och Jugoslavien, som passerade dem vid schackolympiaden i Helsingfors. Matcherna mot Sovjet har nu visat, att USA i varje fall inte är sämre än Argentina och Reshevskys klara segrar över Najdorf har gjort honom till Nya världens champion och berättigad att möta världsmästaren Botvinnik! Amerikanarna hoppas att de kunna delta i årets schackolympiad, så att Reshevsky än en gång kan få visa sin överlägsenhet mot Najdorf och ungdomarna i USA-laget dokumentera, att deras framgångar mot ryssarna inte bara var en tillfällighet.

I England blev matchen mot Sovjet ett fullkomligt publikfjasko, säger engelsmännen och tillägger, att engelskt schack nådde botten i och med resultatet 1½—18½!

Publikrekord vid svensk-rysk match

Efter matcherna i USA och England skulle de ryska spelarna ta hemvägen över Stockholm. Den svenska schackledningen ville då inte försumma ett utsökt tillfälle att få till stånd en match mellan de ryska stormästarna och ett svenskt landslag. Efter telegramutväxling med England förklarade sig ryssarna villiga att spela i Stockholm. I samarbete mellan Stockholms-Tidningen och Sveriges schackförbund arrangerades matchen i Eriksdalshallen den 9 och 12 juli och blev det största publikevenemanget i svensk schackhistoria. Matchen gällde åttamannalag och dubbla ronder. Första dagens partier följdes av 1.200 personer och andra ronden av ett tusental åskådare. Som väntat blev det en överlägsen rysk seger — 13—3. Den magra svenska poängskörden motsvarade väl inte helt spelets förlopp; det borde ha blivit litet större svensk utdelning. Som schackpropaganda blev det hela av det mest lysande slaget. Pressen ägnade matchen stort intresse — inte bara den arrangerande tidningen utan flera andra gav förstasidesreferat i text och bilder.

Här följer laguppställning och individuella resultat samt en kort resumé av spelet. Samtliga partier från matchen återges på partiavdelningen.

V. Smyslov	1	½—G. Ståhlberg	0	½
D. Bronstein	0	½—E. Lundin	1	½
P. Keres	1	1 —G. Stoltz	0	0
J. Averbach	½	1 —B. Hörberg	½	0
G. Geller	1	1 —Z. Nilsson	0	0
T. Petrosian	½	1 —R. Goode	½	0
M. Taimanov	1	1 —G. Backlund	0	0
I. Boleslavsky	1	1 —O. Sterner	0	0
	6	7	2	1
Slutresultat	13		3	

SPELETS FÖRLOPP

Rond 1

Ståhlberg—Smyslov:

Slavisk damgambit. Ståhlberg fick det bättre spelet och hade, som Smyslov efteråt själv framhöll, stora vinstmöjligheter. Sedan Ståhlberg försummat sin starkaste fortsättning blev han bonde under i tornslutspel, som dock vid riktigt spel borde ha slutat remi. Han gjorde dock en felbedömning av en ställning och förlorade.

Bronstein—Lundin:

Retis öppning. Ryssen tog ut 90 minuter för de första 13 dragen, varför är inte lätt att förstå. Sedan antog han ett bondeoffer, kom i tidsnöd och klarade inte upp det hela. Det var det hela. Denna oväntade svenska seger — den enda i hela matchen — väckte enorm uppmärksamhet.

Stoltz—Keres:

Spanskt parti. Ej fullt korrekt öppningsbehandling från vits sida, men säker remi var garanterad i mittspelet; den möjligheten överspelades dock. Slutskedet var tekniskt mycket fint genomfört av Keres.

Averbach—Hörberg:

Kungsindiskt med modern uppställning, ordentligt förberedd av Hörberg, som aldrig gav ryssen någon chans till fördel. Mot slutet stod svensken bättre och hade icke obetydliga vinstmöjligheter. Slappt spel av Hörberg efter avbrott (dålig analys — vad hette sekundanten?). Remi.

Nilsson—Geller:

Sicilianskt. Svensken grävde en grop . . . ramlade själv stort däri. Vidare detaljer på partiavdelningen.

Petrosian—Goode:

Nimzoindiskt. En förträfflig prestation av årets SM-finalist att i en svår variant hålla spelet lika mot den framstående stormästaren. Remi.

Backlund—Tajmanov:

Kungsindiskt med mindre vanlig fortsättning. Svensken felbedömde positionen, varpå Tajmanov med ett bondeoffer tog hand om spelet och vann överlägset.

Boleslavsky—Sterner.

Sicilianskt. Dåligt variantval av svensken. Vacker rysk seger.

Rond II

Smyslov—Ståhlberg:

Sicilianskt. Jämnt förlopp i Smyslovs specialvariant. Remi.

Lundin—Bronstein:

Kungsindiskt i förhand. Lugnt och jämnt spel. Ryssen föreslog remi efter 30 drag. Tack.

Keres—Stoltz.

Åter en aning okorrekt spel av Stoltz i den spanska öppningen, nu som svart. Keres vann bonde och partiet.

Hörberg—Averbach:

Damgambit. Svensken utan chans efter spelöppningsfel. Vacker slutkombination av Averbach.

Geller—Nilsson:

Antagen damgambit, otillräckligt förberedd variant av svensken. I sin överlägsna vinstställning rusade Geller på så att motståndaren fick litet andrum, men trots pjäsövervikt snart måste kapitulera.

Goode—Petrosian:

En knepig variant i Kungsindiskt spelades lika planlöst som svagt av svensken, som inte stod att känna igen från förra dusten med ryssen.

Tajmanov—Backlund:

Övergång till Kungsindiskt. Länge hårt och jämnt spel, då Backlund lurade sig själv genom en kombination och förlorade.

Sterner—Boleslavśky:

Sicilianskt. Snabb rysk seger efter mycket dåligt spel av svensken.

Dansk seger mot Norge

Den 29—30 maj spelades i Köpenhamn den sjätte landskampen mellan Danmark och Norge. Danmark vann med 13½—6½, den största danska landskampssegern hittills. I båda lagen saknades några av de bättre spelarna; hos danskarna Eigil Pedersen, Jens Enevoldsen, Chr. Poulsen och Evald Lauridsen, medan norrmännen ställde upp utan Myhre, Rojahn, Vestöl och Ramm. Tidigare mötet mellan de bägge länderna har givit följande resultat: 1947: Danmark 9—Norge 11, 1948: Danmark 13—Norge 7, 1949: Danmark 8½—Norge 11½, 1950: Danmark 11—Norge 9, 1952: Danmark 12—Norge 8. Den stigande vinstkurvan inger danskarna förhoppningen, att den dag inte skall vara så avlägsen, då de också kan notera seger över ett svenskt landslag.

Här resultatet från matchen:

	Danmark:				*Norge:*
1.	Bent Larsen	1	0 — 0	1	Olaf Barda
2.	Axel Nielsen	0	½ — 1	½	O. B. Morcken
3.	Palle Nielsen	1	½ — 0	½	Fredrik Storm
4.	Poul Hage	½	1 — ½	0	J. Kolflaath
5.	Svend Petersen	1	— 0		O. Flater
	M. A. Kupferstich		1 —	0	O. Flater
6.	Aage Ingerslev	1	1 — 0	0	Arne Krogdahl
7.	Hartvig Nielsen	1	1 — 0	0	Per Lindblom
8.	Th. Haahr	0	0 — 1	1	Thor Støre
9.	E. Verner Nielsen	½	½ — ½	½	Haakon Opsahl
10.	Harald Enevoldsen	1	— 0		W. Gullesen
	Harald Enevoldsen		1 —	0	Conrad Olsen
	Totalt	7	6½	3	3½
			= 13½		= 6½

Hj. Mandal:

Schack i litteraturen

Lite var ha vi väl kännedom om den medeltida Innocentius — diktens jämförelse mellan livet och schackspelet: med de vita och svarta rutorna representerande liv och död, dag och natt etc.

Liknande jämförelser med andra synpunkter, med försök till mer eller mindre djuplodande analyser finna vi då och då. Här följer ett citat från den finländske författaren Örnulf Tigerstedt i boken "Utan örnar", Helsingfors 1935, sid. 85:

"Även jag inledde mitt livs schackspel med fel öppning och en nybörjares övermod. Jag gick fram som en dåre, litade inte till de vises råd och glömde, att min motståndare i den gigantiska simultanturneringen blott gett mig ett enda parti, men själv spelat tusen. Jag hade ett icke föraktligt handicap, och jag trodde mig vara världens herre. Det är förlåtligt som ungdomssynd, men konsekvensen är oundviklig och intet omtag är tillåtet. Så slogs då mitt anfall tillbaka, och med förlust har jag anträtt återtåget. Min armé är splittrad, kungen irrar hemlös omkring och en hel del av mina pjäser stå oanvända i skymundan.

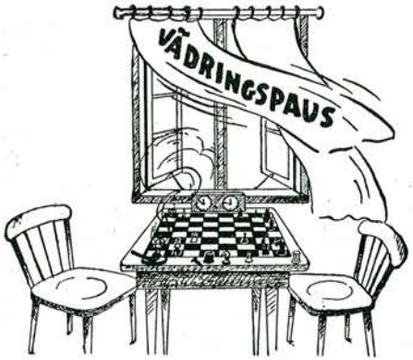
Vi spela med döden som motståndare, kära du, och vårt slutliga nederlag är i alla händelser givet. Men det är inte detta, det kommer an på. Det är innehållet, som är det avgörande. Det ges mången spelöppning, som är god, men det är behandlingen och spelföringen, som fäller utslaget. Vår motståndare gör intet feldrag, vi göra många. Men det är den fängslande kombinationen, det riktiga och djärva offret, den djupa analysen, som gör partiet fyllt av spänning och värt att minnas. Vi föras inte till någon enfaldig slaktare. Det 64 rutornas sinnrika värld ligger öppen framför oss, vår armé står uppställd och inväntar sin fältherre, vi ha vår chans, och meningsfylld konsekvens från det första draget till det sista. Vårt nederlag är visserligen givet. Än sedan! Vår seger ligger i ett annat plan. När vi lämna bordet, böra vi kunna göra det i medvetandet om att till våra efterföljare lämna minnet av ett gott och välspelat parti.

Sannerligen, ett parti schack är vårt liv, och dess spänning och innehåll beror av oss själva. Men giv akt på din berömde motspelares ansikte! Han förhastar sig inte. Han har råd att vänta. Han har gett dig de vita pjäserna och därmed det första draget. När dina figurer äro fullt utvecklade och rockaden skett, då, men inte tidigare, är stunden inne. Gör då din attack med élan och full kraft! Sänd var pjäs i elden, slut greppet hårt! Och sedan — må det gå som det kan! Blott dårar drömma om seger, ynkryggar om remi. Och är det inte ett mysteriernas mysterium, att det alls inte är segern, men det glansfulla nederlaget, som skattas högst bland alla dina goda medspelare. Du träder av. Men spelet går vidare, och utan den svarta armén hade dina vita pjäsers rörelser varken ägt spänning, innehåll eller mening."

PORTRÄTTAVTÄCKNING

Stockholms Schacksällskap har låtit måla ett porträtt av Ludvig Collijn som utförts av en medlem i Sällskapet, konstnären Gabriel Strandberg. Porträttet avtäcktes i närvaro av Collijns närmaste anhöriga, varvid anförande hölls av ordf. dr Boye och Gustaf Collijn. Änkefru Collijn blev bl. a. hyllad med blommor.

UNDER PROTEST ...

av chefred. har jourhavande nattred. i ett obevakat ögonblick låtit följande bidrag av Stockholms Schacksällskaps ordförande, dr Bengt Boye, inflyta i tidskriften:

När Erik Lundin den 2 juli uppnådde halvsekeldagen fick de svenska schackspelarna tillfälle att avtacka och lyckönska en av sina märkesmän, som i decennier framstått som en föredömligt sober representant för schackspelaren som yrkesman. Både som praktisk utövare och som redaktör för den anrika tidskrift, som blivit ett oumbärligt behov och glädjeämne för alla svenska schackspelare, Tidskrift för Schack, har Lundin inristat sitt namn både i den svenska och internationella schackhistorien. För sina mångsidiga schackinsatser blev Lundin 1941 kallad till ständig medlem i Stockholms Schacksällskap, embryonalcellen för det vittförgrenade svenska schacksamfundet, och har genom sina turnerings- och simultanspel i sällskapet i hög grad bidragit till att stimulera dess interna verksamhet. Erik Lundin har sålunda synnerligen väl förvaltat sitt schackliga pund till nytta och nöje både för sig själv och andra och den psykiska hållfasthet han visat vid personliga prövningar inger oss schackentusiaster den fasta förhoppningen att han still going strong skall kunna fortsätta sin för det svenska schacklivet så värdefulla verksamhet även under följande decennier!

Bengt Boye

SKAKBLADET 50 ÅR

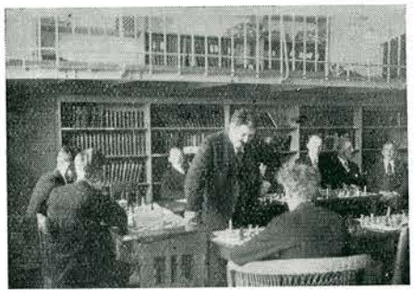
Den 3 juli 1904 utkom det första numret av det danska Skakbladet, och det har således nu passerat halvsekelgränsen. Sedan 1926 är det obligatoriskt medlemsblad för Dansk Skak Union och har från den tiden haft en stor upplaga. Många kända schacknamn har verkat som redaktörer i Skakbladet under årens lopp. För närvarande har Axel Nielsen i Odense det redaktionella ansvaret. Skakbladet utkommer fantastiskt punktligt varje månad och spelar självfallet en stor roll för det danska schacklivet. Vår kollegiala lyckönskan till 50-årsjubileet!

OM SCHACK VID SKOLOR

Artikeln i nr 2 av TfS, om schacket vid läroverket i Göteborg, har föranlett genmälen från ett par olika håll till hr Havners yttrande "Det är första gången här i Sverige, som det har lyckats någon att organisera schackspelet vid en skola och troligen är prestationen enastående i Norden."

Våra interlokutörer gör oss uppmärksam på, att en schackklubb bildades vid Härnösands högre allmänna läroverk 1915. Här odlades schackspelet flitigt, bl. a. förskaffade sig läroverkets klubb ett mycket förstklassigt schackbibliotek, som flitigt utnyttjades av eleverna. Schackklubben spelade i slutet av år 1925 en match mot stadens schacksällskap, där läroverksklubben vann med 12½ poäng mot 1½ för staden. Stadens bästa spelare spelade för läroverket och givetvis finner man här förklaringen till braknederlaget. Bland spelarna för läroverket återfinner man gamla bekanta: Kaijser, Forhaug (död 1935) och Olle Edelsvärd. Bland spelarna för stadens lag återfinnes dock Gillis Eriksson, även han på 1920-talet känd såsom en spelare av hög klass.

Vidare erinras om schackklubben vid folkskolorna i Luleå, där vår så välkände schack- och skolman Hj. Mandal verkade i många år. Den lilla bilden visar 35-årige Hj. M. spelande simultan i schackklubben vid folkskoleseminariet i Luleå år 1928. Klubben ifråga spelade åtskilliga matcher mot klubbar i Luleå och var med även i stadens korpserie. Omkring 1942 och framåt hade Mandal en klubb vid seminariet i Lund, den spelade då och då mot Lunds schackklubbs B-lag med skapligt resultat.

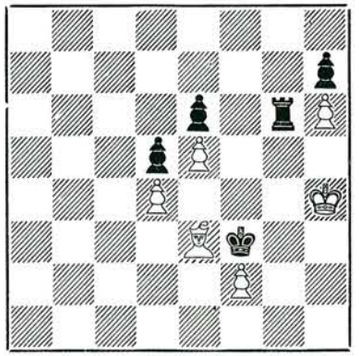
En liten paus i det fria för tre av förgrundsmännen vid SM i Ramlösa. Från vänster Hälsingborgs schacksällskaps ordf. Helge Bertulf och sekreteraren Allan Rosqvist samt veteranen A. W. Olson.

Man kunde rakt inte tro, att de flesta av de lokala funktionärerna — Bertulf, Ove Karlsson och Rosqvist — var debutanter som SM-arrangerare. Så väl skötte de sitt tunga åliggande. Brandmästare Olson var ju bl. a. förra gången med 1928, då Hälsingborg hade kongress. Och kanske flera av dagens män även då var med på ett hörn, fast vårt minne inte sträcker sig så långt tillbaka i tiden. Att sitta instängd i ett litet rum varma och vackra sommardagar är enbart det en plåga. Därtill svara på allt och hålla reda på alla resultat och gärna även hur de tillkommit i stora drag kan vara påfrestande. Men Hälsingborgs schacksällskaps funktionärer skötte sin uppgift mycket väl och har heder av sitt arbete.

MÄSTARKLASSEN, grupp 1. Rond 4.

Ställning efter vits 62:a drag Kh4.

G. Dahl, Stockholm.

A. Fridh, Linköping.

Svart spelade 62. —, Tg2?

63. Kh3, Tg4 64. Kh2, Tg2†
65. Kh3, T×f2 66. L×f2, K×f2
67. Kg4, Ke3

och förlorade då båda får damer samtidigt, men vit vinner bonden h7.

Remi hade svart naturligtvis haft i diagramställningen, men det är även vinst, genom 62. Tg1! 63. Kh5 vad eljest!? 64. Tg4! och bonden d4 faller genom dragtvång.

Där hade Fridh tur, men man skall ha det för att vinna någon grupp.

Allan Rosqvist.

BISQUIER USA-CHAMPION.

Strax före matchen USA-Sovjet gick sista ronden i USA-mästerskapet 1954. Arthur B. Bisquier utgick som segrare bland de 14 deltagarna, en poäng före titelförsvararen Evans.

Resultat: Bisquier 10 (7 vinst, 6 remi), Evans 9, Seidman 8, Pavey 7½, Sherwin 7½, Bernstein 7, Rossolimo 7, Berliner 6½, Wachs ½, Hearst 6, Burger 5½, Pilnick 5, Brandts 3 och Mengarini 2½ poäng.

Ifrågavarande Bernstein heter Sidney i förnamn och är således inte att förväxla med O. Bernstein. Rossolimo är av allt att döma tillbaka till USA. Om än kanske bara tillfälligt.

Efter matchen framkastade Evans manager Wiswell förslag om en titelmatch i vinter mellan Bisquier och Evans. Under goda betingelser ställde sig Bisquier inte avvisande.

Finalen var förlagd till Marshall Chess Club, där ordföranden, Edvard Lasker, bl. a. hälsade det ryska laget som gäster och åskådare. Mrs Caroline Marshall, som bl. a. var i Stockholm 1937 tillsammans med sin make, Frank J., överlämnade till samtliga ryssar ett exemplar av "My Fifty Years of Chess", ett verk av hennes avlidne make.

Partier

FRÅN SM I HÄLSINGBORG

SICILIANSKT PARTI.

Första särspelspartiet.

B. Hörberg.		R. Goode.	
1. e4	c5	2. Sf3	Sc6
3. d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5. Sc3	d6	6. f4	

En så tidig framstöt bereder inte svart några svårigheter; han får bra spel på genast 6. —, g6.

6. —	Ld7	7. Le3	a6

Alltjämt vore genast g6 och Lg7 det sunda behandlingssättet, ett par bondedrag på damflygeln kan, om det vill sig illa, äventyra partiet.

8. Sb3	b5	9. Ld3	g6
10. h3	Lg7	11. 0—0	0—0
12. a4	b4	13. Se2	Dc8
14. De1	Le6	15. Sd4	S×d4
16. L×d4	a5	17. b3	

Här kom 17. c4 starkt i betraktande, 17. —, b×c3. 18. L×c3.

17. —	d5	18. e5	Se4
19. Sg3	S×g3	20. D×g3	Lf5
21. Df3	L×d3	22. c×d3	Dc2

Svart får naturligtvis inte utan vidare överlämna c-linjen åt motståndaren, samtidigt måste han tänka på kungsflygelns försvar.

23. Tab1	Tfc8	24. Tb2	Dc6
25. f5	g×f5		

Nackdelen med detta är att svart binder damen i försvaret och att den kommer helt ur spel. Sannolikt vore 25. —, e6 ett mycket fint försvarsdrag, då varken 26. f6, Lf8 eller 26. f×g6, f×g6 ger vit påtagligt resultat.

26. D×f5	Dg6	27. Df3	e6
28. Tbf2	Tc7	29. g4!	Ta6
30. h4	h6	31. h5	Dh7

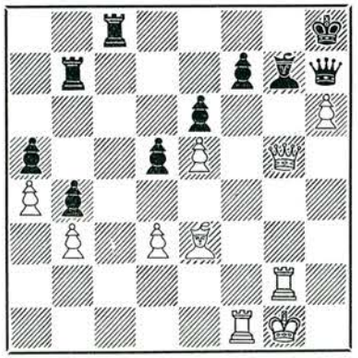
Ett sällsynt olyckligt öde för damen — brädets starkaste pjäs.

32. De3	Lf8	33. Lb6	

Onödigt, nu kunde ju 33. —, Tc3 följa. Vit kunde ha fortsatt med 33. Tg2, Le7. 34. Tf6!

33. —	Tb7(?)	34. Lc5	Lg7
35. Tg2	Tc6	36. g5!	h×g5
37. D×g5	Kh8	38. Le3	Tc8
39. h6!,	Uppg.		

Slutställning.

NIMZOINDISKT.

Andra särspelspartiet.

R. Goode.		B. Hörberg.	
1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sc3	Lb4	4. a3	L×c3†
5. b×c3	c5	6. e3	0—0
7. Ld3	Sc6	8. Se2	d6
9. 0—0	b6	10. e4	Se8
11. f4	f5		

Enligt vad som kan utläsas av ett flertal nya partier med liknande förlopp är detta bondedrag onödigt; svart bör kvickt belägra vits c-bonde med Sa5, La6 och Tc8, varpå vit tycks bli tvungen till d4—d5. Svart drar då e6—e5, vit f4—f5 och svart f7—f6! Om vit sedan gör min av att angripa svarts kungsställning — så rusar svart med kungen från g8 till . . . a8. Detta är vad som hände så nyligen som i matchen USA—Sovjet, se partiet Byrn—Kotov.

12. d5	Sa5	13. Tb1	g6
14. Sg3	Sg7	15. Te1	Te8

Svarts 11:e drag tvingar honom till särskild kontroll över punkterna e6 och f5.

16. Tb2	Df6		

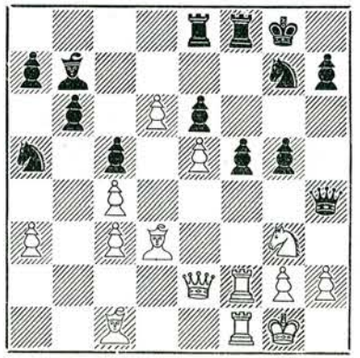
Svart vill ha slut på spänningen i centrum.

17. e5	d×e5	18. f×e5	Dh4
19. Tf2!	Lb7	20. d6	Tf8
21. Tef1	g5		

Försvagar ställningen, men svart ansåg sin ställning ändå vara tillräckligt solid.

22. Dc2	Tae8		

Ställning efter 22. —, Ta8—e8.

23. L×f5!			

En fin offervändning, som slår sönder svarts skenbart starka position.

23. —	e×f5	24. S×f5	T×f5
25. T×f5	Lc8		

Efter 25. —, S×f5. 26. T×f5, h6 avgör 27. e6, och på 25. —, D×c4. 26. Df2.

26. T×g5	D×c4	27. Dh5	De6
28. Tf6	Dd7	29. Txg7†!	Kxg7
30. Lh6†	Kg8	31. e6	Uppg.

DAMGAMBIT.

Tredje särspelspartiet.

R. Goode.		B. Hörberg.	
1. d4	d5	2. c4	d×c4
3. Sf3	a6		

En variant, som i regel ger av svart eftertraktat chansrikt kampspel.

4. e3	Lg4	5. L×c4	e6
6. Db3	L×f3	7. g×f3	b5
8. Le2	c5	9. d×c5	Sd7!
10. 0—0	L×c5	11. f4	Sf6
12. a4	b4	13. Lf3	Tb8
14. Sd2	0—0	15. Lg2	

Passivt. Bättre 15. Sc4.

15. —	e5!	16. f×e5	S×e5
17. Sf3	S×f3†	18. L×f3	De7
19. Dc4	a5	20. b3	Tfc8
21. Dh4	De6	22. Lb2	Le7
23. Tab1	Tc5	24. Kh1	Df5
25. Dg3	Ld6	26. Dg2	Le5
27. L×e5	D×e5	28. Dg3	D×g3
29. h×g3	Tbc8	30. Tb2	

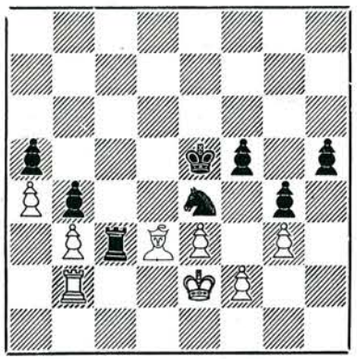
Något bättre 30. Tfd1.

30. —	Tc1	31. Kg2	Kf8
32. Lb7	T×f1	33. K×f1	Tc7
34. Lg2	Tc3	35. Ke2	Kc7
36. Lb7	h5	37. La6	Se4
38. Lb7	Sf6	39. Lf3	g5
40. Kf1	Ke6	41. Kg2	g4
42. Lb7	Sd7	43. Le4	Sc5
44. Lc2	Ke5	45. Kf1	f5
46. Ke2	Se6	47. Ld3	Sg5
48. Lc4	Se4	49. Ld3	

Även på andra drag vinner svart, då vit praktiskt taget befinner sig i dragtvång. Det kan kanske synas som om vit har spelat passivt i slutspelet, men i verkligheten har han hela tiden stått positionellt sämre och har haft svårt att finna utvägar.

Slutligen kunde svart på ett avgörande sätt tränga fram med sina figurer.

Ställning efter 49. Lc4—d3.

49. — S×f2! 50. L×f5 Sh1!

Och efter ytterligare några drag gav vit upp. En gedigen prestation av den nye Sverigemästaren!

KUNGSINDISKT.

Landslagsklassen, rond 2.

B. Hörberg, Stockholm.		**G. Backlund, Stockholm.**	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Lg7	4. e4	d6
5. f3	0—0	6. Le3	e5
7. d5	c5	8. Dd2	Se8
9. g4	f5		

Om detta ganska vanliga spelsätt kan rent allmänt sägas, att det ofta blir remi genom "fastlåsning" men att annars vit vinner (svart mera sällan).

10. g×f5	g×f5	11. 0-0-0	f4
12. Lf2	Sa6	13. Ld3	Sac7
14. Sge2	Lh3		

Det kanske kan ha betydelse att temporärt låsa fast vits h-bonde.

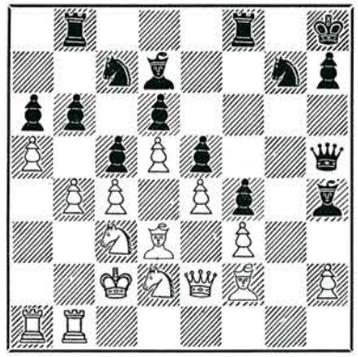
15. Thg1	a6	16. Kb1	Tb8
17. a4	Kh8	18. Sc1	Lf6
19. Sb3	b6	20. De2	Sg7
21. Kc2	De8	22. Ta1	Ld7
23. Tgb1	Ld8		

Svart kunde tydligen inte besluta sig för den annars så konsekvent förberedda framstöten b6—b5. Men varför då inte genast Dh5 och Lh4; på d8 har löparen inget att göra.

24. Sd2	Dh5	25. b4!	Lh4
26. a5!			

Det blev i stället vit, som tog hand om spelet på damflygeln, och det genomför han logiskt och starkt.

Ställning efter 26. a4—a5.

26. —	c×b4	27. a×b6	b×c3
28. b×c7	Tbc8	29. K×c3	Se8
30. T×a6	T×c7	31. L×h4	D×h4
32. Tg1	Lh3	33. De1!	Df6

Avbyten är fördelaktiga för vit, som har en slutspelstrumf genom draget c4—c5 i rätt ögonblick.

34. Da1	Sg7	35. Ta8	De7

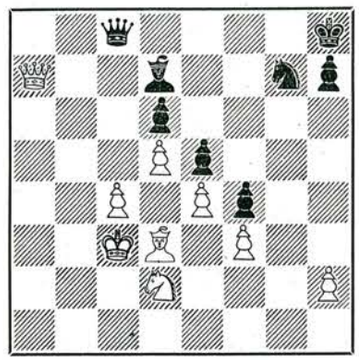
Även efter 35. —, T×a8. 36. D×a8†, Tc8. 37. Db7 har svart starkt begränsad rörelsefrihet.

36. Tb1	Tfc8	37. Tbb8	Dd8

Partiet har bjudit på många intressanta ställningsbilder.

38. T×c8	T×c8	39. T×c8	D×c8
40. Da7	Ld7		

Ställning efter 40. —, Lh3—d7.

41. c5!	d×c5	42. Sc4	Le8
43. S×e5	h5	44. Sc4	Kg8
45. Sd6	Dd8	46. S×e8	S×e8
47. e5	Sg7	48. e6	Df6†
49. Kb3	c4†	50. L×c4	Sf5
51. e7	Sd6	52. Db8†	Kf7
53. Df8†	Kg6	54. Ld3†	Kg5
55. h4†	Uppg.		

RETIS SPELÖPPNING.

Landslagsklassen, rond 3.

R. Goode, Kristinehamn.		**E. Åhman, Göteborg.**	
1. Sf3	Sf6	2. c4	c5
3. Sc3	g6	4. g3	Lg7
5. Lg2	0—0	6. 0—0	

För att inte bli förekommen i centrum bör vit spela 6. d4; även svart försummar i nästa drag sin chans att få bra spel med 6. —, d5.

6. —	Sc6	7. d4!	c×d4
8. S×d4	S×d4	9. D×d4	d6
10. Dh4			

Detta är en känd ställning, där svart har svårigheter.

I ett matchparti Euwe—Colle följde 10. —, Te8. 11. Lh6, Lh8. 12. h3, Db6. 13. b3, Ld7. 14. Tac1, Lc6. 15. e4 med klart övertag för vit.

10. — Da5

Tack vare båda spelarnas beredvillighet till öppen strid utvecklar sig efter detta drag en sällsynt intensiv slagväxling.

11. Tb1

Genast Ld2 kunde naturligtvis ha skett, men någon större betydelse har det inte.

11. —	Lf5	12. Ta1	

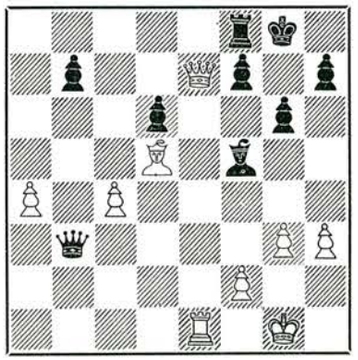
Bättre än 12. e4, Le6.

12. —	Tab8	13. Ld2	Da6
14. b3	Tfc8	15. e4	Ld7
16. a4	Db6	17. Tab1	Dd4
18. Tfd1	Lg4	19. Sb5	Dd3
20. Lf1	D×e4	21. Te1	Df5
22. h3	Dc2	23. Le3	Lf5
24. L×a7	Se4		

Hotar bl. a. Sd2.

25. Lg2	Sc3	26. S×c3	L×c3
27. L×b8	L×e1	28. T×e1	T×b8
29. D×e7	D×b3	30. Ld5	Tf8

Ställning efter 30. —, Tb8—f8.

31. D×d6

Vit tog nog bonden av bara farten. Stilrenare var genast 31. Df6 jämte Te7.

31. —	D×a4	32. Df6	Ld7
33. Te7	Le8	34. T×b7	Dc2
35. Tb8	De2		

Eller 35. —, Df5. 36. D×f5, g×f5. 37. c5, Ld7. 38. T×f8†, K×f8. 39. Lb7.

36. Td8 Uppg.

Nu går c-bonden obehindrat fram. Med hänsyn till spelöppningen så vann rätt man!

SICILIANSKT PARTI.

Landslagsklassen, rond 6.

	A. Werle.		R. Goode.	
1.	e4	c5	2. Sf3	Sc6
3.	d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5.	Sc3	d6	6. Lg5	e6
7.	Dd2	Le7	8. 0—0—0	a6

Bättre 8. —, 0—0 eller 8. —, S×d4 jämte 0—0, vilket enligt senaste undersökningar ger svart klar utjämning.

9. f4 Dc7

Här skulle ha skett 9. —, Ld7, ehuru vit behåller de något större möjligheterna med 10. Sf3.

10. S×c6 b×c6

Dåligt vore 10. —, D×c6 för 11. e5.

11. Lc4

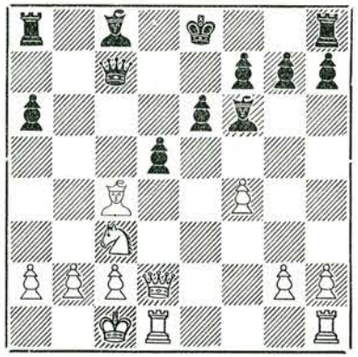
Trots det lysande resultatet i detta parti, kan man ändå inte vara säker på, att löpardraget är det bästa i ställningen.

11. — d5

Lugnare vore 11. —, 0—0. 12. L×f6, g×f6, och svart är inte utan motspel.

12. L×f6 L×f6 13. e×d5 c×d5

Ställning efter 13. —, c6×d5.

14. L×d5

En vackert genomtänkt kombination, såtillvida att vit mycket noga har räknat ut att han i alla varianter vinner efter 14. —, e×d5. 15. S×d5 liksom med partifortsättningen 14. —, L×c3. Däremot kan svart helt enkelt svara med 14. —, Lb7! Efter 15. L×b7, D×b7 åtföljt av 0—0 har svart en utmärkt ställning med betydande motspel. Även efter 15. Lb3 har svart fullgod ersättning för bonden.

14. — L×c3? 15. Lc6†!

Ett viktigt mellandrag och poängen i denna variant. Svart kan naturligtvis inte slå för matt på d8.

15. — Ke7

På 15. —, Kf8 hade följt 16. Dd8†, o.s.v. Men även 16. D×c3, räcker till vinst, ty billigast sker Lb7. 17. Db4†, med pjäsvinst för vit. På annat förlorar svart torn eller blir matt. T. ex. 16. —, Tb8. 17. Dc5†, Kg8. 18. De5! och matten på d8 spökar. Damschack på f4 tidigare ger inte svart något.

16. D×c3 D×f4†

Förutom att tornet står i slag hotade matt i två drag: Dc5† och Dg5†.

17. Kb1 Uppg.

Om tornet nu räddas 17. —, Tb8 (a7) förloras i stället damen efter 18. Dc5†, Kf6. 19. Tf1.

RETIS SPELÖPPNING.

Landslagsklassen, rond 8.

	G. Backlund, Stockholm.		A. Bergqvist, Stockholm.	
1.	Sf3	Sf6	2. c4	e6
3.	g3	b6	4. Lg2	Lb7
5.	0—0	Le7	6. d4	d5
7.	Da4†	c6	8. c×d5	e×d5
9.	Sc3	0—0	10. Se5	Dc8

Kontrollen över punkterna c6 och d5 bereder svart en del bekymmer, bäst är kanske 10. —, b5; att som i partiet engagera damen för flera uppgifter visar sig olyckligt.

11. Lg5 Df5(?) 12. L×f6 L×f6
13. e4 d×e4 14. L×e4 Dc8
15. Tac1 L×e5

Något bättre har svart troligen inte; om 15. —, c5 så 16. Sd5!

16. d×e5 Te8 17. Tfe1 Sa6
18. Dc2 g6

För att även förhindra Lf5. Men att överlämna fältet f6 åt fiendens gottfinnande blir sju resor värre.

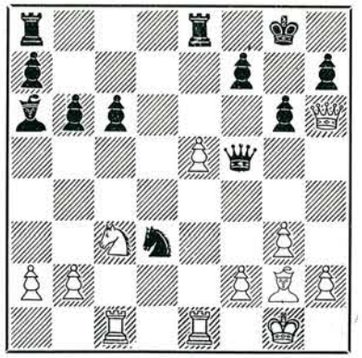
19. Lg2 Sb4 20. De2 La6

Den hotande kvalitetsförlusten klarar vit kombinatoriskt och förstärker samtidigt med varje drag sitt angrepp.

21. De3 Sd3 22. Dh6 Df5

På andra drag vore Se4 avgörande.

Ställning efter 22. —, Df5.

23. f4! Dd7 24. h3!

Svart får inget tillfälle att slå något av tornen. Sedan verkan av hotet Dd4† är parerat hotar åter det avgörande Se4.

24. — f5 25. Tcd1 Tad8
26. Te2 De6 27. Ted2 Td7
28. g4! Dc4

Härpå följer ett hastigt slut, men svart hade ändå inget räddande drag till sitt förfogande.

29. g×f5 g×f5

30. Lc5† Kh8 Uppg.

SICILIANSKT.

Landslagsklassen, rond 5.

	S. Nyman, Stockholm.		E. Ahman, Göteborg.	
1.	e4	c5	2. Sf3	d6
3.	d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5.	Sc3	a6	6. f4	e6
7.	Ld3	Dc7	8. 0—0	Le7
9.	Sf3	Sc6	10. Kh1	0—0
11.	De1	Td8	12. Dg3	d5
13.	e5	Sd7	14. Dh3	Sf8
15.	Ld2			

Den på d3 vackert posterade löparen borde ha garderats för avbyte genom 15. a3, men vit räknar med att han med det valda draget skall få en tillräckligt stark angrepsställning. Den svarta ställningen visar sig dock oväntat motståndskraftig.

15. — Sb4 16. Sd4 S×d3
17. c×d3 Ld7 18. Tae1 f5!
19. g4 Lc5 20. Sce2 f×g4
21. D×g4 Db6 22. Lc3 Sg6!
23. Tg1 Tf8 24. Tg3 Tf7
25. b4

Vit har en positionellt förlorad ställning och inget angrepp.

25. — L×d4 26. L×d4 D×b4
27. Tf1 Se7 28. Lc3 Da3
29. Tfg1 Sf5 30. Th3 d4
Uppg.

SKOTSKT FYRSPRINGARSPEL.

Landslagsklassen, rond 1.

	G. H. Andersson, Skoghall.		W. Pettersson, Norrköping.	
1.	e4	e5	2. Sf3	Sc6
3.	d4	e×d4	4. S×d4	Sf6
5.	Sc3	Lb4	6. S×c6	b×c6

7. Ld3 0—0 8. 0—0 d5
9. e×d5 c×d5 10. Lg5 Le6

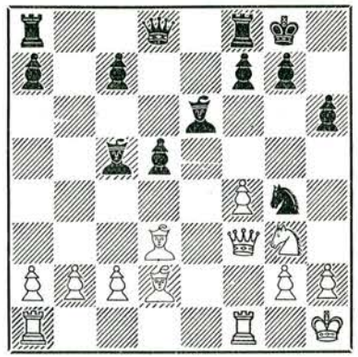
Det av Tarrasch rekommenderade draget, på vilket vit enligt Collijns Lärobok "bäst torde spela f2—f4—f5". Chansrikare är dock 11. Df3.

11. Se2 Le7 12. Sg3 h6
13. Ld2 Ld6 14. f4

Nu däremot är väl detta drag närmast ett fel.

14. — Sg4! 15. Df3 Lc5†
16. Kh1

Ställning efter 16. Kg1—h1.

16. — S×h2!

Det var nog den fortsättningen Tarrasch tänkte på . . .

17. Dh5 S×f1

Starkt i betraktande kom 17. —, Sg4. 18. f5, Sf6. Visserligen är väl också kvalitetsvinsten ett gott pris, men vit får angreppschanser i utbyte. Resten av partiet blir oväntat innehållsrikt.

18. T×f1 Df6

Eller 18. —, Le7. 19. f5, Lc8. 20. L×h6!, g×h6. 21. f6!, och vit vinner, resp. 20. —, Lf6. 21. L×g7!, K×g7. 22. Dg4 — remi!

19. f5 Ld7 20. Dg4 Le7(?)

Under trycket av angrepp, varvid motståndarens hot ofta förefaller starkare än de är, kan det vara svårt att finna det bästa försvaret. Här hade 20. —, Tfe8 stoppat vits vidare framfart, då på 21. Sh5 svart har tempovinsten Dd4. På 21. c3 följer Le3. Dessutom är det så illa för vit att hans f-bonde inte kan flyttas.

21. Tf4! Dg5

Även här vore Tfe8 möjligt.

22. De2 D×g3 23. D×e7 Tad8

Bättre 23. —, Tfd8.

24. Dc5 c6 25. Dd4 g5

Mindre utmanande är 25. —, h5.

26. Tg4?

Här hade vit sin chans genom 26. Tf3, ty 26. —, Dh4. 27. D×h4, g×h4. 28. L×h6 är dåligt för svart; något annat tillfredsställande drag för svart går inte att upptäcka.

26. — c5! 27. T×g3 c×d4
28. L×g5

Vit kunde också ge upp, ty remischack finns inte.

28. — h×g5 29. T×g5† Kh7
30. f6 Kh6 31. Tg7 Le6
32. g4 Tg8 33. g5† Kh5
34. Lh7 T×g7 35. f×g7 f5
Uppg.

RETIS SPELÖPPNING.

Mästarklassen, grupp 1.

A. Fridh, Linköping.		**G. Hellman, Stockholm.**	
1. Sf3	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Lg7	4. g3	0—0
5. Lg2	c5	6. 0—0	Sc6

Beträffande spelöppningen se partiet Goode—Åhman.

7. d4 c×d4 8. S×d4 Se5?

Befrämjar vits syften i allra högsta grad.

9. b3 d6 10. h3 Tb8
11. Le3 a6 12. Dd2 Te8

13. f4 Sed7 14. f5 Sf8
15. Lh6 Da5 16. L×g7 K×g7
17. e4 b5

Då svarts spel sedan länge är oreparabelt, har det mindre betydelse, på vilket sätt han söker taktiska chanser. Sc6 skall besvaras med Db6†, men vits nästa drag förtar alla möjligheter för svart. Partiets fortsättning blir en ren uppvisning av den vita ställningens överlägsenhet.

18. c5! Lb7 19. c×d6! b4

På 19. —, e×d6 följer 20. f×g6 med hotet T×f6!

20. Sd5 S×d5 21. e×d5 Db6
22. d×e7 S8d7 23. d6! Kg8
24. f×g6 h×g6 25. L×b7 D×d6

Eller 25. —, T×b7. 26. Df4 och vit vinner.

26. Lg2 T×e7 27. Df4 Db6
28. Kh1 Se5 29. Df6 Da7
30. Sc6 S×c6 31. L×c6 Uppg.

NIMZOINDISKT.

Klass I, grupp 1.

O. Karlsson, Tyringe.		**G. Augustsson, Borås.**	
1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sc3	Lb4	4. e3	b6
5. Sf3	Lb7	6. Ld3	Se4
7. L×e4	L×c3†	8. b×c3	L×e4
9. 0—0	Sc6	10. De2	Df6(?)
11. Sd2	Dg6	12. S×e4	D×e4
13. f3	Dh4	14. e4	0—0
15. f4	Tfe8		

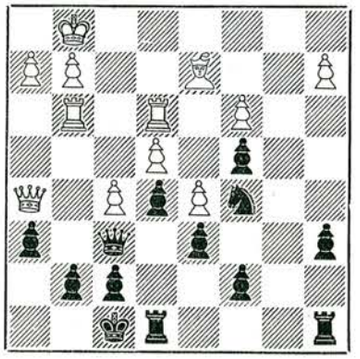
Förhindrar ett omedelbart f4—f5. Svart har förlorat terräng i spelöppningen och riskerar att bli hårt attackerad på kungsflygeln.

16. Dd3 d6 17. Ld2 e5
18. d5 Sd8 19. f5 Sb7
20. Tae1 Sc5 21. De3 a6
22. Tf3 b5 23. Th3 Dd8
24. Tg3 Df6

Det hotade 25. T×g7† med vinstspel.

25. De2 h6 26. Dh5 Kf8
27. Tee3 bxc4(?)

Ställning efter 27. —, b5×c4.

Om svart hade anat vad som komma skulle, så hade han dragit kungen ur riskzonen, 27. —, Ke7!

28. T×g7!

En stor överraskning.

28. — D×g7

På 28. —, K×g7 följer 29. Tg3†, Kh7. 30. Lg5, Dg7. 31. Lh4, Df8. 32. f6! Och vinner genom hotet Tg7†.

29. Tg3 Dh8 30. f6!!

Detta är den fina poängen i vits kombination. Svarts spel blir helt lamslaget.

30. — Teb8 31. Tg7 Tb1†
32. Kf2 Sd3† 33. Kg3 D×g7†
34. f×g7† Ke7 35. D×h6 Sf4
36. Dg5† f6 37. g8S† Kf8
38. S×f6 Uppg.

KUNGSINDISKT I FÖRHAND.

Klass I, grupp 5.

Fritz Andersson, Halmstad.		**Anders Andersson, Alingsås.**	
1. Sf3	Sf6	2. g3	d5

3. Lg2 g6 4. 0—0 Lg7
5. d3

Kungsindiskt i förhand bör vara spelbart med tanke på de framgångar, som kungsindiskt i efterhand på senaste tid inhöstat. Smyslov och Petrosian begagnade sig med framgång av denna spelöppning i Zürich, den förre mot Euwe, den senare mot Euwe och Reshevsky.

5. — 0—0 6. Sbd2 Te8

Sbd7 borde ha spelats.

7. Se5 Sbd7 8. Sdf3 c5
9. c3 Sh5?

Svart vill oskadliggöra den vita springaren på e5 men förbiser det följande — troligen korrekta — springaroffret.

10. S×f7! K×f7 11. Sg5† Kf6

Ställningen efter Kg8. 12. L×d5†, e6. 13. S×e6, T×e6. 14. L×e6† är ju inte vidare behaglig, varför svart i stället låter sin kung "gå ut på vift", varvid han dock råkar ut i än värre "blåsväder".

12. S×h7† Ke6 13. Sg5† Kf6

På andra drag förloras damen eller följer matt.

14. g4

Springaren kan nu inte räddas.

14. — Lh6 15. h4 Sf8

Om Sh5—g7 så 16. Sh7† och 17. L×h6.

16. g×h5 g×h5 17. e4 L×g5
18. L×g5† Kg6 19. Lf3 Lg4
20. L×g4 h×g4 21. D×g4 Dd7
22. h5† Kh7 23. D×d7 S×d7
24. f4 och vit vann lätt.

(Anm. av Fr. A.)

FRÅN MATCHEN USA—SOVJET

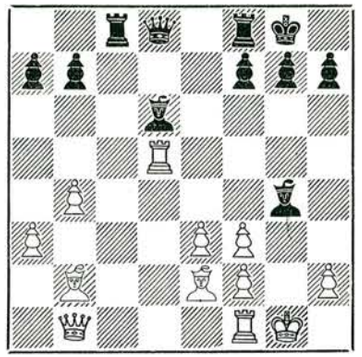
NIMZOINDISKT.

Bronstein.		Denker.	
1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sc3	Lb4	4. Dc2	c5
5. d×c5	Sc6	6. Sf3	0—0
7. a3	L×c5	8. b4	Le7
9. Lb2	d5	10. e3	Ld7
11. c×d5	e×d5	12. Le2	Tc8
13. 0—0	Ld6	14. Tad1	Se5
15. Db1	Lg4		

Svart finner att det inte lönar sig att tänka på d-bondens försvar (15. —, Le6. 16. e4!), därför sätter han allt på ett kort.

16. S×d5 S×d5 17. T×d5 S×f3†
18. g×f3

Ställning efter 18. g2×f3.

18. — L×h2†

Svart ger två löpare för torn, otillräckligt därför att angreppet snabbt övergår till vit.

19. K×h2 Dh4† 20. Kg1 Le6
21. Td4 Dg5† 22. Tg4 L×g4
23. f×g4 f5 24. f4 De7
25. Ld4 f×g4 26. Kg2! De6
27. Th1 g6 28. Kg3 Tc3(!)
29. Ld3! T×a3 30. T×h7! K×h7

och svart gav upp efter löparschacken på b5 i 34:e draget.

KUNGSINDISKT.

Pavey.		Keres.	
1. d4	Sf6	2. Sf3	g6
3. c4	Lg7	4. g3	0—0
5. Lg2	d6	6. 0—0	Sbd7
7. Dc2			

Detta drag åtföljt av Td1 är en intressant nyhet i denna för övrigt så grundligt analyserade öppning.

7. — e5 8. Td1 Te8
9. Sc3 c6 10. e4 a6

Keres vill inte ha en passiv ställning (t. ex. 10. —, Dc7) utan förbereder genast en framstöt på damflygeln.

11. h3 b5 12. d×e5 d×e5
13. Le3 Da5

Manövern är inte sund, och Keres är säkert medveten om att han redan står sämre; det har inte lyckats honom att lösa de nya öppningsproblemen.

14. Sd2! b4 15. Sb3 Dc7
16. Sa4 Lf8 17. c5! a5
18. Lf1 Sh5 19. Sd2

Medan svart förbereder försvar och motangrepp förefaller det som om vit går för långsamt till väga. Starkt vore 19. a3.

19. — Sg7 20. Sc4 Se6
21. Scb6 Tb8 22. Tac1 Lg7
23. S×d7 L×d7 24. Sb6 Sd4
25. Da4 Le6 26. D×a5 b3!
27. a3 f5!

Vit har försuttit sina chanser — nu blir han utsatt för ett våldsamt angrepp.

28. L×d4 e×d4 29. e×f5 L×f5
30. Ld3 L×h3 31. Db4 Kh8
32. D×b3 Lh6 33. Tc2 Te3!
34. Kh2 Lg4 35. Tf1 De5

Tornet kan alltjämt inte slås.

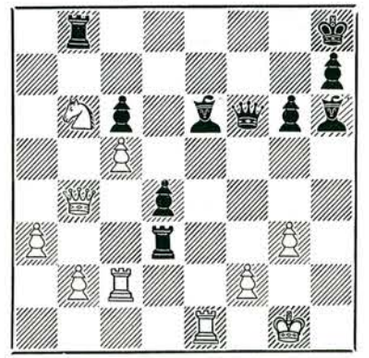
26. Kg1 Le6 37. Db4 T×d3

Svart har nu en pjäs mer och en stark ställning. Vit borde nästan ge upp, men gör ett drag och räddas som av ett, nej två mirakel.

38. Te1 Df6??

Efter 38. —, Df5 hade väl vit givit upp.

Ställning efter 38. De5—f6.

39. Sd7! T×b4 40. S×f6 Tc4
41. Tce2! Tc1

Mirakel nummer två var att löparen inte kunde räddas. T. ex. 41. —, Lf7. 42. Te7, Kg7. 43. Se8† och Sd6.

42. T×e6 T×e1† 43. T×e1 Kg7
44. Sg4 Tb3 45. Td1 Lg5
46. T×d4 T×b2 47. Td7† Kf8
48. T×h7 Tc2 49. Se5

Och vit vann!

FRANSKT PARTI.

Keres.		Pavey.	
1. e4	e6	2. d4	d5
3. Sc3	d×e4	4. S×e4	Le7
5. Sf3	Sf6	6. Ld3	S×e4
7. L×e4	Sd7	8. De2	c5
9. Le3	0—0	10. 0—0—0	Sf6
11. Ld3	Dc7	12. d×c5	L×c5
13. Lg5	Le7	14. Kb1	Ld7
15. Se5	Lc6	16. c4	Tfd8
17. The1	Le8	18. Df3	Dc5
19. Dh3	g6	20. Dh4	Kg7
21. Le3	Sg8		

På t. ex. 21. —, Dc7 hade kunnat följa 22. Ld4 med dominerande angreppsställning för vit. Det valda alternativet betyder att svarts damflygel blir tillspillogiven. Detta är högsta schackkonst, att efter stilrent angreppsspel på kungsflygeln veta att i rätt tid övergå till slutspel.

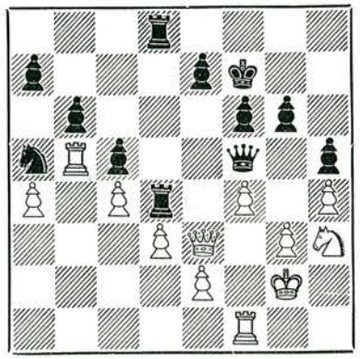
22. L×c5 L×h4 23. Le4! Lf6
24. T×d8 T×d8 25. L×b7

och vit vann utan minsta svårighet.

ENGELSKT PARTI.

	D. Byrne.		Averbach.	
1.	c4	Sf6	2. Sc3	d5
3.	c×d5	S×d5	4. g3	g6
5.	Lg2	S×c3	6. b×c3	Lg7
7.	Sf3	0—0	8. 0—0	c5
9.	Tb1	Sc6	10. c4	b6
11.	Lb2	L×b2	12. T×b2	Lb7
13.	d3	Dd7	14. Dc1	f6
15.	De3	Kg7	16. Sd2	Tad8
17.	Se4	La8	18. Sc3	Tfe8
19.	h3	Sd4	20. L×a8	T×a8
21.	Kg2	Tad8	22. h4	h5
23.	a4	Sc6	24. Sd5	Kf7
25.	Sf4	Df5	26. f3	Td4
27.	Sh3	Tg8	28. f4	Sa5
29.	Tb5	Tgd8		

Detta leder genast till kvalitetsförlust på grund av kungens utsatta läge. Ett förbiseende, alltså. Bättre 29. —, T4d8.

30.	Sg5†!	Kg8	31. De6†	D×e6
32.	S×e6	Kf7	33. S×d8	T×d8
34.	Kf2	Ke3	35. Tb1	Sc6
36.	Tfd1	Kf5	37. e3	Kg4
38.	Tb2	e5	39. Tbd2	g5
40.	h×g5	f×g5	41. Tg1!	Se7
42.	f×e5	Sg6	43. e6	Se5
44.	Tdd1	Kf5	45. d4	c×d4
46.	e×d4	Sg4†	47. Kf3	K×e6
48.	Tge1†	Kd6	49. c5†	Kd7
50.	Tc1	Tf8†	51. Ke2	b×c5
52.	d×c5	Kc6	53. Kd3	Kd5
54.	c6	Se5†	55. Ke3!	Sc4†
56.	Ke2	Tc8	57. Ted1†	Kc5
58.	c7!	Kb4	59. Td4	Uppg.

DAMGAMBIT.

	Averbach.		D. Byrne.	
1.	d4	d5	2. c4	e6
3.	Sc3	Sf6	4. Sf3	c5
5.	c×d5	S×d5	6. e3	Sc6
7.	Ld3	Le7	8. 0—0	0—0
9.	a3			

Detta drag försummade Hörberg mot Averbach! Svensken drog 9. De2? och kom sämre efter 9. —, Scb4!

9.	—	c×d4	10. e×d4	S×c3
11.	b×c3	Da5		

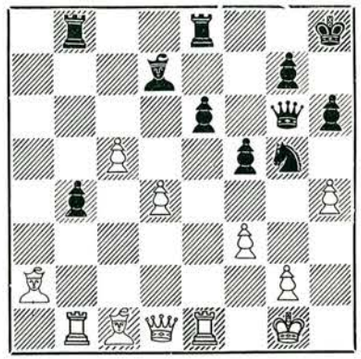
Med sin dammanöver till h5 riskerar svart att få det sämre spelet, ty det saknas förutsättningen till ett verkligt kungsangrepp.

12.	Dc2	Dh5	13. Tb1	Ld6
14.	Tb5	f5	15. Te1	a6
16.	Tb6	Lc7	17. Tb1	Tb8
18.	a4	Ld7	19. Le2	Dg6
20.	Lc4	Kh8	21. La2	h6
22.	La3	Tfe8	23. Dd1	Df6
24.	c4	Sd8	25. Lb2	b6

Vit står nu utmärkt, men hans nästa drag är förhastat och ger svart — överraskande nog — taktiska möjligheter.

26.	Se5	L×e5	27. T×e5	Sf7
28.	Te1	Dg6	29. f3	b5
30.	a×b5	a×b5	31. c5	Sg5
32.	Lc1	b4	33. h4	

Ställning efter 33. h2—h4.

Ett mycket riskabelt drag, men vit genomskådade inte motståndarens lömska planer.

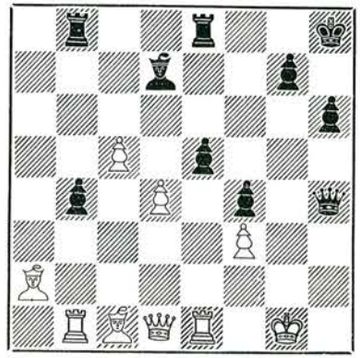
33.	—	Sh3†!	34. Kh2	f4!
35.	g×h3	Dg3†	36. Kh1	

Att vit är tacksam för remi, kan man förstå. Men det visar sig snart, att svart inte nöjer sig med evig schack.

36.	—	D×h3†	37. Kg1	Dg3†
38.	Kh1	D×h4†	39. Kg1	Dg3†
40.	Kh1	Dh4†	41. Kg1	e5!

Efter detta fina drag är vit försvarslös. Man kan anta att det är fråga om ett precisionsarbete efter avbrottet, men inte sämre för det. Varken 42. T×e5 eller d×e5 är möjligt på grund av Dg3† jämte Lc6.

Ställning efter 41. —, e6—e5.

42.	Tb2	e×d4	43. Te4	T×e4
44.	f×e4	Lh3	45. Lc4	Dg3†
46.	Kh1	Lg4	47. Df1	Lf3†
48.	Tg2	b3	49. Lb2	Ta8!

Uppg.

NIMZOINDISKT.

	D. Byrne.		Averbach.	
1.	d4	Sf6	2. c4	e6
3.	Sc3	Lb4	4. e3	0—0
5.	Se2	d5	6. a3	Le7
7.	c×d5	e×d5	8. Sf4	Te8
9.	Le2	c6	10. 0—0	Sbd7
11.	b4	a6	12. f3	Ld6
13.	Sd3	Sf8	14. De1	Dc7
15.	Kh1	Lf5		

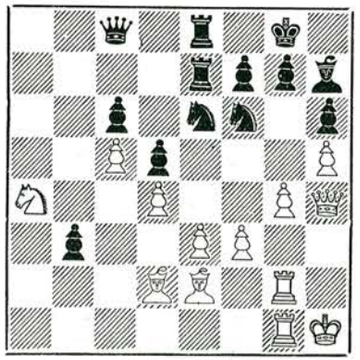
(15. —, L×h2? 16. f4!)

16.	Ld2	Te6	17. Sc5	Te7
18.	g4	Lg6	19. Tc1	h6
20.	Df2	Tae8	21. Tg1	a5
22	h4	a×b4	23. a×b4	b6
24.	Sd3	Dd7	25. Tg2	b5

Svart vågar inte spela på bondevinst med 25. —, L×d3. 26. L×d3, L×b4, då vits angrepp efter 27. g5 ser alltför hotande ut.

26.	Sc5	Dc8	27. h5	Lh7
28.	Dh4	L×c5	29. b×c5	Se6
30.	Tcg1	b4	31. Sa4	b3

Ställning efter 31. —, b4—b3.

Komplikationerna efter 31. —, S×d4. 32. g5 är alltför svåra att genomräkna för svart, som har nästan ingen tid kvar.

32.	Sb6	Dd8	33. Lc1	Sd7
34.	Sa4	Lc2	35. Sb2	Db8
36.	Ld3	L×d3	37. S×d3	Db5
38.	Sb2	Sg5	39. Tf2	Sf6
40.	f4	Sge4		

Svart överskred tiden och förlorade, det måste betyda att han inte hann fullborda sitt 40:e drag. Det vita angreppet kom av sig, och i slutställningen står svart nästan bättre.

ENGELSKT PARTI.

Averbach.		D. Byrne.	
1. c4	Sf6	2. Sc3	g6
3. e4	d6	4. d4	Lg7
5. Le2	Sfd7		

Alla nyheter mottagas med tacksamhet...

6. Sf3	c5	7. d5	0—0
8. 0—0	Sf6		

...men detta, att "kasta bort" två tempo i spelöppningen.

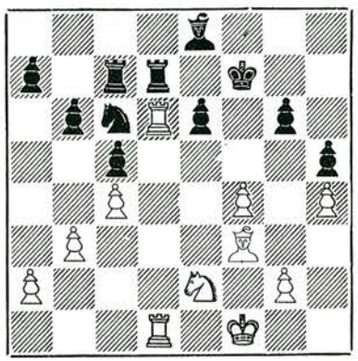
9. h3	e6	10. d×e6	f×e6
11. e5	d×e5	12. S×e5	Sfd7(!)
13. Sf3	Sc6	14. Le3	b6
15. Sg5	Se5	16. f4	Sf7

Denna springare har redan gjort sex drag!

17. Lf3	Ld7	18. S×f7	T×f7
19. Dd2	Df8	20. Tad1	Tb8
21. Se2	Tc8	22. b3	Kh8
23. Dd6	De7	24. D×e7	T×e7
25. Lf2	Kg8	26. Td6	Kf7
27. Lh4	Lf6	28. L×f6	K×f6
29. Tfd1	Le8	30. Kf1	Kf7
31. Lg4	T8c7	32. h4	h5
33. Lf3	Ted7(?)		

Ett förbiseende i en ställning, där svart ändå stod avgjort i nackdel.

Ställning efter 33. —, Te7—d7.

34. L×c6	T×d6	35. L×e8†	Ke7
36. T×d6	K×d6	37. L×g6	e5
38. Sc3	Tg7	39. Se4†	Kc6
40. f5	Td7	41. Le8	Uppg.

DAMGAMBIT.

Geller.		Horowitz.	
1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sc3	d5	4. c×d5	c×d5
5. Sf3	Sbd7	6. Dc2	c6
7. Lf4	Le7	8. e3	Sf8
9. Ld3	Sg6	10. Lg3	0—0
11. 0—0	Sh5	12. Tab1	S×g3
13. h×g3	Ld6	14. b4	a6
15. a4	Le6	16. b5	c×b5
17. a×b5	a5	18. Db3	Te8
19. Tfc1	Sf8	20. b6!	Sd7
21. Sb5	D×b6	22. Dd1!	Lb4

Kvalitetsförlust var oundviklig.

23. Sc7	Sf6	24. S×e8	T×e8
25. Dc2	h6	26. Se5	Ta8
27. Lf5	Dd6	28. L×e6	D×e6
29. Dc7	Se4	30. D×b7	Tf8
31. Tc2	Df5	32. g4	Dg5
33. Tc8	T×c8	34. D×c8†	Kh7
35. S×f7	Uppg.		

NIMZOINDISKT.

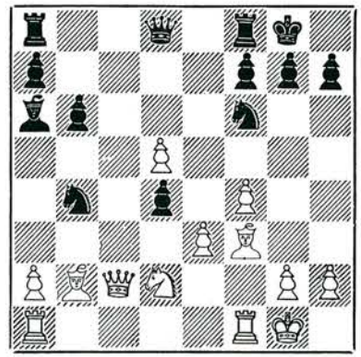
Tajmanov.		Evans.	
1. c4	Sf6	2. Sc3	e6
3. d4	Lb4	4. e3	0—0
5. Sf3	c5	6. Le2	L×c3†
7. b×c3	d6	8. 0—0	Sc6
9. Sd2	e5	10. Lb2	b6
11. Dc2	La6	12. f4	e×d4
13. c×d4	c×d4		

För att efter 14. e×d4 spela d6—d5 och svart står utmärkt. Tajmanov tillgriper därför en annan utväg.

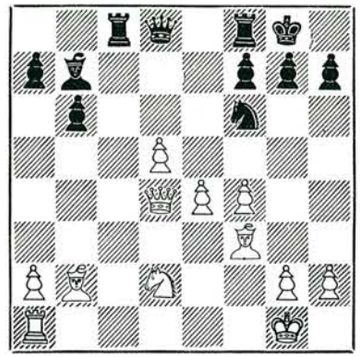
14. Lf3	d5	15. c×d5	Sb4

Det är sällan som det vanligen långsamt arbetande Nimzoindiska partiet företer en så livlig anblick redan efter 15 drag.

Ställning efter 15. —, Sc6—b4.

16. Da4	L×f1	17. D×b4	La6
18. D×d4	Tc8	19. e4	Lb7

20. Sc4?

Tajmanov spelar inte med sin vanliga säkerhet; i sitt andra vita parti mot Evans gör han sig skyldig till ett direkt förlustdrag. Springaren skall mycket riktigt till e3, varefter vit har möjlighet att välja mellan de starka dragen Sg4 och e4—e5. Enligt vår mening har svart då ett svårt spel. Nu blir skillnaden den, att svart oförhappandes får tillfälle till dambyte på b6. Efter 20. Sf1 går naturligtvis inte 20. —, b5 för 21. D×a7.

20. —	b5	21. Se3	Db6!
22. D×b6	a×b6	23. e5	Sd7
24. Lg4	Tfd8	25. e6	f×e6
26. d×e6			

Vit återvinner kvalité även med 26. L×e6†, Kh8. 27. Sf5, Sf6.

26. —	Sc5	27. e7	Te8
28. L×c8	L×c8	29. Sd5	Lb7
30. S×b6	T×e7	31. La3	Tc7
32. Td1			

Om vit på ett enkelt sätt vill ha remi, behöver han ju bara spela 32. Tc1; troligen spelar han trots tidsnöd på vinst.

32. —	h5	33. f5	Se4
34. h4	Kh7	35. Sd7	Sg3
36. Sf8†	Kg8	37. Sg6	S×f5
38. Tf1	Se3	39. Tf8†	Kh7
40. Sf4	Tc2	41. Tf7	Lc6
42. Tc7	Sg4	43. g3	b4!

Ett otäckt drag, eftersom fältet c1 inte får lämnas otäckt av löparen utan måste täcka matthotet. Ack ja, vad vit har ställt till det för sig alldeles i onödan.

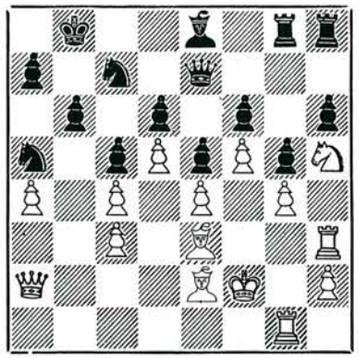
44. Lb2	T×b2	45. T×c6	T×a2
46. Tb6	Tb2	47. S×h5	b3
48. Tb7	Tb1†	49. Kg2	Se3†
50. Kf3	Sc4	51. S×g7	b2
52. Se6†	Kh6	53. Ke2	Sd6
54. Tb6	Th1	55. Sg5	Kh5
Uppg.			

NIMZOINDISKT.

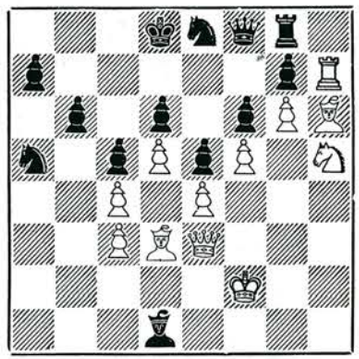
R. Byrne.		Kotov.	
1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sc3	Lb4	4. e3	c5
5. Ld3	0—0	6. a3	L×c3
7. b×c3	Sc6	8. Se2	b6
9. e4	Se8	10. Le3	d6
11. 0—0	La6	12. Sg3	Sa5
13. De2	Tc8	14. d5	Dd7
15. a4	e5	16. f4	f6
17. f5	Kf7(!)		

Kungen uppsöker en tryggare tillflyktsort på damflygeln! Efter 31. drag såg ställningen ut som på efterföljande diagram, men först i 56:e draget enades man om remi.

Ställning efter 31. Sg3—h5.

Med samma spelöppning och mittspel som i partiet R. Byrne—Kotov uppstod i partiet Geller—Broanbent i matchen Sovjet—England följande ställning efter svarts 39:e drag. Pjäsoffer på g7 avgjorde spelet i få drag: 40. S×g7, S×g7. 41. L×g7, De8. 42. L×f6†, Kc8. 43. Dh6, La4. 44. Te7. Uppgivet.

I detta parti hade svart gjort felet att spela h7—h6, varpå vits bondeframmarsch h2—h4 jämte g2—g4—g5(g6) blev mycket stark.

MATCHEN SVERIGE—SOVJET

Partierna från första ronden.

DAMGAMBIT.

Ståhlberg.		Smyslov.	
1. Sf3	d5	2. d4	Sf6
3. c4	c6	4. Sc3	d×c4
5. a4	Lf5	6. e3	e6
7. L×c4	Lb4	8. 0—0	0—0
9. De2			

"Den mest spelade och även mest logiska fortsättningen. Det hotar 10. e4, mot vilket drag svart omedelbart måste vidtaga åtgärder." (Euwe)

9. — Sbd7

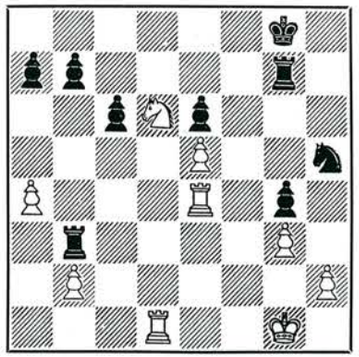
Här anger teorin endast 9. —, c5, 9. —, Se4 och 9. —, Lg4. Textdraget finns inte omnämnt och är således ur teoretisk synpunkt förkastligt, eftersom det inget uträttar mot hotet e3—e4. I detta sammanhang tillåter vi oss citera ur en intervju med Smyslov i Aftonbladet (12/7): "Han medger gärna och villigt att hans spelöppningskunskaper är bristfälliga och han borde under normala förhållanden ha dukat under för Ståhlberg i fredags om inte Ståhlberg irriterats av tidsnöd och de svårartade ventilationsförhållandena i Eriksdalshallen. Men när det gäller mittspelen och slutspelen — och det är dessa som alltmer ger karaktär åt modern mästarschack — är Smyslov för närvarande världens bästa spelare."

10. e4	Lg6	11. Ld3	h6
12. Lf4	De7	13. Sa2	Sh5
14. Le3	La5	15. Se5	S×e5
16. d×e5	f5	17. e×f5	L×f5
18. L×f5	T×f5	19. f4	Lb6
20. g3	L×e3†	21. D×e3	g5

På andra drag får vit genom att besätta d-linjen ett positionellt överlägset spel.

22. f×g5	D×g5	23. D×g5	h×g5
24. Tfe1	Tf3	25. Sc3	Td8
26. Se4	g4	27. Sd6	Td7
28. Te4	Tg7	29. Td1	Tb3

Ställning efter 29. —, Tf3—b3.

30. Se8

Vit överskattar värdet av denna manöver. Efter 30. Tdd4 ansåg Smyslov att hans ställning skulle ha varit förlorad.

30. — Tg5 31. Td8

Solidare 31. Td2. Men först mot slutet gör vit et tallvarligt fel, så att han förlorar i en klar remiställning.

31. —	T×b2!	32. Sf6†	Kf7
33. S×g4	c5	34. Td7†	Kg6
35. Se3	Te2	36. T×b7	S×g3
37. h×g3	T×g3†	38. Kf1	Te×e3
39. T×e3	T×e3	40. T×a7	Kf5

Avbrottsställning. Vit klarade tidsnöden utan att tappa möjligheten till remi.

41. Tc7	Tc3	42. a5	K×e5
43. a6	Kd4	44. Td7†	Kc4
45. Te7	Kd5	46. Td7†	Kc6
47. Te7	Kd6	48. Te8	

Genom 48. a7, Ta3. 49. Tb7, Kc6. 50. Te7 etc. har vit säker remi.

48. — Ta3 49. Ta8 Kc6
50. a7?

Slutligen ett avgörande fel. Klar remi torde uppstå efter 50. Tc8†, Kb6. 51. Tb8†, Ka7. 52. Tb5, Tc3. 53. Ta5.

50. —	Kb6	51. Te8	T×a7
52. T×e6†	Kb5	53. Ke2	Td7!

Och svart vann det teoretiskt välkända tornslutspelet.

RETIS SPELÖPPNING.

Bronstein		Lundin	
1. Sf3	d5	2. c4	e6
3. e3	Sf6	4. b3	c5
5. Lb2	Ld6	6. c×d5	e×d5
7. d4	c×d4	8. S×d4	0—0
9. Le2	Lb4†	10. Lc3	Le7!
11. Sd2	Sc6	12. 0—0	Ld7
13. S×c6			

Överraskande är att vit inte fått ut mer än knappt lika spel, trots att han förbrukat hela 90 minuter för de första tretton dragen. Han har nu en timme kvar för resten av partiet och kommer mot slutet i svår tidsnöd.

13. — b×c6 14. b4 Lf5
15. Sb3

Springaren kan inte bli stående på d2, även om svart nu får det goda fältet e4 för sin springare.

15. — Se4 16. Le1 Db6
17. b5

Solidare vore 17. a3. Med hänsyn till knappheten på betänketid är det riskabelt för vit att ge sig in på förvecklingar, medan svart gör taktiskt rätt i att frambesvärja sådana.

17. — c×b5! 18. D×d5 Dg6!
19. D×b5

Det är i varje fall konsekvent att anta bondeoffret, annars skulle vit ha dragit på sig ett angrepp för ingenting.

19. — Tab8 20. Da5 Lh3
21. Lf3

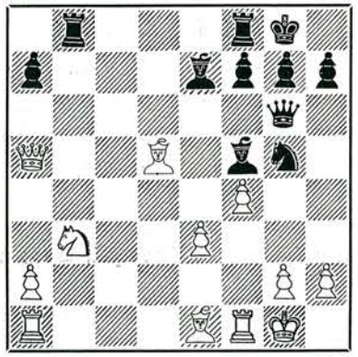
Bronstein menade att kvalitetsoffret 21. g3 räcker till remi för vit. Det valda draget är farligt.

21. — Sg5 22. Ld5 Lf5

Mycket starkare är det av Bronstein själv angivna 23. —, a6! Det hotar Tb5, och på 24. Sd4 följer Tfc8 med hotet Tc5.

23. f4 Ld3 24. f×g5 L×f1

Ställning efter 23. f2—f4.

25. D×a7?

I stridens hetta har båda spelarna förbisett, att vit har försvar mot hoten efter 25. K×f1, t. ex. Dd3†. 26. Kg1, Tb5. 27. Ld3!, D×e3†. 28. Lf2, T×a5. 29. L×e3, Te5. 30. Sd2, och nu L×g5 med torn och bonde för två lätta pjäser; utsikterna får bedömas som likvärdiga. Svart kan också spela 25. —, Dd3†. 26. Kg1, L×g5 samt L×e3. Ur praktisk synpunkt är det hela slutligen en fråga om hur vit skall klara sin knappa betänketid.

25. — L×g5 26. Lf2 Le2
27. Te1 Lg4 28. e4 Lf4
29. Sd4 Tb2

Ännu bättre är kanske 29. —, Dh6. 30. g3, Ld2.

30. Da3

Vit förbiser svaret, men ställningen kan ändå inte hållas.

30. — L×h2† 31. K×h2 T×f2
32. Sc6 Dh6† 33. Kg1 Dd2
34. Lxf7† Tf2xf7 Uppg.

SPANSKT PARTI.

	Stoltz.		Keres.
1. e4	e5	2. Sf3	Sc6
3. Lb5	a6	4. La4	Sf6
5. 0—0	Le7	6. Te1	b5
7. Lb3	0—0	8. d4	d6
9. c3	Lg4	10. Le3	e×d4
11. c×d4	Sa5	12. Lc2	c5

I partiet Capablanca—Bogoljubow, London 1922, följde 12. —, Sc4. 13. Lc1, c5. 14. b3, Sb6 med lika spel. Ett annat känt parti, Lasker—Bogoljubow 1923, fortsattes med 12. —, c5 (med den skillnaden att vit hade spelat Sc3 men ej Le3). 13. d×c5, d×c5. 14. e5!, D×d1. 15. D×d1, Sd7. 16. h3!, Le6. 17. Sd5! med överlägset spel för vit.

13. Sc3 Sc4 14. d×c5 d×c5
15. e5 D×d1 16. Ta×d1 Sd7
17. h3 S×e3 18. T×e3 Le6
19. Le4

Skillnaden mellan detta och det historiska Lasker-partiet är att svart har fått byta sin springare mot vits goda löpare.

19. — Ta7 20. Sd5 Ld8
21. Sf4 Sb6 22. S×e6 f×e6
23. h4 h6 24. g3 Le7
25. Kg2 Tc7 26. Se1

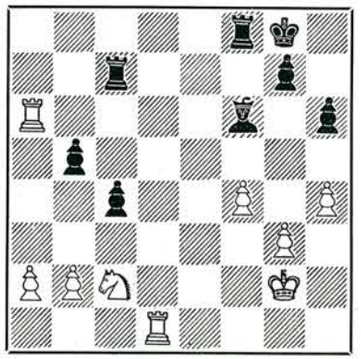
Bättre 26. Te2. Svarts bondeövervikt på damflygeln vållar vit vissa bekymmer, men de olikfärgade löparna bör garantera en säker remi vid rätt spel. Den valda fortsättningen ger vit svårigheter längre fram i spelet.

26. — Sc4 27. Te2 S×e5
28. Lc2

Här borde 28. Lb1 ha skett. För andra gången i partiet låter Stoltz motståndaren få ett fördelaktigt byte av springare mot löpare!

28. — Lf6 29. f4 Sc6
30. T×e6 Sd4 31. T×a6 S×c2
32. S×c2 c4!

Ställning efter 32. —, c5—c4.

Vit är i förlustfara, en räddning är svårfunnen.

33. Tb6

Möjligen är 33. Td5 det rätta.

33. — Tc5 34. a4 b×a4
35. Ta1 c3! 36. b4

Även 36. b×c3, T×c3 är illa för vit.

36. — a×b3 37. T×b3 Td8
38. Tc1 Td2† 39. Kh3 h5
40. Tb8† Kh7 41. Tb3

Avbrottsställning. Svart vinner lätt.

41. — Te2 42. Se1 c2
43. g4 T×e1 44. T×e1 c1D
45. T×c1 T×c1 Uppg.

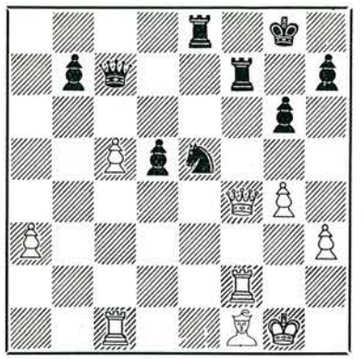
KUNGSINDISKT.

	Averbach.		Hörberg.
1. c4	Sf6	2. d4	g6
3. g3	Lg7	4. Lg2	d6
5. Sf3	0—0	6. 0—0	Sbd7
7. Sc3	e5	8. e4	Te8
9. h3	e×d4	10. S×d4	Sc5
11. Te1	a5	12. Dc2	c6
13. Le3	a4	14. Tad1	Sfd7

Enligt Keres' teoriöversikt i Zürich-boken skulle detta "nya" drag fullständigt rehabilitera svarts uppställning, sedan man på det förut vanliga 14. —, Da5 funnit förstärkningen 15. Lf4!, Lf8. 16. Sf3. Föreliggande parti blir ytterligare ett praktiskt exempel på dragets värde — det lyckas inte vit att få spelöppningsfördel.

15. Te2 Da5 16. Ted2 Sb6
17. Sb1 Ld7 18. a3 Da6
19. Tc1 Tad8 20. b4 a×b4
21. S×b3 Lf8 22. Lg5 Ta8
23. S×c5 d×c5 24. Lf6 Le6
25. Lf1 Lg7 26. L×g7 K×g7
27. f4 f6 28. Db3 Tab8
29. g4 Lf7 30. e5 f×e5
31. f×e5 Te7 32. De3 Tbe8
33. D×c5 Sd7 34. Dd4 S×e5
35. Tf2 Kg8 36. c5 Da5
37. Db4 Dc7 38. Df4 Ld5
39. Sc3 Tf7 40. S×d5 c×d5

Ställning efter 40. —, c×d5.

Efter ett alltigenom gediget spel står svart klart bättre när spelet i denna ställning avbryts. Hemanalysen torde ha varit svag, ty vid det fortsatta spelet följer en onödigt hastig upplösning till remi.

41. Dg3 T×f2 42. D×f2 Tf8
43. Dg2 Sf3†

Starkare vore 43. —, d4, en bonde med hotfull uppsyn och inneboende kraft.

44. Kh1 De5 45. Td1 Sg5(?)

Efter 45. —, Sh4 hade vit ännu svårigheter. Nu blir det direkt remi.

46. Dxd5! Dxd5 47. T×d5 Remi

Remi.

T. ex. T×f1†. 48. Kg2, Ta1. 49. T×g5, T×a3. 50. Td5, Tc3.

SICILIANSKT PARTI.

	Z. Nilsson.		Geller.
1. e4	c5	2. Sf3	Sc6
3. d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5. Sc3	d6	6. Lg5	e6
7. S×c6	b×c6	8. e5	Da5!
9. Lb5	c×b5	10. e×f6	b4
11. Se4			

Ursprungligen spelades varianten med 11. Df3, som dock blev vederlagt genom 11. —, De5! enligt analys av Lundin i TfS redan 1933. Springardraget kom till utförande i partiet Troianescu—Szily, Budapest 1952, och ledde till en överraskande seger för vit. Detta är hela anledningen till att Nilsson med full fart styr in på samma väg. Några trafikmärken med varningssignaler och dylikt finns ännu inte uppsatta på ifrågavarande sträcka.

11. —	De5	12. f3	d5
13. Dd2	h6	14. Lh4	

Ställning efter 14. Lg5—h4.

Så långt enligt det citerade partiet. Det följde 14. —, D×b2. 15. 0—0, g5. 16. Lf2 och vit vann. Z. Nilsson har hittills "tänkt" i tre minuter...

14. — g5!

Ett minst sagt obehagligt uppvaknande ur drömmar om lätt vinst — en dragomkastning och svart vinner! På 15. Lf2 kan springaren slås.

15. Lg3 D×b2 16. Td1

Om 16. 0—0 så d×e4.

16. —	La6	17. Sd6†	L×d6
18. L×d6	Tc8	19. Tc1	Tc4
20. 0—0	Kd7	21. Le7	Thc8
22. Tf2	T×c2!	23. D×c2	D×c1†

Uppg.

En mycket vacker avslutning.

NIMZOINDISKT.

	Petrosian.		Goode.
1. c4	Sf6	2. Sc3	e6
3. d4	Lb4	4. e3	c5
5. a3	L×c3†	6. b×c3	0—0
7. Ld3	d5	8. c×d5	e×d5
9. Se2	b6	10. 0—0	Sc6
11. f3	Te8	12. Sg3	Le6
13. Lb2	Tf8		

En överraskande reträtt. Inte mindre överraskande är att svart hela tiden håller positionen mot den berömde stormästaren, och därtill i en av de för svart mest svårspelade varianter som tänkas kan.

14. a4	Tc8	15. La3	Sa5
16. e4	Se8	17. Se2	Sd6
18. La6	Sbd7	19. Sf4	d×e4
20. f×e4	Lc4	21. L×c4	S×c4
22. Lc1	c×d4	23. c×d4	Dd7
24. Ta2	Tcd8	25. d5	Sbd6
26. Dd4	De7	27. Te2	De5!
28. D×e5	S×e5	29. La3	Tfe8
30. L×d6	T×d6	31. Tc1	Td7
32. Sh5	Kf8	33. Tc3	Sg6

34. Sg3	Se5	35. h3	g6
36. Tec2	Ted8	37. Kf2	f5
38. e×f5	T×d5	39. f×g6	h×g6
40. Se4	Ke7	41. Tc7†	T5d7
42. Ke3	Ke6	43. T×d7	T×d7
44. Tc8	Te7	45. g4	Kd7
46. Tf8	Kc7		

Remi!

Verkligen en utmärkt prestation av årets SM-finalist!

KUNGSINDISKT.

	Backlund.		Taimanov.
1. c4	Sf6	2. Sf3	g6
3. d4	Lg7	4. Sc3	0—0
5. Lf4			

Detta ovanliga drag prövade Keres med framgång mot Petrosian i den senaste kandidatturneringen. Taimanov väljer här en försvarsväg, som inte tycks bereda svart några svårigheter.

5. —	d6	6. e3	c6
7. Le2	a6	8. h3	b5
9. 0—0	Sbd7	10. Sfd2!	Sb6
11. Tc1	Sfd7	12. Dc2	Lb7
13. Tfd1	Tc8	14. Db1	Te8
15. c5			

En lugnare fortsättning var 15. Lg3.

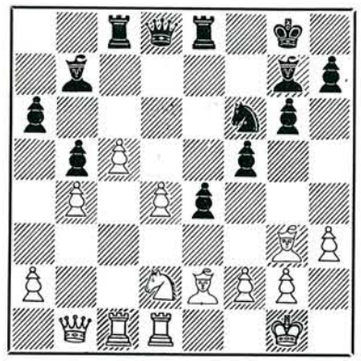
15. —	d×c5	16. d×c5	Sd5
17. S×d5	c×d5	18. b4	e5
19. Lg3	f5	20. Lf3	e4
21. Le2	d4		

Med detta bondeoffer vill svart framtvinga ett avgörande på kungsflygeln.

22. e×d4 Sf6

Poängen med bondeoffret för att från d5 få en stödjepunkt för springaren. Till nackdel för svart leder däremot 23. —, L×d4 för 23. Sc4!

Ställning efter 22. —, Sf6.

23. Le5?

Vit borde ha fortsatt med 23. Sb3, varefter han kunnat besvara Sd5 med Sa5. Nu får svarts springare alltför fria tyglar.

23. — Sd5 24. f4?

Förvärrar läget. 24. a3 var nödvändigt.

24. —	L×e5	25. f×e5	Sf4
26. Db3†	Kg7	27. De3	D×d4!
28. Kf2	D×e3†	29. K×e3	S×g2†
30. Kd4	Ted8†	31. Kc3	Sf4
32. Lf1	e3	Uppg.	

(Anm. i Expressen av K. Sköld.)

SICILIANSKT PARTI.

	Boleslavsky.		Sterner.
1. e4	c5	2. Sf3	Sc6
3. d4	c×d4	4. S×d4	e6(?)

Det finns verkligen ingen anledning att välja en rent dålig variant mot en stark motståndare.

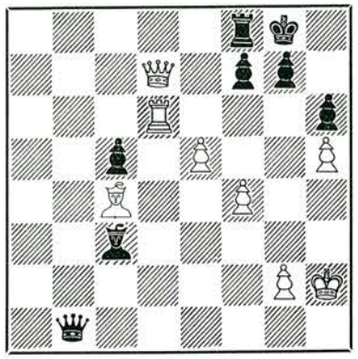
5. Sb5	d6	6. c4	a6
7. S5c3	Sf6	8. Le2	Le7
9. 0—0	Dc7	10. Le3	b6
11. Sa3	Lb7	12. Tc1	0—0
13. f3	Sd7	14. Sd5!	e×d5
15. c×d5	Sc5	16. d×c6	L×c6
17. b4	Se6	18. Sc4	Tab8
19. De1	Dd8	20. Df2	b5

21. Sa5	La8	22. Sc6	L×c6
23. T×c6	a5	24. a4!	b×a4
25. b5	Dd7	26. Tfc1	Tfc8
27. Lc4	Sc5	28. T×c8	T×c8
29. Da2	Lf6	30. Tb1	Tb8
31. Dd2	Dc7	32. Dd5	Tb6
33. Da8†	Tb8	34. b6	Db7
35. D×a5	Ld8	36. L×c5	d×c5
37. D×a4	L×b6		

Materiellt lika och därtill olikfärgade löpare — remi? Vit har några direkta hot som är svårt att parera därför att svarts pjäser står ogynnsamt.

38. Td1	Lc7	39. Dd7	Tf8
40. e5	Db6	41. f4	Db8
42. h4	La5	43. h5	Lc3
44. Td6	Db1	45. Kh2	h6

Ställning efter 45. —, h7—h6.

46. D×f7!	T×f7	47. Td8	Kh7
48. L×f7	Uppg.		

FRÅN MATCHEN SVERIGE-SOVJET

Andra ronden.

SICILIANSKT.

Smyslov.		Ståhlberg.	
1. e4	c5	2. Sc3	Sc6
3. g3	g6	4. Lg2	Lg7
5. d3	d6	6. Sge2	Sf6
7. h3	0—0	8. Lg5	

Har någon sett detta drag förut? Löparen har ju hittills alltid stannat på e3.

8. —	Ld7	9. Dd2	Sd4
10. S×d4	c×d4	11. Se2	Db6
12. 0—0	Tac8	13. c3	d×c3
14. S×c3	Lc6	15. Le3	Dd8
16. Tac1	b6	17. d4	Dd7
18. Tfd1	d5	19. e5	Se4
20. S×e4	d×e4	21. d5	Lb5
22. T×c8	T×c8	23. e6	f×e6
24. L×e4	Lc4	25. b3	L×d5
26. L×d5	e×d5	27. D×d5†	D×d5
28. T×d5	Tc7	29. Kg2	Kf7
30. Kf3	Ke6	31. Ke4	

Remi.

KUNGSINDISKT I FÖRHAND.

Lundin.		Bronstein.	
1. Sf3	Sf6	2. g3	d5
3. Lg2	c6	4. 0—0	Lf5
5. d3	e6	6. Sbd2	Sbd7
7. De1	Le7	8. e4	d×e4
9. S×e4	0—0	10. Ld2	a5
11. h3	L×e4	12. d×e4	Sc5
13. e5	Sd5	14. De2	

14. c4 ger ingen bondevinst: 14. —, Sb6. 15. L×a5, Sd3. 16. Dc3, S×b2!

14. —	Db6	15. c4	Sb4
16. Le3	Dc7	17. Tfd1	Tad8
18. Ld4			

Här fanns en intresselös men till snabb remi förande väg: 18. L×c5 jämte a3.

18. —	h6	19. a3	Sba6
20. De3	a4!	21. Lf1	Td7
22. Le2	Tfd8	23. Lc3	Sb3
24. T×d7	T×d7	25. Td1	Sac5
26. h4	T×d1†	27. L×d1	Dd7
28. Le2	Dd8	29. Sd4	S×d4
30. D×d4	D×d4	31. L×d4	Se4
32. Ld3			

Remi.

Det kan följa 32. —, Lc5. 33. L×c5, S×c5. 34. Lc2, och vit kan visserligen spela sin kung till b4 men utan resultat — svart spränger med sina bönder på kungsflygeln och kan eventuellt låta springaren medverka.

SPANSKT PARTI.

Keres.		Stoltz.	
1. e4	e5	2. Sf3	Sc6
3. Lb5	a6	4. La4	Sf6
5. 0—0	b5		

En dragomkastning för att göra det svårare (åt sig själv?).

6. Lb3	Le7	7. d4!	S×e4

Inte bra, 7. —, d6 måste vara bättre.

8. d×e5	Sc5	9. Ld5	Lb7
10. Sc3	0—0	11. Le3	d6

Här var d6 inte bra, för nu blir det som det blir. Hållfastare — relativt — 11. —, Se6.

12. Te1	d×e5	13. S×e5	S×e5
14. L×c5	c6		

Kostar bonde, andra alternativ är inte heller trevliga.

15. T×e5	L×c5	16. L×f7†	K×f7
17. T×c5	De7	18. Tf5†	Kg8
19. De2	Db4	20. T×f8†	T×f8
21. Sd1	Lc8	22. c3	Dd6
23. Se3	Le6	24. Td1	De5
25. a3	a5	26. h3	a4
27. Dd3	Lb3	28. Td2	Df4
29. Dd4	Dg5	30. Dd6	c5
31. Db6	Lc4	32. S×c4	b×c4
33. De6†	Kh8	34. Dd5	De7
35. Kh2	h6	36. D×c4	

och vit vann i 72:a (!) draget.

DAMGAMBIT.

Hörberg.		Averbach.	
1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sf3	d5	4. Sc3	c5
5. c×d5	S×d5	6. e3	Le7
7. Ld3	Sc6	8. 0—0	0—0
9. De2(?)			

Riktigt 9. a3!

9. —	Scb4	10. Le4	c×d4
11. e×d4	Sf6	12. Lb1	

Svart får det bättre spelet även utan denna i och för sig mycket tvivelaktiga reträtt.

12. —	b6	13. Td1	Lb7
14. Se5	Tc8	15. Lg5	Sbd5
16. Se4	S×e4	17. D×e4	f5
18. L×e7	D×e7	19. De1	Sf4

Redan början till (det vackra) slutet.

20. f3	Dg5	21. Td2	Tc1!!
22. D×c1	Se2†	23. T×e2	D×c1†
24. Kf2	La6	25. Ld3	D×a1
26. L×a6	Dd1	Uppg.	

DAMGAMBIT.

Geller.		Z. Nilsson.	
1. d4	d5	2. d×c4	d×c4
3. Sf3	a6	4. e4(!)	

Ett bra medel mot sjösjuka efterlyses, då vågorna ser ut att bli höga efter detta nya drag.

4. —	Sf6		

Mot Balanel spelade Lundin "i alla fall" 4. —, Lg4. "Z." tror nu att 4. —, c5 är nyckeldraget.

5. e5	Sd5	6. L×c4	e6
7. Sc3	S×c3		

Det är detta avbyte som närmast tillåter vit att husera som han gör. En solidare möjlighet bör finnas.

8. b×c3	c5	9. 0—0	Sc6
10. De2	Le7	11. Td1	Dc7
12. Lg5	b5	13. d5	

Intressanta vändningar: 13. —, b×c4. 14. d6! eller 13. —, L×g5. 14. d×c6.

13. —	e×d5	14. L×d5	Lb7
15. De4	Sa5		

Tyvärr höll inte 15. —, Sd8 för 16.

L×b7, S×b7 (16. —, D×b7?? 17. T×d8†!). 17. L×e7 med fördärvad rockad och fördärvade utsikter. Det blir det visserligen nu också, fast på ett annat sätt.

16. L×f7†!

Starkt överraskande eller tvärtom.

16. —	K×f7	17. Df5†	Ke8
18. e6	L×g5	19. Td7	

Litet för ivrigt, 19. —, S×g5 ger ofelbart snabbvinst.

19. —	Df4!	20. D×g5	D×g5
21. S×g5	Lc6	22. T×g7	h6
23. Sh7	T×h7		

Faktiskt tvunget. Om 23. —, Kd8 så 24. f4, och friböndera blir övermäktiga.

24. T×h7	Td8	25. Te1	Sc4
26. e7	Td2	27. Th8†	Kf7
28. Tf8†	Kg7	29. Tc8!	Ld7
30. Td8	Uppg.		

Det blev snabbvinst ändå.

KUNGSINDISKT.

Goode.		Petrosian.	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Lg7	4. e4	0—0
5. g3	c5	6. d5	d6
7. Lg2	e6	8. Sge2	e×d5
9. e×d5	Sa6	10. 0—0	Sc7
11. h3	Tb8	12. a4	b6
13. Le3	a6	14. Ta2?	

Den av svart valda uppställningen har förekommit ofta i de senaste turneringarna; särskilt ungraren Kluger är specialist på systemet, men egentligen är det jugoslaverna som har gjort förarbetet. Hela frågan för svart gäller att få ett hyggligt motspel, men han bör inte sträcka förhoppningarna längre än till lika chanser. Vad det tar åt vit i detta parti är svårt att förstå. Han hittar bara drag, som hjälper svart.

14. —	Te8	15. Dd2	h5
16. Lg5?	De7	17. T2a1	Df8
18. Sf4?	Sh7	19. Sfe2	S×g5
20. D×g5	Lf5	21. Dd2	Lh6
22. f4?	Te7	23. Tfe1	Tbe8
24. Kh2	Dg7	25. h4	Te3
26. Tad1	Df6	27. Tf1	Lg4
28. Tde1	De7	29. Tf2	Lg7
30. Lf1	L×c3	31. b×c3	b5!
32. c×b5	a×b5	33. a5	Sa6
34. Da2	c4	35. Db2	Sc5
36. D×b5	Sd3	37. Ta1	L×e2
38. a6	S×f2	39. a7	Sg4†
40. Kh1	T×g3	Uppg.	

KUNGSINDISKT.

Tajmanov.		Backlund.	
1. c4	Sf6	2. Sc3	g6
3. e4	d6	4. d4	Lg7
5. f3	0—0	6. Le3	e5
7. d5	Sh5	8. Dd2	f5
9. 0—0—0	f4	10. Lf2	Sd7
11. Kb1	a5	12. Sge2	b6
13. Sc1	Sc5	14. Sd3	Ld7
15. Tc1	Lf6	16. S×c5	b×c5
17. De1	Sg7	18. Ld3	Le7
19. Ka1	Kh8	20. Dd1	Dc8
21. Lc2	Tb8	22. La4	Db7
23. Dc2	L×a4	24. S×a4	Se8
25. Thd1	Sf6	26. Le1	Da6
27. Td3	g5	28. h3	Sd7
29. Ta3	Tb7	30. De2	Tfb8
31. Tc2			

Vid rätt spel är det inte lätt för vit att erövra svarts svaga a-bonde och därtill vinna partiet. Men nu får han en oväntad hjälp genom att svart gör en felaktig kombination.

31. —	Tb4?	32. L×b4	c×b4

Svart var i tidsnöd när han "slängde fram" tornet till b4; först nu upptäckte han, att det planerade 32. —, a×b4 strandar på 33. S×c5!

33. Td3	Sc5?	34. S×c5	d×c5
35. Tc1	a4	36. g3	Dh6
37. Dg2	Tf8	38. g×f4	T×f4

39. Dc2	Da6	40. Tg1	b3
41. Dc3	Df6	42. a×b3	a×b3
43. D×b3	Ld6	44. Da3	Dh6
45. Th1	g4	46. f×g4	T×g4
47. Tg3	Tf4	48. Thg1	Tf8
49. Tg5	Dh4	50. Df3!	Uppg.

Om svart inte hade bytt springare i 33:e draget, skulle hans remichanser ha ökat med bortåt 75 %.

SICILIANSKT.

Sterner.		Boleslavsky.	
1. e4	c5	2. Sf3	Sc6
3. d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5. Sc3	d6	6. Le2	e5
7. Sb3	Le7	8. 0—0	0—0
9. Le3	Le6	10. f4	a5
11. f×e5?			

Att låta den ryske stormästaren få tillfälle att spela sin egen berömda variant kan man väl tillåta som en artighet, men därför är det inte nödvändigt att prestera sämsta möjliga motstånd — det får finnas en gräns för artigheten.

11. —	d×e5	12. D×d8?	T×d8
13. Tfd1	Sb4	14. T×d8†	L×d8
15. Ld3	a4	16. Sd2	a3
17. b3	Sg4	18. Lc5	S×d3
19. c×d3	Tc8	20. Lb4	Lb6†
21. Kf1	Se3†	22. Ke2	Sc2
Uppg.			

FRÅN ZONTURNERINGEN I TJECKOSLOVAKIEN.

KUNGSINDISKT.

Pachman.		Olafsson.	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Lg7	4. e4	d6
5. f3	0—0	6. Le3	e5
7. d5	Sh5	8. Dd2	f5
9. e×f5			

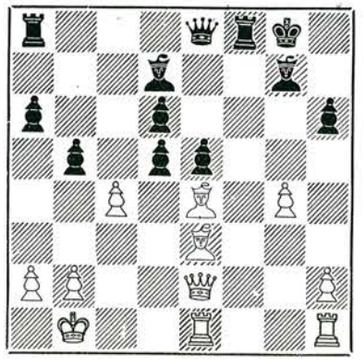
Pachmans spelföring i denna svåra och omdiskuterade variant är värd att lägga märke till.

9. —	g×f5	10. 0—0—0	Sa6
11. Ld3	Ld7	12. Sge2	De8
13. Tdg1	Sc5	14. Lc2	a6
15. g4	f×g4	16. f×g4	Sf4
17. Se4	S×e4	18. L×e4	c6
19. Kb1	b5	20. Dc2	h6
21. Te1	S×e2		

Olafsson kunde efter partiets slut inte ange grundorsaken till sin förlust (bortsett från att Pachman har spelat starkt!).

22. D×e2 e×d5

Ställning efter 22. —, c6×d5.

23. c×d5!

Kvalitetsvinsten 23. L×d5†, Le6! 24. L×a8, L×c4† vore bedräglig.

23. —	Dc8	24. Dd2	L×g4
25. L×h6	Ta7	26. Thg1	Lf5
27. L×g7	L×e4†	28. T×e4	T×g7
29. T×g7†	K×g7	30. Dg5†	Kf7
31. Th4	Th8	32. Tg4	Df8
33. Tg1!	Ke8	34. Tc1	Dh6
35. Tc8†	Kd7	36. Df5†	Uppg.

ENGELSKT PARTI.

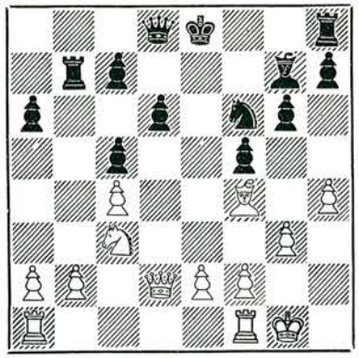
Szabo.		Pachman.	
1. c4	e5	2. Sc3	Sc6
3. Sf3	g6	4. d4	c×d4
5. Sd5!	Lg7	6. Lg5	f6
7. Lf4	d6	8. S×d4	a6

9. h4! h6 10. g3 f5
11. S×c6 b×c6 12. Sc3 Tb8
13. Dd2 c5

Härefter kommer punkten d5 att spela en avgörande roll i partiet. Men om svart t. ex. gör 13. —, Ld7 så fortsätter vit med Lg2, 0—0 och e2—e4. Det är varianten som redan är vederlagd, ansåg teoriexperten Pachman.

14. Lg2 Lb7 15. L×b7 T×b7
16. 0—0 Sf6

Ställning efter 16. —, Sg8—f6.

17. e4!

En murbräcka i den sköra svarta ställningen.

17. — f×e4 18. S×e4! S×e4
19. Dd5! T×b2 20. Tae1 Lf6
21. T×e4† Kf8 22. h5 g5
23. Lc1 Tb8 24. Df5 Tg8
25. Te6 Kf7 26. Tfe1 c6
27. Ld2

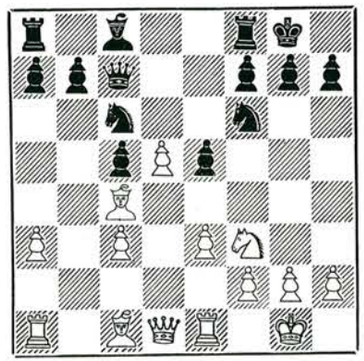
Vit kunde ha briljerat en smula genom 27. Lb2(!), T×b2. 28. T×f6†, D×f6. 29. Dd7 jämte matt. Svart gav i alla fall upp. Szabo har spelat detta för honom synnerligen viktiga parti förkrossande starkt.

NIMZOINDISKT.

Szabo. Sliwa.

1. d4 Sf6 2. c4 e6
3. Sc3 Lb4 4. e3 0—0
5. Ld3 d5 6. Sf3 c5
7. 0—0 Sc6 8. a3 L×c3
9. b×c3 d×c4 10. L×c4 Dc7
11. Te1 e5 12. d5

Ställning efter 12. d4—d5.

12. — Td8

Den polske mästaren känner inte till en analys av Euwe som ger svart fullt lika spel; se nästa parti.

13. e4 Se7 14. Sh4 Se8
15. f4 Sd6 16. La2 c4

Det är redan kaputt med svarts ställning! Om 16. —, f6 så 17. f×e5, f×e5. 18. Dh5 eller Sf3 och e5 faller.

17. f×e5 Sb5 18. Dh5 Sg6
19. S×g6 h×g6 20. Dg5 Te8
21. Lf4 Dc5† 22. Le3 Dc7
23. e6 f×e6 24. D×g6 Ld7
25. e5 e×d5 26. Lb1 D×e5
27. Dh7† Kf7 28. Lg6† Uppg.

NIMZOINDISKT.

Sliwa. E. Pedersen.

(Dragen 1—12 se föregående parti.)

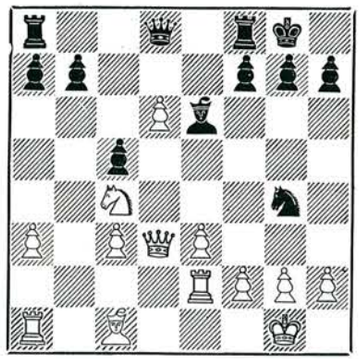
12. — Sa5! 13. d6 Dd8
14. S×e5 S×c4 15. S×c4 Le6
16. Dd3

Den nämnda analysen utföres med 16. Se5, Se4 och lika chanser. Textdraget ger svart, om han så vill, direkt remispel.

16. — Sg4! 17. Te2(?)

För att vara på den säkra sidan måste vit, som det ser ut, spela 17. h3, S×f2. 18. K×f2, Dh4†. 19. g3, D×c4 (eller L×c4) och partiet får remikaraktär.

Ställning efter 17. Te1—e2.

17. — L×c4 18. D×c4 D×d6
19. g3 Dd1†

Med en gång har spelet tagit en katastrofal vändning för vit.

20. Kg2 Se5 21. Da2 Tad8
22. Dc2 Sc4! 23. Lb2 D×c2
24. T×c2 Td3 25. Te1 Tfd8
26. Lc1 T8d6

Efter att ha spelat bort flera överlägsna ställningar i turneringen tar sig den danske mästaren samman i detta parti (på order av Ståhlberg!) och utmanövrerar fullständigt den polske championen. Svart har också alla förutsättningar — en springare kan knappast vara mera till sin fördel gentemot en löpare än som här är fallet.

27. Kf3 Tb6 28. Ke2 Td7
29. Td1 T×d1 30. K×d1 Td6†
31. Ke2 f5 32. Ta2 Kf7
33. a4 Ta6 34. Kd3 b5
35. e4 f×e4† 36. K×e4 Ke6
37. Kd3 Kd5 38. Te2 b×a4
39. f4 a3 40. Ta2 h5
41. h3 Tg6 42. Tg2 a2
43. T×a2 T×g3† 44. Kc2 Tg2†
45. Kb3 T×a2 46. K×a2 Ke4
47. f5 K×f5 48. Kb3 Sb6
49. h4 Ke4 50. Lg5 Kd3
51. Lf4 c4† 52. Kb2 Sa4†
Uppg.

Nimzowitsch lär en gång ha sagt om en ställning: "Här vinner jag med både vit och svart." I motsatt bemärkelse har det intressanta fallet nu inträffat, att Sliwa förlorat samma ställning (efter vits 12:e drag) med både vit och svart!

SPANSKT PARTI.

Olafsson. Filip.

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6
3. Lb5 a6 4. La4 Sf6
5. 0—0 b5 6. Lb3 d6
7. c3

Det är värt att lägga på minnet, att 7. Sg5 resulterar i fördel för svart genom 7. —, d5! 8. e×d5 9. Sd4 (se vidare Euwes Spelöppningsteori del 10, sid. 64.).

7. — Sa5 8. Lc2 c5
9. d4 Dc7 10. Sbd2 g6

Att med 10. —, Le7 övergå till en huvudvariant är nog det enda för att behålla lika spel; det är sällan det lyckas med löparutveckling till g7 i Spanskt parti, och föreliggande parti utgör inget undantag.

11. a4 Lb7 12. a×b5 a×b5
13. d×e5 d×e5 14. De2 Lc6
15. Sb3 Sd7 16. Lg5 Lg7
17. S×a5 T×a5 18. Dd2 0—0
19. T×a5 D×a5 20. h4 Te8
21. h5 Da8 22. Te1 Lf8
23. Sh2

Efter relativt lugna förberedelser är detta en omisskännlig signal till angrepp. Svart står så där "lagom trångt" för att hans försvar skall bli svårt att organisera.

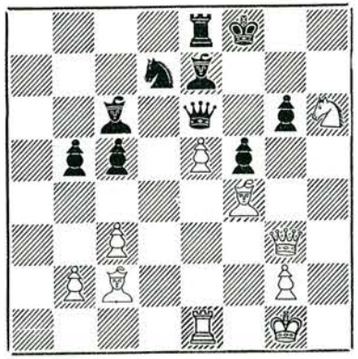
23. — f6 24. Lh6 Le7
25. h×g6 h×g6 26. Sg4 Sb6

27. De3! Dc8 28. Dg3 De6
29. f4 e×f4 30. L×f4 Sd7
31. e5

Den svarta fästningen är mogen för stormning. Den 19-årige isländaren genomför slutangreppet med en Aljechins kraft och elegans.

31. — f5 32. Sh6† Kf8

Ställning efter 32. —, Kg8—f8.

33. S×f5† g×f5 34. L×f5! Dg8
35. Lh6† Kf7 36. e6† Kf6
37. Lg4 Sf8 38. Dh4† Kg6
39. Dh5† Uppg.

KUNGSINDISKT.

Olafsson.		**Ciocaltea.**	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. g3	Lg7	4. Lg2	0—0
5. Sc3	d6	6. Sf3	Sbd7
7. 0—0	e5	8. e4	e×d4
9. S×d4	Sc5	10. h3	Te8
11. Te1	a5	12. Dc2	c6
13. Le3	a4	14. Tad1	Sfd7
15. f4	Da5	16. Lf2	Sb6
17. Lf1	Db4	18. a3	Da5

Sedan partiet utvecklats efter teorins senaste mönster skall den egentliga kampen nu börja. Ställningen är mycket svårspelad.

19. Sb1 Ld7 20. Sf3 f5

Försök till motspel.

21. e5! d×e5 22. S×e5 L×e5

Bättre 22. —, Le6.

Svart följer emellertid sin plan, i vilken givetvis inte ingår att motståndaren skall börja kombinera i stor stil.

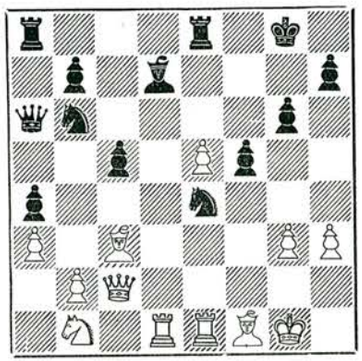
23. f×e5 Se4 24. Ld4 c5

Även här var Le6 bättre.

25. Lc3 Da6

Efter 25. S×c3. 26. S×c3 spelar vit senare Sd5 med avgörande verkan.

Ställning efter 25. —, Da5—a6.

26. T×e4!

En kombination i bästa Keres-stil! Ett flertal offer slår den svarta ställningen i spillror.

26. — f×e4 27. Sd2! Lf5
28. g4 Tad8

Ett förtvivlat räddningsförsök.

29. g×f5 g×f5 30. S×e4! f×e4
31. e6! Td4 32. T×d4 c×d4
33. Dg2† Kf8 34. Lb4† Uppg.

Även denna glansprestation av Olafsson kommer att cirkulera i världspressen liksom hans seger mot Wade i Hastings vid nyåret redan gjort.

DAMGAMBIT.

Szabo.		**Lundin.**	
1. d4	d5	2. c4	d×c4
3. Sf3	a6	4. e3	

Det senaste på denna front är 4. e4, vars värde ännu inte är klarlagt. Så spelade Balanel i en tidigare rond mot Lundin, som genom överraskningsmomentet fick ett besvärligt spel. Z. Nilsson blev, ett par dagar före sitt parti mot Geller i Stockholm, varnad för draget. Likafullt gick han som svart in på samma variant utan tillräcklig förberedelse — och förlorade!

4. — Lg4 5. h3 Lh5
6. Sc3

Szabo har med en preparerad variant särskilt förberett sig för detta parti.

6. — e6 7. g4 Lg6
8. Se5 Sd7 9. S×c4 h5!
10. Lg2 c6 11. e4 h×g4
12. h×g4 T×h1 13. L×h1 b5!
14. Se3 Lb4 15. Ld2 e5!
16. Se2 L×d2† 17. D×d2 Sgf6
18. Sg3 c5

Vit har säkert blivit överraskad av svarts effektiva bondedrag; redan nu står det klart att spelöppningen snarast har utfallit till svarts fördel.

19. d5 Db6 20. Sgf5 Kf8
21. Lg2 c4 22. f3 Tc8
23. Lf1 Sg8!

För att efter L×f5, S×f5 kunna spela g6 utan att riskera en damschack på h6.

24. d6

Detta försök till motspel ger vid bästa försvar inget resultat; å andra sidan har vit svårt att finna en förnuftig plan.

24. — Dc5 25. a4 L×f5
26. g×f5 Sgf6 27. a×b5 a×b5
28. Sc2 Se8 29. Sb4 Sb6
30. Ta6

Ej 30. d7 för S×d7. Med textdraget siktar vit på ett eventuellt kvalitetsoffer T×b6 åtföljt av Sd5.

30. — S×d6 31. f6 Se8

Här vore 31. —, g×f6 riskabelt för 32. T×b6.

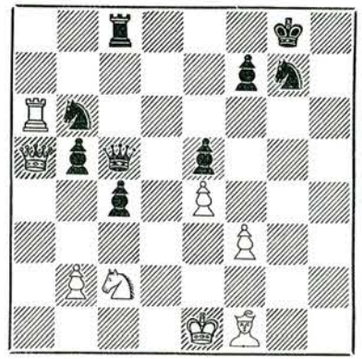
32. f×g7† S×g7 33. Sc2

Vid efteranalys påpekade Szabo Möjligheten 33. T×b6, D×b6. 34. Sd5, Dd6. 35. Dh2, Kg8. 36. Dh4; han medgav dock att svart genom 36 .—, f6! behåller sin fördel.

33. — Kg8 34. Da5

Vit måste göra de återstående dragen i svår tidsnöd. Någon räddning torde inte finnas, svart kan förstärka sitt spel på flera sätt — t. ex. genom Sg7—e6—f4.

Ställning efter 34. Dd2—a5.

34. — Sa4 35. Th6 S×b2
36. Dd2 Dg1 37. Sb4 c3
38. Dd7 De3† 39. Le2 Ta8
40. Ta6 Dg1† 41. Lf1

Vit gav sedan upp utan att fortsätta spelet efter avbrottet. Det kan följa 41. —, Dg3†. 42. Ke2, Dh2†. 43. Ke3 (Ke1 Dh4† jämte Td8), T×a6. 44. S×a6, Se6! med ogarderbara matthot.

Egendomligt när är detta tredje gången som den svenske spelaren har vunnit mot Szabo, förut i Groningen 1946 och i Saltsjöbaden 1948, alla tre partierna med svart.

INDISKT PARTI.

Lundin.		Olafsson.	
1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sf3	b6	4. g3	La6

Ett "modernt" drag, som strängt taget inte ser sunt ut. Det rekommenderas nu 5. Da4, men i partiet Uhlmann—Szabo lyckades svart få till stånd komplikationer och vann redan i 21 drag.

5. Sbd2

En solid fortsättning.

5. — c5

Bättre är nog, som skedde i partiet Uhlmann—Ståhlberg, 5. —, Le7. 6. Lg2, d5. 7. 0—0, 0—0. 8. Se5, Lb5. 9. b3, c5.

6. Lg2	Sc6	7. d×c5	L×c5
8. 0—0	0—0	9. a3	Lb7
10. b4	Le7	11. Lb2	

I ett parti Lundin—Sköld, klubbmatch i Stockholm 1954, följde 11. e4, d5 och svart kom i svårigheter. Det är svårt att avgöra om 11. Lb2 eller 11. e4 är bäst. I detta parti underlåter svart d7—d5, men han får ett trångt spel.

11. —	Tc8	12. e4	a5
13. e5	Se8	14. b5	Sb8
15. De2	Dc7	16. Tac1	d6
17. Tfd1	Sd7	18. e×d6	S×d6
19. Sd4!			

Svart har med sitt spel strävat efter att få fältet c5 för springaren, och gärna det — bara vit får punkten c6 i utbyte!

19. —	L×g2	20. K×g2	Lf6
21. S2f3	e5		

Det bör ha funnits bättre möjligheter. Svarts båda bondedrag försämrar hans ställning.

22. Sc6 e4 23. Sh4!

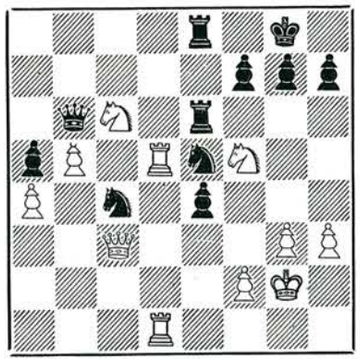
Detta springardrag var ett streck i räkningen; svart kan inte spela 23. —, L×h4 och överlåta löpardiagonalen åt vit.

23. —	Tfe8	24. L×f6	S×f6
25. De3!	Te6	26. c5	b×c5
27. T×c5	Tce8	28. a4	

Vits ställning är nu positionellt vunnen i det långa loppet; svart gör ett förtvivlat försök att komma loss.

28. —	Db6	29. h3	Sd7
30. Tcd5	Sc4	31. Dc3	Sde5
32. Sf5			

Ställning efter 32. Sh4—f5.

Ett intressant "fyrspringarspel"! För svart, som är i tidsnöd, är det nu ytterst svårt att hitta drag som det brukar heta.

32. —	Tf6	33. Sfe7†	Kf8
34. Dd4	S×c6	35. S×c6	D×d4
36. T5×d4	Sb6	37. S×a5	g6
38. Sc6	e3	39. f3	e2
40. Te1	Te3	41. f4 o. vit vann	

DAMGAMBIT.

Basjouni.		Lundin.	
1. Sf3	d5	2. c4	e6
3. d4	Sf6	4. Lg5	c6
5. Sc3	d×c4	6. a4	Lb4
7. e4	b5	8. a×b5	c×b5
9. e5	h6	10. Lb4	g5
11. S×g5	Sd5	12. Dh5	hxg5!?!?

Detta står inte i böckerna, däremot 12. —, Dc7. 13. Se4, som är bra för vit. Kvalitetsoffret är spelat på ögonblickets ingivelse. Det kanske blir dåligt i nästa teoribok, men det skall först en gång vederläggas!

13. D×h8† Lf8 14. S×d5

Med rätt eller orätt fruktade vit Sb4 och byter, trots att svarts spel därmed underlättas.

14. —	e×d5	15. Lg3	De7!
16. Td1	Sc6		

Farligare för vit vore säkert 16. —, Db4†. 17. Td2, Sc6.

17. e6

För att skydda d-bonden men även för att öppna löpardiagonalen.

17. —	L×e6	18. Le2	Db4†
19. Kf1			

Om 19. Td2 så 0—0—0 med hotet D×d2†.

19. —	0—0—0	20. Dh5	D×b2
21. Lg4	Dc2!		

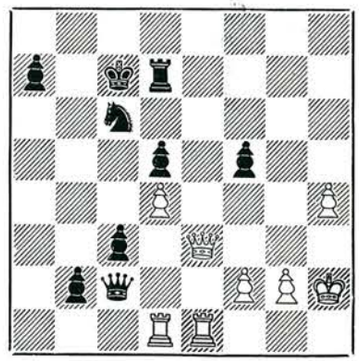
Nu strandar 22. D×f7? på D×d1†.

22. D×g5	L×g5	23. D×g4†	f5
24. Dh5	c3	25. h4	b4
26. Kg1	b3	27. Kh2	b2
28. Df7	Ld6	29. L×d6	T×d6
30. The1	Td7	31. Df6	Kb7

Enklare var givetvis 31. —, Kc7.

32. De6 Kc7 33. De3

Ställning efter 32. —, De6—e3.

I denna ställning har svart en vacker vinstväg till sitt förfogande, nämligen: 33. —, D×d1! 34. T×d1, c2. 35. De1 (tvunget), c×d1D. 36. D×d1, Td8! 37. Db1, Tb8 åtföljt av abondens frammarsch. I tidsnöd avstår svart från att "räkna igenom" den nämnda varianten, enär han tror sig ha funnit en snabbare väg.

33. — Kb6(?) 34. Dd3 D×f2

Svart fortsätter på den inslagna sämre vägen. Annars fanns 34. —, D×d3. 35. T×d3, Kd6. 36. T×c3, Tb7. 37. Tb1, Sa5 jämte Sc4.

35. D×c3 Th7 36. Db3†! Kc7

Om 36. —, Ka6 så 37. Da4 och vit håller remischackar. Till saken hör att svart totalt förbisett vits nästa drag.

37. Dg3†

Den möjligheten för vit att skydda den hotade kungsställningen hade svart som sagt inte tagit med i beräkningen.

37. —	D×g3†	38. K×g3	Tg1†
39. Kh3	f4?		

Detta och nästa är typiska tidsnödsdrag. Alltjämt fanns det lika goda som närliggande Sc6—a5—c4, och vit måste planera ett kvalitetsoffer på b2 för att inte råka illa ut.

40. Td3 Kd6? 41. Tb1
och vit vann.

RETIS SPELÖPPNING.

Ståhlberg.		Szabo.	
1. Sf3	Sf6	2. c4	c5
3. Sc3	d5	4. c×d5	S×d5
5. e3	Sc6	6. d4	c×d4
7. e×d4	g6	8. Db3	S×c3

Efter detta avbyte kunde åskådarna undra över att vit funderade så länge på sitt nästa drag — så självklart som det förefaller att springa-

ren skall slås med bonden och inte med damen . . .

9. Lc4!

Och här kom förklaringen — vit slår springaren med denna löpare! Det var inte så lätt att förutse. Om nu 9. —, e6 så 10. b×c3 med bättre ställning för vit.

9. —	Sd5	10. L×d5	e6
11. L×c6†	b×c6	12. 0—0	Dd5
13. Dc3	Lg7	14. b3	

Detta drag ger upphov till en synnerligen intensiv och spännande strid. Positionellt starkt vore 14. b4 (a5. 15. La3!) med svårt spel för svart.

14. —	c5!	15. La3!	c×d4
16. Dc7	Ld7	17. Tac1	Tc8
18. Df4	T×c1	19. T×c1	e5

20. Dd2!

Vit kunde ha återvunnit den offrade bonden genom 20. Te1, f6. 21. D×d4. Men då hade det också varit slut med vits initiativ, som utan tvekan är värt minst en bonde.

20. —	f6	21. Db4	Lf8
22. Db8†	Kf7	23. Tc7	Lg7

Enda draget.

24. D×a7	Td8	25. Lb4	Lf8

Det hotade Lb4, som nu besvaras med Ke8.

26. L×f8	K×f8	27. h4	d3

Svarts hopp står till denna fribonde.

28. Tc5	Dd6	29. Da5	Le8
30. Tc1	e4	31. Sd2	f5
32. Da7	Td7	33. De3	Te7
34. g3	Da3	35. Tc8!	D×a2

Ett inte helt riskfritt bonderov; men det har också sina sidor att låta vit behålla två förenade fribönder.

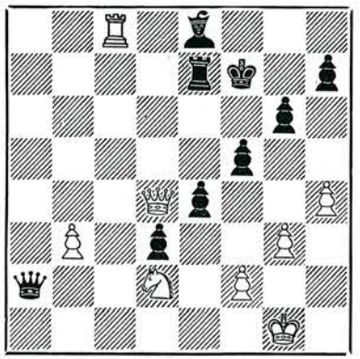
36. Dd4!	Kf7		

I sista stund upptäckte svart att han inte kunde slå springaren på grund av 37. Df6! (Han hade först bara räknat med det ofarliga 37. Dh8.)

37. Dc4†	Kg7	38. Dd4†	Kf7

Vit tar det säkra före det osäkra i tidsnöden och nöjer sig med remi. Därigenom säkrar Ståhlberg fjärdeplaceringen enligt Sonneborn-Bergers system — vilket utlystes gälla för tävlingen enligt paragraferna i det tjeckiska turneringsprogrammet. Slutställningen inrymmer i själva verket goda vinstchanser för vit efter 39. Sc4!

Slutställning.

Enbart den svarta bondeställningen är en sevärdhet!

KORRSCHACK (Forts. fr. sid. 216)

Verkar allt för passivt men svart är i förlägenhet om goda drag.

15.	Lc1—f4	0—0
16.	Sb1—d2	a7—a5
17.	c2—c4	d5×c4
18.	Lb3×c4	b7—b5
19.	Lc4—d3	Sf6—d5
20.	Lf4—e5	Sd5—e3

En sista desperat motattack innan slaget definitivt ges förlorat!

21.	De2—h5	Dd8—h4†
22.	Dh5×h4	Se3×g2†
23.	Ke1—e2	Sg2×h4
24.	Ta1—f1!	— —

Den svarta springaren har råkat i farozonen!

24.	— —	Lc5—e7
25.	Th1—g1	Uppgivet.

(Anm. av Ä. B-n.)

Problem

Bidrag och lösningar till BROR LARSSON, Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm Va.

10252. Jan Beszczynski,
Gdansk.

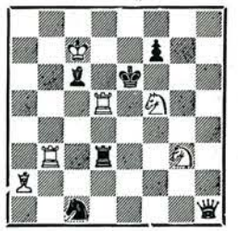
Matt i 2 drag.

10253. G. A. Ekestubbe,
Skurup.

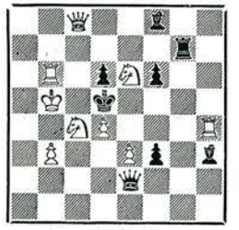
Matt i 2 drag.

10254. G. A. Ekestubbe,
Skurup.

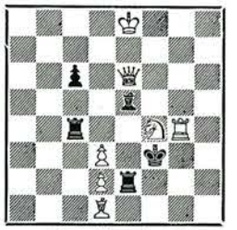
Matt i 2 drag.

10255. W. Hagemann,
Braunschweig.

Matt i 2 drag.

10256. Halvar Hermansson,
Unbyn.

Matt i 2 drag.

10257. David Hjelle,
Volda.

Matt i 2 drag.

10258. Bengt Ingre,
Mora.
Tillägnad K. Larsson, Falun.

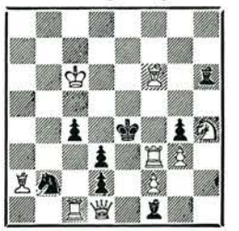
Matt i 2 drag.

10259. Ragnar Nilsson,
Kalmar.

Matt i 2 drag.

10260. Lajos Pinter,
Zalaegerszeg.

Matt i 2 drag.

10261. Abubakar Baswedan,

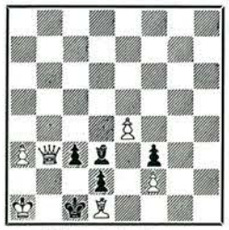
Surabaia.

Matt i 3 drag.

10262. Gustav Faleby,

Stockholm.

Matt i 3 drag.

10263. Miroslav Havel,

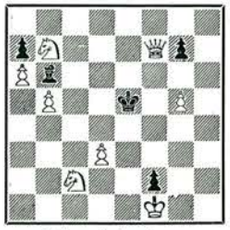
Prag.

Matt i 3 drag.

10264. Artur Hemmingsson,

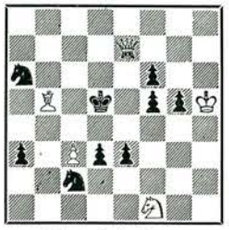
Gåxsjö.

Matt i 3 drag.

10265. Ladislav Knotek †,

Prag.

Matt i 3 drag.

10266. Ladislav Knotek †,

Prag.

Matt i 3 drag.

10267. Folke Lundqvist,

Vetlanda.

Matt i 3 drag.

10268. Amir Umar,

Surabaia.

Matt i 3 drag.

10269. E. A. Wirtanen,

Helsingfors.

Matt i 3 drag.

10270. Lászlo Apro, Miskolc. Kc2, Dd8, Tc8, e8, Sd2, g6, Bb4, f2. — Kd4, Td6, Lb8, d5, Bc4, e4, h6. 2‡.

10271. Bengt Ingre, Mora. Kd4, Da2, Lh5, Sb3. — Kc2, Bb2. 2‡.

10272.E. J. Pniak, Bielsko-Biata. Ke2, Tc1, Le7, Sa3, g3, Bd2, f4. — Kd4, Ta6, b8, Lc8, Sd6, Bd5, d7, g7. 2‡.

10273. Alexander Popovski, Skopje. Ka1, Db1, Tb2 — Ka4, Th4, Sc4, Bh3. 2‡.

10274. F. v. d. Straat, Rotterdam. Kb1, Dc3, Tg4, Lf4, h3, Sh6, Be3 — Ke4, Tf8, Lb2, Ba5, d3, d5, f3, f7, h5. 2‡.

10275. Folke Lundqvist, Vetlanda. Ke1, Dd4, Sg1, Bd2, f3 — Kh1, Bg2, h3, h4. 3‡.

Originalproblem att lösa är denna gång 10252—10275, men notationsproblemen är så lätta, att för dem ger vi bara en poäng stycket.

Lösningsfrist 30 september.

Språkfrågan, hur förf. till 10252 uttalar sitt namn, har nu lösts av honom själv, "Beschtchynski". Problemet är lättare — 253 uppvisar en dubbel Grimshaw. På vilka fält? — Och i 254 utnyttjas vits batteri — 255 har en Grimshaw som Lewmannparader — Temat i senaste nybörjartävlingen visas med två varianter i 256 — Effektivt S-spel i 257 — 258 och 259 visar bägge Stocchiblockader — 260 paradväxling med självblockader — Med 261 och 268 har vi urpremiär för Sverige med problem från Indonesien. Mycket variantrika saker. Förf. säger själva att de är föga rutinerade. — Ende stockholmaren i sällskapet har en liten nätt mekanism att visa i 262 — 263 och 264 är intressanta modellmattskomplex — Ladislav Knotek omkom i början av året vid en motorcykelolycka. Genom förmedling av hans vän Havel har vi fått ett antal efterlämnade problem, som Knotek önskade publicerade i en välkänd problemspalt — 267 är en liten fullträff — 269 är inte så svår som den ser ut — I 271 står svart patt — 273 är en behandling av ett flera hundra år gammalt problem och 275 lever högt på sin nyckel. (Ordet "nyckel" med sex bokstäver är betydligt behändigare än "inledningsdrag" med fjorton).

LÖSNINGAR TILL PROBLEMEN 10211—10228, HÄFTE II, 1954.

10211 (Andersson). 1. Sd6. Trefaldig Stocchi. Inte så märkvärdig men ett gediget arbete (LL). *10212 (Hagemann).* 1. f7 (De3, Df8)? strandar på S×e4. Nyckel 1. Df4. Med bl. a. S-blockader på c4 och c6 (IA). *10213 (Hildebrand).* 1. e3? hot 2. Sc3 och S×c5, T×e3 (L×e3). 2. Dc4 (Dc2) ser bra ut ,men svart har 1. —, T×g2 och ingen matt. Förförelsenowotny! Lösn. 1. Se6 (2. Df4), Te3 (Le3). 2. S×c5 (Sc3) och Grimshaw i lösningen. Intressanta avskärningsvarianter i förförelse och lösning (LL). Lc6 är en förvandlad B (JPJ). *10214 (Ingre).* 1. Sa3. "Interferenser på d4" skrev förf. Vilket spjuveraktigt inledningsdrag, här stupar många lösare (EK). Signaturen blev sannspådd. 10 offer. *10215 (Lundqvist).* 1. Se3. Bilösn. 1. S×b6. *10216 (Pinter).* 1. Se5. Den skenbart enkla ställningen bjuder på angenäma överraskningar (LL). Ytterst tilltalande (JPJ). *10217 (Rizetti).* Förspel 1. —, Ld4 (Td4). 2. De4 (Dd2). Förförelsen 1. Se5? strandar på Le4! Nyckel 1. Sd4 (2. Tg4), Tf3 (Lf3). 2. De4 (Dd2). Ruchlis i förening med Grimshaw och vit korrektion. En förträfflig och klassiskt formfulländad uppgift (LL). Nowotnyväxling med traditionellt springar prång (HT). *10218 (Rosolak).* Förspel 1. —, Sc3 (Sf4, Tc5). 2. Sc4 (Sf7, d4). 1. Se8 (2. Dd5), Sc3 (Sf4, Tc5). 2. D×c7 (Df8, Dd4). Tre st. mattförändringar (EK). (IA). *10219 (Thorsson).* Förspel 1. —, T×c5 (L×d4). 2. Dc6 (e4). Lösn. 1. Sc6 (2. e4), T×c6 (L×c5). 2. D×c4 (Td4). Förspelets fängsling av T och blockad med L byts ut mot fängsling av L och T-blockad. Förspel och goda förförelser i mycket tilltalande form (LL). *10220 (Wrobel).* 1. Sec4. Ff. med blockad av fyra pjäser. Beaktansvärd ff-uppgift (LL). *10221 (Björklund).* 1. Sb5?, Ld2. 2. ? (2. Lc5, Tf7). 1. Lc5, Td2. 2. ? (2. Sb5, T×h2). 1. Le6. [2. Lf5, Kd5 (Kf4). 3. Td3 (Le3)], Td1. 2. Sb5, Ld2. 3. Sd6. 1. —, Lc1. 2. Lc5, Td2. 3. Te3. Antikritiska drag utnyttjade som kritiska. Ett ytterst intressant och tekniskt imponerande problem (LL). En baade smuk og fornøjelig antikritisk dublering (JPJ). God förförelse 1. Sb5 (EK). Såvitt jag förstår häftets bästa tredragare (OR). *10222 (Fröberg).* 1. Sf1 (2. Dg8 och Da2), Sf4 (Se3, Kf3, K×f1). 2. T×f4 (T×e3, Dg8, Da2). Tolv forskellige matbilleder. Virkeligt imponerende (JPJ). Elegant (GF). Jämnt ett dussin helt skilda mattbilder (IA). *10223 (Hagemann).* 1. Se1, La8. 2. Sb7 (Nowotny). 1. —, Lc6 (d5, e4, f3, f1, h3). 2. S×L (c× L, d×L, D×L, D×L, Sf3). Sex L-fångster och en inspärrning (GF). *10224 (Hemmingsson).* 1. Kb1, Sf4 (Kd4, d4). 2. Sg5 (Dc3, Sd8). Vi hoppas på ett korrektur, som tar bort bilösn. 1. Dc3. 2. S×d6. *10225 (Hemmingsson).* 1. Kd4!, S×e6 (S×f5). 2. Kc3 (Kd3). Trots varningen försöktes 1. e7?, Sf8. 2. e×f8, Lh7! 3.? Rätt knepigt lösningsobjekt, en listig förförelse är 1. e7? (LL). Mycket uppiggande problem (EK). En bra idé (GF). *10226 (Larsson).* 1. Sg3. 2. L×c6. Inte t. ex. 1. Sf2?, Ld6. 2. L×c6, e5. *10227 (Palkoska).* 1. De3, D×f6 (L×f6, Lc7). 2. Sc3 (Sd4, f×g7). Vits S-drag kan inte kastas om på grund av svaren 2. —, La4 resp. 2. —, D×d7. Försvar mot schacken där det gäller att gå rätt med S. Trevlig sak (LL). *10228 (Havel).* 1. Sf6, g4. 2. Sh5, Kh4. 3. D×e3. 1. —, Kf4. 2. Sg4, Kg3. 3. Le6. Stillheten kan också tjusa (GF).

LÖSARLISTA, HÄFTE II 1954.

I. Andersson 381+42=423, T. Andersson 369+43=412, Å. Andersson 447+45=492, A. Bergdahl 40+26=66, K. G. Bergvall 419+17=436, E. Carlson 188+19=207, Å.

Ericson 50+32=82, E. Eriksson 234+26=260, T. Fahlman 117+25=142, G. Faleby 391+39=430, G. Fredelius II 68+19=87, I. Hallberg 183+20=203, C. I. Holm 392+27=419, J. P. Jensen II 379+34=413, K. G. Johansson II 321+39=360, B. Jändel 257+40=297, B. Karlsson 121+24=145, E. Karlsson 396+37=433, K. Karlsson 112+24=136, L. Larsson (L-m) IV 271+46=317, L. Larsson (N-e) 64+8=72, Fr. Lindgren 472+19=491, G. Lisskar 10+13=23, E. Lundin 333+19=352, H. Marlak 156+41=197, E. Mörk 52+31=83, A. Nilsson II 376+40=416, M. Nordström 425+20=445, O. E. Olsson 399+21=420, P. O. Ringvall 270+16=286, O. Rova 47+42=89, H. Svensson 150+33=183, H. Ternblad V 325+35=360, P. Thunberg II 201+29=230, E. Wennik 102+31=133, A. E. Wester 344+13=357, E. Wikström 490+12=502, Erl. Wikström 28+26=54.

Dessutom har vi mottagit ett ej undertecknat lösarbrev, avstämplat Hultsfred, 14 poäng.

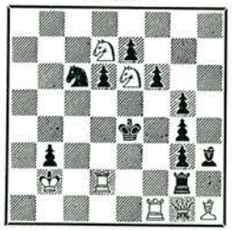
De 500 poängen som berättiga till bokpris har denna gång uppnåtts av herr *Elof Wikström, Älvsbyn.* Vi gratulerar och önska lycka även i fortsättningen.

Efter påpekande av herr H. Marlak i Göteborg har vi kunnat rätta till ett par fel, som insmugit sig i lösarlistorna under 1953 och 1954. Vi tackar för hjälpen och ber herr Marlak meddela sin adress för ett personligt svar.

DOM I TIDSKRIFT FÖR SCHACKS TVÅDRAGSTURNERING 1953.

10148. O. Stocchi.

1. pris.

2♯ 1. Se5.

10094. P. Overkamp.

2. pris.

2♯ 1. Sf4.

10147. H. L. Musante.

3. pris.

2♯ 1. Sf3.

Under året har 69 tvådragare publicerats i tidskriften. Av dessa överlevde blott 19 den första grovsorteringen. Bland dessa fanns tre problem, som redan från första stund framstod som de absoluta toppproblemen (stavning à la "Natttuppen"), och svårt var bara att gradera de hedersomnämnda uppgifterna. Efter moget övervägande har jag kommit till följande prislista.

1:a pris problem 10148 av O. Stocchi.

Ett problem som jag sätter utomordentligt högt. Modetemat paradväxling har här framställts rent mästerligt i dragpliktsform. Visserligen finns det bara två mattförändringar, men den ovanligt lyckade nyckeln öppnar för hela tre nya varianter, därav de båda paradväxlingsvändningarna. Oklanderlig konstruktion utan vita bönder. Ett problem som helt fångat mitt hjärta.

2:a pris problem 10094 av P. Overkamp.

Även denna tvåa står på ett mycket högt plan och kommer endast ett tuppfjät från segraren. Hotet etableras verkligt raffinerat genom ett "interferensoffer", och de fyra paradväxlingarna bjuder på två (man skulle också kunna säga tre) mattförändringar, varjämte en extra mattförändring uppträder efter 1. —, f5. Även här en tilltalande ställning utan vita bönder.

3:e pris problem 10147 av H. L. Musante.

Här är det fråga om mattförändringar, och de tre tematiska svarta paraderna är 1. —, f×e6, 1. —, Sc4 och 1. —, K×e6, som i förspelet leder till matterna 2. Lg6†, 2. Lg4† och 2. Dd7†, vilka i lösningen byts ut mot 2. T×g5†, 2. Sfd4† och 2. Df7†. Radikala förändringar alltså. Dessutom har i lösarkommentarerna noterats förförelsen 1. Sd3?, som efter 1. —, f×e6 och 1. —, Sc4 leder till de helt nya matterna 2. Sg3† och 2. Sd4†, men som strandar på det tredje temadraget 1. —, K×e6! Däremot tycks man ha förbisett det andra fullt temamässiga försöket: 1. Sc4?, som visserligen helt rått vederlägges med 1. —, S×c4, men som dock leder till vändningarna 1. —, f×e6. 2. Se3♯ och 1. —, K×e6. 2. Sd4♯! Om det bara hade funnits ytterligare en förförelse, som lett till matt efter 1. —, K×e6 och 1. —, Sc4, men som strandat på 1. —, f×e6!

1:a HO problem nr 10050 av M. Myllyniemi.

Kh7, De8, Tc5, h4, Le2, g3, Sd5, h6, Bc3, d2, g2. — Ke4, Da6, Lc8, f6, Sd4, e5, Bf7, g4, g6. 2♯. 1. Se5.

Åter är det fråga om paradväxling. Själva grundtanken att skifta fängslingen från den ena springaren till den andra är ju inte ny men har här genom paradväxlingarna fått originalitetens prägel. Den lilla extra varianten 1. —, Sf3. 2. g×f3♯ är givetvis ett litet plus. Ett minus är däremot att det hotande 1. —, D (S)×e2 nog alltför tydligt pekar på var nyckeln ligger gömd. Ett problem av en påtaglig mustig charm är det i alla fall.

2:a HO problem nr 10076 av A. Casa.

Kh7, Dh3, Tb5, f5, Lc4, Sd4, f4 — Ke4, Db6, Ta3, e1, La8, Sb3, c6, Bc7, e3, f6, h5. 2♯. 1. Sf4.

Stocchitema med mattförändringar. Ett par utmärkta förförelser bör också noteras, nämligen 1. Sc2 och 1. Sfe2, båda med trefaldigt hot, vilka strandar på resp. 1. —, Sd6! och 1. —, Tf1. Ledig och elegant konstruktion utan vita bönder.

3:e HO problem nr 10047 av A. Ellerman.

Ke8, De7, Tf4, Lb7, c5, Sc1, g4, Ba4, b2, d5. — Kc4, Dh3, Td2, e3, Le4, h4, Sb1, Bb4, c2, c7, f5, f6, g2. 2♯. 1. Ld4.

Ännu ett mycket tilltalande paradväxlingsproblem. Förspelets s. k. parader är visserligen mycket diffusa, men i lösningen råder idel harmoni. De tre temavarianterna frambringas av den genom inledningen frigjorda Le4, som fängslar vita damen, men som samtidigt öppnar en vit tornlinje, så att Ld4 blir garderad, och på samma gång interfererar eller blockerar. En mycket trevlig bivariant är 1. —, T×d4. 2. D×c7♯.

4:e HO problem nr 10074 av H. Ahues.

Kc1, Dc3, Ta5, e4, Ld4, h3, Sc8, d8, Bf3 — Kd5, Tb7, h6, Lb5, h4, Sa6, c2, Bc4, c7, d6, e3. 2♯. 1. Lf6.

En paradväxlingsuppgift av något mindre format. Visserligen finns det tre temavarianter, men det är bara två som tilldrar sig intresse: en grimshaw på f6, som byts ut mot två självblockader med dualförhindring på c5. Vad som höjer problemet över mängden av likar är att författaren lyckats utveckla förspelet till en regelrätt förförelse med det utmärkta hotet 2. Tf5♯.

5:e HO problem nr 10092 av Z. Fjellström.

Kh3, Dg4, Ta3, La8, f8, Sd1, f7, Ba4, c3, e4 — Kc4, De8, Tb8, h5, Sd4, e7, Bd3, d5, d7, h4. 2♯. 1. Dg1.

Ett problem i gammal hederlig ff-stil men med ett ovanligt rikt innehåll och temamässig inledning. Plus den förträffliga förförelsen 1. e5?, Sf5! Det är något så tryggt och pålitligt över allt vad denne gedigne författare gör nu för tiden.

6:e HO problem 10032 av R. Asplund.

Ke4, Dg8, Lg4, h6, Se7, f5, Bc5 — Kf6, Lh8, Sf4, g6, Bc6, e5, f5. 2♯. 1. Sg7.

En vällyckad dragpliktstvåa med tre mattförändringar och två tillagda matter. Förförelsen 1. Sd6?, K×e7! är inte oäven.

Omnämnande utan rangordning tilldelas

problem nr 10030 av *G. Andersson och H. Hultberg* (ff och df med duktigt arbete av Ld4 samt ett par förträffliga bivarianter av Sg7),

problem nr 10048 av *K. M. Gustafsson* (fyra halvlåsningsvarianter med trefaldig dualförhindring; inledningen indikeras dock väl kraftigt av Td1, trots att diagrammet innehåller matten 1. —, Se4. 2. d×e4†),

problem nr 10062 av *H. Hermansson* (reflextema fördelat på skenspel och lösning — alltså paradväxling! — i en dragpliktsuppgift med endast åtta pjäser; rasande styvt gjort),

problem nr 10113 av *H. Ahues och A. Volkmann* (de båda författarnas favoritförförelseidé har här framställts med hotkorrigering; 1. —, Se7 och 1. —, Lh2 är goda bivarianter),

problem 10117 av *A. Ellerman* (svårfunnen inledning, många goda förförelser och en skickligt arrangerad mattförändring efter 1. —, Sd3) och

problem nr 10120 av *M. Myllyniemi* (femfaldigt partiellt ff eller, som man också skulle kunna kalla det, femfaldig Fleck i ff; en intressant uppgift även om differentieringsmetoderna i regel är väl "kraftiga").

Lidingö i juli 1954.

Fr. Lindgren
Domare

DOM I TIDSKRIFT FÖR SCHACKS TRE- OCH FLERDRAGS-TURNERINGAR 1953.

10169. S. Björklund.

1. pris.

3‡ 1. a7.

10152. P. Overkamp.

2. pris.

3‡ 1. Sb3.

10082. L. Knotek, †.

3. pris.

3‡ 1. Df4.

10097. P. A. Koetsheid.

Pris.

4‡ 1. Lc8.

TREDRAGARE

Tyvärr bortföllo några av de bästa problemen på grund av felaktigheter. 10122 av Ilja Mikan och 10170 av Miroslov Havel voro ju bilösliga, och inga korrektur ha avhörts. Vidare ha korrekturen till 10151 av Alex Casa och 10171 av Artur Hemmingsson visat sig vara felaktiga, det förra genom illegal ställning och det senare genom dualen 1. —, Ld3. 2. g4. Av dessa hade 10122 och 10151 varit givna pristagare. Det oaktat funnos tre värdiga sådana kvar. Av dessa tog 10169 första platsen genom sin helgjutenhet, under det att 10082 fick vika för de båda andra genom sitt mindre format. För övrigt hade inte heller de tre problem, som erhöllo hedersomnämnande, varit ovärdiga pristagare, men denna gång var konkurrensen för stark.

1 pris: 10169 av Stig Björklund.

Ett färgsprakande mästerverk i den logiska och strategiska genren. Tre temavarianter sekunderas av den fina bivarianten 1. —, Sb3, och i hotet få vi avnjuta ett damoffer. Att ge också hotet en konstnärlig utformning är något, som många andra författare av nytyska problem tyvärr finna onödigt.

2 pris: 10152 av P. Overkamp.

Hotet och tre varianter avslutas av modellmatter. Det sparsamma vita materialets möjligheter i den vägen ha utnyttjats perfekt. Men dessutom är detta ett fint strategiskt problem. Man bör lägga märke till, att varianterna 1. —, e1D och 1. —, f3 bilda ett dualförhindringspar, och till den ömsesidiga blockaden på e1. En stor förtjänst är också de stilla vita andra dragen. Men nyckeln är en svaghet.

3 pris: 10082 av Ladislav Knotek.

En utsökt liten böhmare. Man är förvånad över, att författaren med detta ringa och ofta utnyttjade vita material har kunnat åstadkomma en sådan samling olikartade modellmatter — det finns fyra sådana. Dessutom äro både nyckel och spel i övrigt ovanligt fina, och 1. Kc7?, Dg1! är en bra förförelse.

1. HO: 10066 av Jan Hartong & P. A. Koetsheid.

Ka1, Db1, Te4, Lb6, h1, Sc8, d1, Bf6 — Kd5, Df3, Te2, Lc6, Sa2, f4, Ba4, a5, d7, e5, e6, g4. 3‡. 1. La7.

Tre modellmatter med dubbel fängsling. Nyckeln är med hänsyn till den ömtåliga ställningen oväntat bra. Men man hade önskat, att nämnda tre matter hade fått avsluta var sin variant eller åtminstone hade sekunderats av något annat än ett svagt "eko" av en av dem (1. —, D×e4. 2. D×e4†) — nu gör problemet ett disharmoniskt intryck. Dessutom är ställningen väl tung.

2 HO: 10081 av Herbert Hultberg.

Kh6, Lc8, e5, Sa5, c4, Ba4, s2, d4. — Kd5, Tb1, Ld2, g8, Be2, e3, e4, e7, f5, f7, h5. 3‡ 1. Ld7.

Ännu ett logiskt och strategiskt problem, av mindre format än förstapristagaren men med en mycket trevlig idé. Men författaren har missat en klar chans att framställa denna i mattbildsform.

3. HO: 10057 av J. J. Rietveld.

Kd6, Ta8, d4, La5, f1, Sc5. — Kb5, Tc1, d1, Lc4, e1, Sa1, Ba3, b3, d2, d7, f2, f5. 3‡. 1. Se4.

Liksom i 10066 modellmatter med fängsling, här dock "endast" i enkel uppsättning. Och liksom i 10066 är nyckeln bra. Men problemet är inte av större format och verkar dessutom en smula mekaniskt.

Ännu några treor torde förtjäna var sin lilla blomma och *omnämnas* därför nu i nummerordning. 10041 och 10054 av *Joel Fridlizius* innehålla trevliga modellmatter, men detta innehåll är inte så märkligt, att man är villig att glömma dubbelhoten. Innehållet i 10056 av *Artur Hemmingsson* är mycket begränsat, men en sådan nyckel ursäktar ett och annat. En logisk miniatyr som 10101 av *Herbert Hultberg* ser man alltid med nöje. 10132 av *Artur Hemmingsson* har flera strategiska poänger men väl tung ställning. Omdömet om 10056 gäller också för 10133 av *Folke Lundqvist*. Ett intressant problem är slutligen 10154 av *Primus Wahlmark*, men här störes intrycket av korthot.

FLERDRAGARE

10157 och 10173 av Zd. Mach voro ju tyvärr felaktiga. Av dessa hade 10157 varit given förstapristagare. Endast ett av de återstående problemen skulle enligt min mening kunna förtjäna pris, nämligen

Pris: 10097 av P. A. Koetsheid.

Ett säkert svårframställt eko av en intressant fängslingsmodellmatt, sekunderat av ännu en modellmatt efter damoffer. Men tyvärr framkomma två av dessa matter endast så, att svart på lämpligt sätt modifierar hotet, och matterna få alltså inte avsluta var sin distinkta variant. Dessutom är det skada, att alla vita damdrag äro slag.

1. HO: 10096 av Miroslav Havel.

Ka7, Dg5, Ta5, g2, Lf1. — Kh1, Tg8, Lg7, Sb3, f8, Bc3, c7, d7, e5, f3, h2, h4. 4‡. 1. Le2.

Ett oklanderligt men föga märkligt mattbildsproblem.

2. HO: 10156 av Herbert Hultberg.

Kf1, La4, e3, Sf5, Bb6, c7, d5, d6. — Ka6, Lc8, Ba5, b7, d7, e4, e6. 4‡. 1. Ke5.

Småtrevlig, bl. a. med ett antikritiskt drag.

Dessutom skulle jag vilja *omnämna* den roande miniatyren 10106 av *Bror Larsson* och 10158 av *Miroslav Havel*, som däremot tyvärr inte är miniatyr men har två trevliga analoga modellmatter.

Lidingö i juli 1954.

J. Knöppel Domare

Vi tackar domarna för välförrättat arbete. Spärrfrist två månader.

MITT SENASTE FÖRSÖK.

För TfS av Arnold Ellerman, Buenos Aires.

Det är utan tvekan en svår sak att hitta på något nytt på tvådragsområdet. Under hela tiden från 1912 till november 1953 har jag haft föga framgång med den saken, tills jag vid jultiden 1953 upptäckte en temakombination, som tidigare troligen aldrig framställts och hittills har jag inte lyckats få tag i någon föregångare. Idén kan definieras ungefär så här: Förspelsdrag i ett problem ger *två* mattdrag — tematiska dualer — av vilka det ena kommer till användning endast i det verkliga spelet (lösningen), medan det andra leder till matt i ett förförelsespel. Se följande exempel.

10276. A. Ellerman.
Bulletin Ouvier des Echecs XII 1953.

Matt i 2 drag.

10277. A. Ellerman.
Al Hamishmar 5/2 1954.

Matt i 2 drag.

10278. A. Ellerman.
Original.

Matt i 2 drag.

10279. A. Ellerman.

Original.

Matt i 2 drag.

10276 har förspel med två svarta interferenser. 1. —, Se2. 2. Sd3 eller 2. Sc4‡ och 1. —, Sf3. 2. S×c6 eller 2. Te4‡. Försöksspel 1. Td6? (hotar 2. Ld4), Se2 endast 2. Sd3 och 1. —, Sf3 endast 2. S×c6. Försöket strandar på 1. —, Da4. Lösning 1. Tf4 (2. Ld4), Se2 endast 2. Sc4 och 1. —, Sf3 endast 2. Te4.

10277. I detta problem har även förspelet ett försök. 1. Sf8? (2. Sd7), Ld4 likg. 2. f4 (Df4). 1. —, Le3. 2. Te4 (De4). 1. —, Sc5. 2. ? Försöksspel 1. Dd8? (2. Dd6), Ld4 likg. (Le3). 2. f4 (Te4). 1. —, Kf4. 2. ? Lösning 1. Td7 (2. Td5), Ld4 likg. (Le3). 2. Df4 (De4) eftersom f5 blivit flyktfält.

Nr 10278 har förspelen 1. —, Tg5. 2. De2 (Df3) och 1. —, Tg3. 2. T×f4 (Sf2). Försök 1. Sb4? (2. Ld5), Tg5 (Tg3). 2. De2 (T×f4) men 1. —, S×h5. 2. ? Lösning 1. Ld7 (2. Lc6), Tg5 (Tg3). 2. Df3 (Sf2).

I det sista problemet, 10279, är två temata sammankopplade. Försöksspelet visar självblockader, medan lösningen är utformad som interferenser för Td4. Förspelen är 1. —, Sd5. 2. D×g6 (Sd6) och 1. —, Sd3. 2. Lf3 (Sd2). Försöket 1. Df7? (2. T×f4), Sd5 (Sd3). 2. D×g6 (Lf3) strandar på 1. —, g5. 2. ? Lösning 1. S×g6 (2. T×f4), Sd5 (Sd3). 2. Sd6 (Sd2).

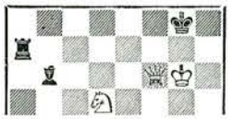
Till alla: Var snäll tala om för mig, ifall idén har bearbetats tidigare. Min adress är Nazca 738, Buenos Aires, Argentina. Tack på förhand!

NOWOTNYIDÉN.

Ett litet trevligt problem i vilket t. o. m. hela dramat utspelas på endast halva brädet är följande miniatyr:

10280. Niels Høeg.

Deutsche Schachblätter 1937.

2‡ 1. Sc7.

Nyckel är, som lätt synes 1. Sc7. På svaret 1. —, T×c7 följer 2. Dd8 och efter 1. —, L×c7 har vi 2. Dg7. Problemet är en s. k. Nowotny och temat kan definieras: Ömsesidig interferens mellan två pjäser med olika gångart erhållen genom offer av en pjäs i de förstnämndas skärningspunkt. Temat är uppkallat efter sin upptäckare *Anton Nowotny* och fastän det nu är precis 100 år gammalt uppträder det fortfarande ofta i problemspalterna. Urproblemet ser ut så här.

10281. A. Nowotny.

Leipz. Illustr. Zeitung 1854.

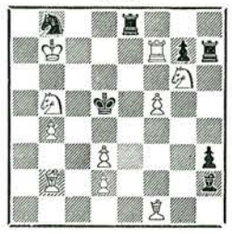

3‡ 1. Tf5.

Lösningen blir 1. Tf5 med starka hot. Svarts bästa försvar är 1. —, Tf8, varpå vit spelar 2. Lf6. L offrar sig i skärningspunkten mellan Tf8 och Lg7. Efter vits andra drag finns två matthot, 3. Tf4, vilket går emedan Tf8 avskurits och 3. Te5, möjliggjort eftersom Lg7 avskurits. Om svart slår 2. —, T×f6 följer endast 3. Te5 och efter svarts 2. —, L×f6 är 3. Tf4 enda mattdraget. Som nr 10280 visar, fordrar själva mekanismen egentligen bara två drag, men vill man ha temat elegant utfört, låter man från början de bägge svarta temapjäserna stå på "fel" sida om skärningspunkten och lockar dem sedan att utföra kritiska drag överskridande densamma, så att de kommer i sådant läge, att skärningspunkten kan utnyttjas. Nowotny gjorde själv ett problem med ett kritiskt drag redan 1854, men det dröjde ända till 1918 innan F. Palatz lyckades med att framställa ett problem med två kritiska drag.

10282. F. Palatz.

J. Kohtz-Widmung 1918.

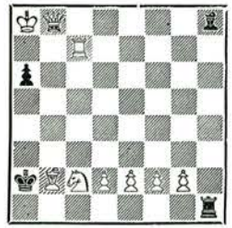
4‡ 1. Le2.

Temapjäserna är Te8 och Lh2 och skärningspunkten e5, men spärrdraget Le5 har ingen verkan, emedan T och L stå på fel sida om e5. De måste först bort från sina förmånliga platser, vilket man gör på följande sätt 1. Le2 (hotar 2. Lf3), T×e2. Nu drog Te8 kritiskt över e5. 2. Tc7 (hotar 3. Tc5), L×c7. Och här drog Lh2 kritiskt över e5. Nu kan spärrdraget utföras 3. Le5. Svarts bägge pjäser blev avskurna och vit hotar 4. Sc3 eller 4. S×c7. Det märkvärdiga med detta problem är, att spärrpjäsen i dessa matter verkar som aktiv pjäs, den garderar d4 och d6, och inte bara som en död massa. Svart måste slå Le5 och nu har vi Nowotnyn färdig 3. —, T×e5. 4. Sf4‡ eller 3. —, L×f5. 4. Se7‡.

Ett mycket känt problem av en svensk författare visande femfaldig Nowotny, ser vi i följande uppgift.

10283. Nils Rutberg.

Chemn. Wochenschach 1927.

3‡ 1. Tb7.

Lösningen lyder 1. Tb7, Th3 (h4, h5, h6, h7). 2. Lc3 (d4, e5, f6, g7), T×L (L×L). 3. Tb3 (Dg8). Nyckeln hotade 2. Dg8, Kb1. 3. Sa3. Svarts T-drag göras för att sedermera avskära vits D-diagonal, g8—a2. Genom vits L-drag uppkommer sedan spärrdraget mellan svart T och L.

Problemet har senare fått en ännu bättre utformning av A. W. Mongrédien, som flyttat Th1 till h2, tagit bort B f2, g2 och satt den svarta B på a4. Därigenom tillkommer tre temavarianter efter Tg2 (f2, ×f3).

I alla de hittills behandlade problemen har efter spärrdraget hotat två olika matter, som differentierats av, vilken pjäs svart slår med. Det finns emellertid en annan sorts problem, s. k. *"förnäm Nowotny"*, termen lanserad av J. Kohtz 1918, i vilka efter spärrdraget *en* viss matt hotar, medan de bägge temamatterna uppträder endast ifall spärrpjäsen slås. Ett originellt exempel hämtar vi ur en nyligen avslutad tysk nybörjarturneringen.

10284. R. Schaefer.

Schach-Echo VII 1954.

Ke7, De2, Tb2, Lf3, f8, Be3.
Kc5, Ta6, La8, Bc4, c7. 2‡.

Här ser vi, att efter 1. Lc6 hotar endast en matt 2. Kd7. Men om svart slår T×c6 eller L×c6 utnyttjas de svarta självavskärningarna och vi får 2. Dh5 resp. 2. Ke6‡.

Knappologerna har benat upp idén ytterligare och kan påvisa andra sätt att behandla temat. Vi har sålunda *"Finsk Nowotny"*, av vilken man skiljer på två olika typer.

10285. P. Sola.

Hufvudstadsbladet 1934.

Kb8, Dc1, Tc4, e6, Lf7.
Ka2, Db3, Tf4, Lh7, Bb6, e4, f6. 2‡.

I denna uppgift är temapjäserna Tf4 och Lh7, bägge avskurna från början av en pjäs av egen färg, Be4. Vidare finns ett (eller flera) förförelsedrag här Td6 osv hotande 2. Ta4 eller 2. Tc2. Efter svarts svar 1. —, e3, som öppnar linjer för temapjäserna förhindras dock bägge dessa matter. Vit blir alltså tvungen att börja med 1. T×e4 och nowotnyspelet följer efter 1. —, T×e4 (L×e4). 2. Tc3 (Ta4). Detta var typ 1.

Typ 2 påminner om den förnäma Nowotnyn. Den har ett förförelsespel som typ 1, men efter vits offer ligger inte temamatterna klara utan det är en tredje matt som hotar.

10286. P. Sola.

3. pris Finska Schackförb. 1935.

Kh3, Df3, Tc8, e8, Lf4.
Kd7, Tb1, b6, La3, Sf1, Bd6, f7, h5. 2‡.

Förförelsen 1. Lg3 hotar 2. Df7 (Df5), men strandar på 1. —, d5 som öppnar försvarslinjer för Tb6 och La3. Till målet leder 1. L×d6 (hotar 2. Tcd8). Svaren T×d6 (L×d5) ger matterna 2. D×f7 (Df5).

Hur man kan framställa dessa svarta, ömsesidiga avskärningar utan offerpjäs får vi se i ett kommande nummer.

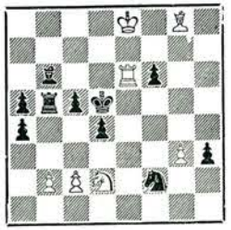
NY SVENSK PROBLEMBOK.

Primus Wahlmark: Schackproblem, Tidens förlag. Kr. 7: 50. Den ytterligt magra svenska problemlitteraturen har fått ett nytt värdefullt tillskott genom den samling på 100 problem, 50 direktmatter i 2—4 drag och 50 självmatter i 2—5 drag, som den kände uppsalaproblemisten nyligen utgivit. Wahlmark tillhör inte den modernaste skolan, man ser föga av alla dessa namndöpta temata, men han har en sund och god uppfattning om vad som "gör sig" och vad den icke specialutbildade lösaren gärna vill se. Som av företalet framgår, tar han inte så strängt allvarligt och vetenskapligt på problemmakeriet, utan bedriver det som en roande hobby och avkoppling. Resultatet har blivit trevliga och lättfattliga problem, som inte sällan givit författaren välförtjänta utmärkelser i olika turneringar. Mest bekant är PW för sina självmatter, i vilka han får tillfälle att utveckla en förslagen listighet, men även direktmatterna kännetecknas ofta av ett överraskande lösningsförlopp. Lösningarna är klara och uttömmande och den enda lilla anmärkningen är, att det vore betydligt bekvämare för läsaren att ha dem direkt under respektive diagram i stället för samlade i slutet av boken. Trycket är elegant utfört och diagrammen klara och tydliga. Vi rekommenderar.

Som smakprov följer här två av PW:s alster.

10287. P. Wahlmark

Trollhättans Schacksällsk. 9. problemturn. 1926. Hedersomnämn.

Matt i 3 drag.

10288. P. Wahlmark

Fränkische Arb.-Schachz. intern. Fata-Morgana-turn. 1925-26. 1. pris.

Självmatt i 2 drag.

Lösningar: 10287. 1. Sc4 (hot 2. T×f6), K×c4 (f5, Lc7, d3, Sd3). 2. Te4 (Td6, Te5, Se3, e×S). Ekomatter. 10288. Skenspel 1. —, L×g3. Lösn. 1. De8, g4. 2. g×h4, g3. 1. —, Kg4. 2. D×e4, L×g3. Fata Morgana betyder dragplikt i självmattsuppgift. I samma turnering erhöll Wahlmark även 2. pris.

*

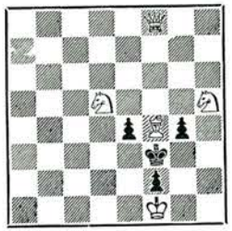
Buchwalds rankinglista för problemister grundande sig på deras resultat i 172 olika turneringar 1953 gav ett för svenskarnas vidkommande gott resultat. För enbart 2‡ blev ordningsföljden 1. Stocchi 39 poäng, 2. Ellerman 18½, 3. *Halvar Hermansson* 15, 4. Fossum 11. 3- och flerdragsmatter 1. Fossum 20, 2. Wrobel 15, 3—4. Matthews och iVsserman 12, 5. Hartong 11, 6. *Axel Åkerblom* 10. Fantasipriblem 1. Kardos 26½, 2. *Helmer Ternblad* 19, 3. Petrovic 18, 4. Hagemann 12½. Sammanlagt resultat för alla slags problem 1. Stocchi 45, 2. Fossum 31, 3—4. Kardos och Petrovic 26½, 10. *Ternblad* 19, 13—14. *Hermansson* 13, 22. Åkerblom 10.

De olika länderna emellan blev ordningsföljden 1. Tyskland 213½, 2. Holland 101½, 3. Ungern 88. 4. *Sverige* 85½, 5. Italien 62. 6. Norge 46½, 13. USA 21½.

TILL SIST —

10289. Bror Larsson.

2. HO "Problem" 5. tematurn. 1954.

Självmatt i 2 drag.
1. Sdf6, e3 (g3). 2. Lg3 (Da8), e2 (g2).
Asymmetri och inga schackar.

Schackklockor

Den tyska schackklockan "Olympia" har vunnit stort erkännande inom de svenska schackklubbarna. Pris kr. 37: —.

Schacklitteratur och schackmateriel erhålles alltid fördelaktigast från

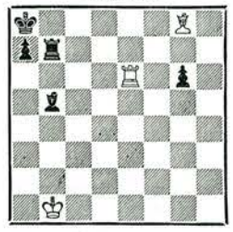
TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG.

Studier

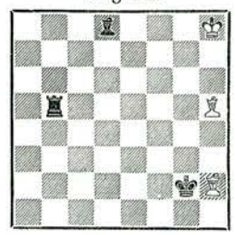
Bidrag och lösningar sändas till A. WERLE. Krukmakaregatan 38, 2 tr., Stockholm Sö.

582. Kjell Runqvist,
Åstorp.
Original.

3+5=8. Remi.

583. A. Hildebrand,
Uppsala.
Original.

3+3=6. Remi.

584. Folke Peterson,
Norrköping.
Original.

4+5=9. Vinst.

FÖR HÄNGMATTAN!

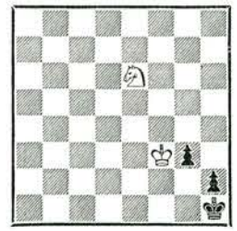
Här nedan ett litet urval lättare studier,som säkert torde kunna bemästras utan bräde och pjäser. Alltså lämplig lektyr medanman behagligt dåsar i hängmattan.

585. Henri Rink.
Le Temps (Paris), 18/12 1938.

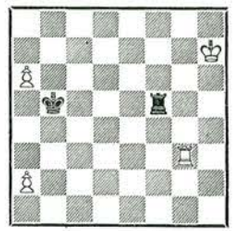
8+5=13. Remi.

586. L. Prokes.
Sachove Studie, 1941.

2+3=5. Remi.

587. R. Ljungman.
3:e pris, Suomen Shakki 1944.

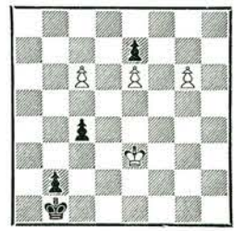
4+2=6. Vinst.

588. Allan Werle.
Folket, 19/1 1946.

4+4=8. Vinst.

589. Ado Kraemer.
Denken und Raten 1929

4+4=8. Vinst.

590. T. B. Gorgiev.
Schacktidskriften "64", 1930.

3+3=6. Vinst.

Tidskrift för Schacks INTERNATIONELLA STUDIETURNERING 1953.

1:a pris.

L. Lindner.

5+8=13. Remi.

2:a pris.

Ragnar Nilsson.

7+8=15. Vinst.

3:e pris.

F. M. Lindeberg.

4+8=12. Vinst.

1:a H.O.

F. M. Lindeberg.

7+5=12. Vinst.

2:a H.O.

Kjell Runqvist.

6+6=12. Vinst.

3:e H.O.

L. Nyevickey.

6+7=13. Remi.

(Lindner) 1. *Ke4*, a4. 2. K×e5!, Ke7! 3. Kd5, a3. 4. Kc6, a2. 5. Kc7, a1D. 6. d8D†, K×e6. 7. Dd7†, Ke5. 8. Dg7†, och vinner. Om i 3:e draget a×b3 följer sedan svart promoverat på b1, 8. Dd6†, Kf5. 9. Df6†, Ke4. 10. Dg6†, vinst. På 1. —, h4 följer 2. Kd5!, Kc7! 3. K×e5, h3. 4. Kf6, h2. 5. Ke7, h1D. 6. d8D†, Kc6. 7. Da8†, med damvinst. Eller 3. —, h×g3 och 5. —, g1D med följden 7. Dd7†, Kb6. 8. Db7†, Kc5. 9. D×a7†, och för fjärde gången är damen förlorad för svart.

(Nilsson) 1. *f4!*, c×b6. 2. f5!, Sc7. 3. f6, Sb5. 4. f7, Sd4. 5. f8D†, Kb3. 6. Dc5!!, b×c5. Patt. Se f. övr. häfte 1 1954.

(Lindeberg Kg5/Kd4) 1. *h8D!*, h1D. 2. Se4†!, Kd5. 3. Da8†, Ke5. 4. Db8†, Ke6. 5. De8†, Kd5. 6. Dd7†, Kc4. 7. Dc6†, Kd4. 8. Dc5†, Kd3. 9. Dc3†!, Ke2. 10. Dd2†, Kf3. 11. Dd3†, Kg2. 12. De2†, K×h3. 13. Sf2†, och vinner. På 3. —, Kd4 avgör ekovändningen 4. Da7†, Kd3. 5. D×a3†, o. s. v.

1. —, Kd3. 2. Sd5! (Ej nu Se4? för f×e4. 3. Da1, b4 o.s.v.), h1D. 3. Dc3†, Ke2. 4. S×f4†, Kf2. 5. Dd2†, Kg3. 6. De3†, Df3. 7. Dg1†, och matt i nästa drag.

(Lindeberg (Kh8/Kg4) 1. *f3*†, Kg5. 2. g3!, Df7. 3. f4†, Kg6. 4. Sh4†, Kh6. 5. Sgf5†, Kh5. 6. g4†, och vinner. Ej 2. Kg8?, Kf4. 3. g3†, Ke5! — och *vit* är i dragtvång.

1. —, Kf4. 2. g3†, Ke5. 3. Kg8!, d5. 4. Kh8!, Df7. 5. f4†, vinst. Eller 2. —, Kg5. 3. Kg8!, d5. 4. Kh8, d4. 5. c×d4, b4. 6. Kg8!, b3! 7. f4† (Ej c×b3 för Df7†), Kg4. 8. c×b3, Kh3. 9. d5, Dg4. 10. d6, och vinner så småningom.

(Runqvist) 1. *Tf5*†, Kb4. 2. Tb5†, Ka4. 3. Sc5†, S×c5. 4. K×c5, Ta5! 5. K×c4, T×b5. 6. L×b5†!, Ka5. 7. T×b3, Le6†. 8. Kd4!! (Tempooffer), L×b3. 9. Kc5, och svart är i dragtvång med följden att han blir matt i nästa drag. Den analoga förförelsen 6. T×b3?, Le6†. 7. Kc3, L×b3. 8. L×b5, leder endast till remi, ty nu offrar *svart* ett tempo, Ka5!! 9. K×b3, K×b5, och vit är till sin egen skada vid draget. Remi blir det även efter 2. T×d3, Le6! o. s. v. Det går heller inte att inleda med 1. Th5†?, Kb4. 2. Tb5†, Ka4. 3. Sc5†, S×c5. 4. K×c5, Ta5! 5. K×c4, La6 (Även 5. —, Ta×b5. och 5. —, Le† räcker till remi, men inte 5. —, T3×b5 för Tf4!). Spelet är nu remi. Se för övrigt TfS, nr 9—10, 1953.

(Nyevickey) 1. *Kd3!*, g2. 2. Ld5†, Lb7. 3. L×g2, L×g2. 4. h5, g×h5. 5. g5!, Lh3. 6. Ke4, Le6. 7. Ke5, Lc4. 8. Kd4, Le6. 9. Ke5, La2. 10. Kd4, Le6. Positionell remi, ty kungen fortsätter att oscillera mellan d4 och e5, och svart hinner inte uträtta något till sin fördel. Det hotar 11. g6! (Inte genast c4? för Lb1), f×g6. 12. c4, o.s.v. Om 1. —, Lb7 så 2. Ke3, o.s.v.

Studieturneringen 1953 blev synnerligen svår att avdöma, då det saknats studier om vilka man kunnat säga att de är "huvudet högre än allt folket". Den här presenterade prislistan har dock tillkommit efter noggrannt övervägande och med originaliteten som främsta rättesnöre. Den fyrfaldiga ekofångsten av damen i studien av Lindner gör ett ursprungligt intryck och synes försvara sin plats. Nilsson visar "Exelsior" som försvarsspel, vilket såvitt känt är inte tidigare förekommit. I bivarianterna är spelet också gott. Lindeberg arbetar i sina två studier med stor kombinationskraft värd att uppmärksammas. Runqvist avslutar sin studie på ett intressant sätt, men förspelet är alltför opolerat för att tillåta en högre placering. Utan att direkt vara märklig visar dock den sista studien av Nyevickey en med fin artistisk smak utförd positionell remi.

Om ingen berättigad anmärkning mot domen inkommit inom en månad efter detta häftes utgivning är denna definitiv.

Stockholm i augusti 1954.

OSPELAD MELODI.

I SM-tävlingarnas första rond fick partiet mellan mig och K. Sköld ett hastigt slut genom att Sköld överskred betänketiden. Sköld hade svårt att med jämnmod bära den förlusten, då han var övertygad om att han onödigtvis förlorat i "klar remisställning". Nu så här långt efteråt har väl sinnesjämnvikten återställts och det hela ter sig väl mindre tragiskt. I synnerhet som partiets slutställning är ohållbar för svart.

Ställningen på diagram I visar situationen efter svarts 43:e drag. Den har en viss betydelse med hänsyn till det senare händelseförloppet. I denna ställning spelade jag:

44. Tf2—f1! — —

och *bjöd remis*, ty med rätta ansåg jag att svart bäst svarade med 44. —, Td3 varpå 45. Tf3, o.s.v. leder till dragupprepning. Sköld *avböjde* emellertid remiserbjudandet och fortsatte spelet.

44.	— —	Td1×f1?
45.	Kg2×f1	Kd7—c6
46.	Kf1—e2	Kc6—b5
47.	La5—c7	— —

Diagram I.

K. Sköld.

A. Werle.

Med två drag kvar till tidskontrollen hade nu Sköld klart överskridit tiden, och partiet förklarades förlorat för honom. Slutställningen återfinnes på Diagram II. Denna är intressant ur den synpunkten att den är ett gott exempel hur en felaktig bondeställning i ett slutspel med likafärgade löpare kan innebära en ohjälplig svaghet. Nackdelen med den svarta ställningen ligger i de dåliga bönderna e5 och g5, som är i behov av ständigt skydd, då inte något motangrepp på vita bönderna är möjligt. Svarts nästa drag är tvunget, ty att e-bonden inte kan lämnas åt sitt öde är lätt att övertyga sig om.

Diagram II.

Alltså: 47. —, Lf6. 48. Kd3, Kc5.

Svart har inte mycket att välja på. Löparen är patt, och 48. —, Ka4 förlorar efter 49. Kc4, o.s.v. På 48. —, a5 kan följa 49. b3, a4. 50. b4, Kc6. 51. Lb8, Kb5. 52. Ld6, Kc6. 53. Lc5, Kb5. (53. —, Ld8. 54. Kc4, o.s.v.). 54. Lf8, och vit genomför sitt strategiska mål, att med kungen tränga in i svarts ställning över c4 och d5 liksom i den som huvudspel anförda varianten.

49. b3, Kb5. 50. Ld6, Kc6. 51. Lf8, Kb5. 52. a4†, Kb6. 53. Kc4, —.

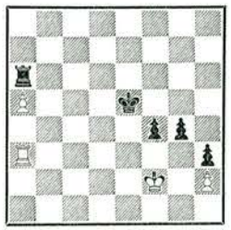
Denna rumsvinst kommer vit alltid till även om vägen dit i vissa detaljer kan avvika från den angivna, och svart kan inte heller förhindra ytterligare framträngande.

53. —, Kc6. 54. b4, Kb6. 55. Lc5†, Kc6. 56. a4, Ld8. 57. b5†, a×b5†. 58. a×b5†, Kb7. 59. Kd5, La5. 60. Le7, d3. 61. L×g5, d2. 62. L×d2, L×d2. 63. K×e5, och vinner.

Avvikelser är som sagts möjliga, men svart kan inte ändra sitt slutliga öde.

VÄRT ATT MINNAS.

A. H. Roose.

S. v. Mindeno.

Diagramställningen uppstod i ett parti spelat i en lagmatch i Holland förra året. Vit ser ut att ha efter omständigheterna tillfredsställande spel, då torngrupperingen visavi fribonden på a-linjen är den för honom gynnsammast. Det bör alltså bjuda på svårigheter för svart att utnyttja sin bondeövervikt på kungsflygeln.

Icke dess mindre finner han på en möjlighet att göra denna gällande.

En manöver värd att lägga på minnet, då den är typisk för denna form av slutspel.

1.	— —	Ta6—c6!
2.	a5—a6	Tc6—c2†
3.	Kf2—g1	— —

På 3. Kf1 följer g3. 4. h×g3, Tc1†! (Inte genast 4. —, h2? som Tijdschrifts kommentator Euwe anger, ty då svarar vit med 5. g×f4† samt Th3 och klarar sig.) 5. Kf2, h2. Svart vinner.

3.	— —	Tc2—c1†
4.	Kg1—f2	g4—g3†!
5.	h2×g3	h3—h2

Vit gav upp.

Om vit försökt 2. Tc2 hade kunnat följa Tc1 och vit är maktlös mot hotet g3†. På 2. Ta1 kan svaret bli Tc2†. 3. Kg1 (Eller 3. Kf1, T×h2.), f3! 4. a6, f2†. 5. Kf1, g3! 6. h×g3, h2. 7. Kg2, f1D†† och matt i nästa drag.

LÖSNINGAR, HÄFTE 2 1954.

569. Lad. Prokes'. Kc3. Ta8. Le7. Bc4. — Kb1, Sf8. Ba4, c6, f2, f5. Vinst.

1. *Tb8*†, Kc1. 2. Lg5†, f4. 3. L×f4†, Kd1. 4. Tb2!, f1D. 5. Td2†, och vinner damen genom 6. Tf2† eller 6. Lg3†, o.s.v.

1. —, Ka1. 2. Kc2! (Ej 2. Lf6? för Sd7!), f1D. 3. Lf6†, Ka2. 4. Tb2†, Ka1. 5. Tb4†, och matt i nästa drag, men även 5. Tf2†, och vinner. En liten skönhetsfläck. På 4. —, Ka3 följer matt i två drag.

En dubblering av idén i ff:s studie i TfS nr 11, 1953: Se under lösningar i nr 1, 1954. Den konstnärliga vinsten av bearbetningen är ringa.

570. Kjell Runqvist. Kh1. Lf1. Sa3, e7. Bf3. — Ke3. Le1. Se2. Bh3. Vinst.

1. *Sc2*†, K×f3! 2. Se1†, Kf2. 3. Sd3†!, Ke3. 4. Sf5†!, K×d3. 5. Sg3, Ke3. 6. L×e2!, Kf2. 7. Kh2, och vinner.

Ej 4. Sd5†? för K×d3. 5. Sf4†, Ke3! (Kd2? förlorar som i föreg. var. efter 6. S×e2!, Ke1. 7. Sg3 följt av Kh2.). 6. S×e2, Kf2. Remi.

På 3. —, K×f1 följer 4. Sf5, och matt i nästa drag.

Efter 2. —, Ke3 avgör schack med e7-springaren.

Sin pjäsövervikt kan vit däremot icke vidmakthålla genom att byta bort sin L mot svarts S, ty här vinner inte två S då svart bonde är för långt avancerad. En del ytterligare avvikelser är lättfunna med ledning av den givna lösningen. En liten bra illustration av möjligheterna med lätta figurer i försvar och angrepp.

571. A. Hildebrand. 2:a pris, Norsk Sjakkblad 1952. Kd6. Lg1. Sc3. Bg2. — Kg7. Tb4. Lb2. Sd7. Remi.

1. *Sd5!*, Tb5 (Om Tb7, 2. Kc6, o.s.v.). 2. Sc7, Le5†. 3. K×d7, Tb7. 4. Kd8!, T×c7. 5. Ld4!, remi. 4. —, L×c7†. 5. Kc8, Tb1. 6. Ld4†, remi.

Lösningar till Krenzisky-studierna i häfte 1, 1954.

564. Denna studie, som är korrekt återgiven efter originalet i S.D.S., skall enligt ff ha ytterligare en svart bonde på d5. Utan denna bonde löses uppgiften enkelt med 1. d×c4, Kg6. 2. Se5†, Kf5. 3. Sd3, Ke4. 4. Sc1, med lätt vinst. Den avsedda lösningen (Med bonde d5) är: 1. Sd8!, c3. 2. d×c3, d×c3. 3. Se6, c2. 4. Sf4†, Kg5. 5. Se2, Kf5. 6. Sc1, Ke5. 7. S×b3, c1D†. 8. S×c1, Kd4. 9. K×a2, och vinner. Vit måste offra springaren för svarts g-bonde, men för sin egen d-bonde segrande i dam.

565. 1. L×b8, D×b8. 2. h8D!, D×h8. 3. b8D†, D×b8. 4. T×g2†, Kh2. 3. Tg1†!, och fortsatt schack på g2 och g1 eller patt om tornet slås.

LÖSNINGAR TILL REPRODUKTIONERNA.

585. 1. *g7*, L×g7. 2. f6, L×f6. 3. e5, L×e5. 4. d4, L×d4. 5. c3, L×c3. 6. Sc2†!, L×c2, och vit är patt.

586. 1. *Sf4*, g2. 2. Sh3!, g1S†! 3. Kf2!, S×h3†. 4. Kf1, remi. Eller 2. —, g1D. 3. Sf2†, D×f2. 4. K×f2, remi.

587. 1. *Tg5!*, T×g5. 2. a7, Th5†. 3. Kg7, Tg5†. 4. Kf7, Tf5†. 5. Ke7, Te5†. 6. Kd7, Td5†. 7. Kc7, Tc5†. 8. Kb7, Th5! 9. a4†!, och vit vinner. Felaktigt är 1. a7? för Tf7†! (Ej genast Tf8 på grund av Tb3† följt av Tb8.). 2. Tg7, Tf8. Remi.

588. 1. *Ta3!*, K×a3. 2. Lc3, Kb3. 3. La1, Kc4. 4. K×h2, och vinner. Eller 3. —, g3 (Samma svar på 3. —, Kc2.) 4. d5, och vinner. Ej 1. Tc1? för K×c1. 2. Lc3, Kc2. 3. La1, Kb1. Remi genom dragupprepning.

589. 1. *g7*, Ka2. 2. g8T!, vinst. Eller 1. —, Kc2. 2. g8L!, vinst. Om i dessa varianter 2. g8D så spelar svart b1D samt går på schackarna till c3 med kungen och blir patt om damen slås. På annat kan vit göra dam på g8.

590. 1. *Tb3*†, Tb6! 2. T×b6†, Kc7. 3. Ld8†!, K×d8. 4. Tb8†, Ke7. 5. Kg6!, och vinner.

Kanske en och annan finner dessa små studier allt annat än sommarlätta. Det beror ju något också på förmågan, men de innehåller i de flesta fall få pjäser och varianterna tynges inte av besvärliga avvikelser från grundidén. Möjligen med undantag för rinks studie, men där ligger i stället huvudspelet i ganska öppen dag, så inte heller den har väl vållat alltför stort huvudbry.

Press-stopp

Ungern kommer med

Det meddelas att Ungern har efteranmälts till Schackolympiaden i Amsterdam. För USA har ännu några dagars anmälningsfrist beviljats. Det är en ekonomisk fråga, då amerikanska schackförbundet säges ha svårt att samla medel till resekostnaderna för sina spelare. När det gällde Buenos Aires hade argentinarna frikostigt utlovat fria resor inte bara för européerna utan även för de västliga zonerna.

Då nu 27 lag är anmälda gäller annan indelning enligt världsschackförbundets en gång för alla fastställda schema (för 27 till 30). Det blir fem grupper, tre med fem lag och två med sex. Finalturneringen, med de tre bästa från varje grupp, kommer således att omfatta femton lag. Att segrargruppen blivit större är bara roligt; i Helsingfors räknade den endast nio lag. En liten nackdel med det ojämna antalet är att överskådligheten under tävlingens gång försvåras genom att ett lag är fritt varje rond.

För svenskarna gäller det först och främst att inte släppa mer än två lag före sig i kvalificeringsgruppen. Lottningen sker så, att grupperna skall bli ungefär lika starka. Sovjet, Argentina, Jugoslavien, Tjeckoslovakien och Ungern (eller USA) kommer väl då i skilda grupper. I Helsingfors 1952 var svenskarna inledningsvis så duktiga att de vann kvalificeringsgruppen före både Ungern och Jugoslavien, men i finalen gick sedan båda länderna förbi Sverige.

Spanskt parti i ny upplaga

I serien Spelöppningsteori av dr Euwe har del 10 utkommit i omarbetad upplaga. — Den innehåller Spanskt-, Tre- och Fyrspringarspel och har kompletterats med analyser och turneringsresultat fram till början av år 1953. Denna nya upplaga är omkring tre gånger så omfångsrik som den föregående. — **Pris kr. 6: —.**

Korrespondensschack

Svenska mästerskapet 1952—1954

Liksom i årets närschack-SM blev det i korrschack en prima överraskning. *Egon Arvidsson* (Alafors) tog hem svenska mästerskapet och ändå är det endast hans andra framträdande i landslagsklassen. Ser man sedan på de spelare, som han distanserat, blir prestationen än mera förnämlig. Inte mindre än 3 tidigare sverigemästare och många "storheter" dväljas bland de av Arvidsson besegrade. Hårdaste konkurrenten var Allan Werle, som tidigare mera hållit sig till internationella korttävlingar. Det avgörande partiet torde ha varit Arvidssons vinst över Royal Goode.

SM 1952	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	P:g
1. Egon Arvidsson	—	½	½	1	1	½	1	½	1	½	1	7½
2. Allan Werle	½	—	½	½	1	1	½	½	½	½	1	6½
3. Sture Nyman	½	½	—	½	0	½	1	1	½	1	½	6
4. Royal Goode	0	½	½	—	1	½	½	1	½	1	½	6
5. H. Brynhammar	0	0	1	0	—	½	0	1	1	1	1	5½
6. G. Andersson	½	0	½	½	½	—	0	½	1	0	1	4½
7. Olof Sterner	0	½	0	½	1	1	—	0	0	½	1	4½
8. Harry Åhman	½	½	0	0	0	½	1	—	1	0	1	4½
9. Sven Elgstrand	0	½	½	½	0	0	1	0	—	1	½	4
10. Olle Smith	½	½	0	0	0	1	½	1	0	—	½	4
11. Martin Johansson	0	0	½	½	0	0	0	0	½	½	—	2

VM individuellt

Kandidatgrupperna i individuella VM går nu på sista halvåret. Vid årsskiftet 1954/55 avbryts de obönhörligt och partierna, som då ännu är oavslutade avdömas. De svenska deltagarna är: Martin Johansson, Alvar Johnsson, Olle Smith, S. Kjellander, Åke Lundqvist, Eric Arnlind, G. Eidenfeldt och Stig Lundholm. Av dessa torde för närvarande Kjellander, Lundqvist och Arnlind ha största utsikter til avancemang.

I *grupp 4* har Kjellander vunnit mot Ojanen (Finland), Frantzén (Norge), Egon Meyer (Tyskland) och spelat remit mot italienaren del Vecchio. Kvar har han den tjeckiske mästaren Paroulek och jugoslaven Majstorovic, vilka båda ännu ej avslutat några partier.

Tre vinster har även Åke Lundqvist i *grupp 5* mot resp. Pereira (Portugal), Rover (Kanada) och Bonham (England). Kvar har han dr Sturm (Trinidad), Vigneau (Argentina) och Bernstein (USA). Det största hotet torde vara från argentinaren.

En av våra säkraste kort är Eric Arnlind, som gjort en förnämlig internationell debut i *grupp 6* med vinster över holländaren van Scheltinga, tysken Schwind och schweizaren Max Meier samt remi mot Salm (Australien) och Pinkus (USA). Arnlind har nu endast kvar argentinaren Calatayud.

Olympiaden

Finalen i lag-VM har nu stoppats och samtliga partier skola avdömas. Sverige som haft ledningen så gott som från allra första början och hållit denna, har fått ge plats i ledningen för Tyskland. Sverige och Tyskland ha dock vardera 12 minuspoäng medan Tjeckoslovakien som ligger trea har bara 11½ minus. Det kommer därför att bli mycket jämn historia mellan de tre "stora" och varje avdömning kommer därför att bli betydelsefull. Jämnheten torde framgå av följande tabell. Speciellt överraskas man av USA:s goda prestation att placera sig före sådana typiska korrländer som Norge, Frankrike och förra världsmästarna från Ungern.

Tyskland	37	19	12	6	25
Sverige	36	17	14	5	24
Tjeckoslovakien	33	17	9	7	21½
USA	30	12	10	8	17
Norge	32	9	14	9	16
Ungern	21	6	8	7	10
Frankrike	29	5	4	20	7
Indien	34	5	2	27	6

Nya turneringar

Till internationella turneringarna kan anmälan ske när som helst till alla klasser alltså även mästar- och landslagsklass. Avgiften är genomgående endast Kr. 3:75 som sättes in på postgiro 15 61 69 (E. Larsson, Johanneshov). Angiv på talongen spelklass. I såväl de svenska som utländska turneringarna är det 7 man i varje grupp. Man spelar alltså 3 vita och 3 svarta partier.

Till de svenska turneringarna i korrschack mottas anmälningar när som helst till klasserna III, II och I. Avgiften är för klass I kr. 12: —, för klass II kr. 10: — och klass III kr. 7: —, som insättes på postgiro 5 20 52 (Åke Björkman, Främlingsvägen 23, Hägersten).

Ramlösa Brunn

Traditionsenligt hade korrspelarna även i år i samband med schackkongressen en diskussionsträff. Tyvärr var anslutningen inte riktigt så stor som i Örebro. En hel del matnyttigt var uppe till diskussion bl. a. om regelfrågor beträffande tidsöverskridning, betänketid m. m.

Erik Larsson

SLUTSPELADE GRUPPER

Klass 2 grupp 13: 1—3:e pris Sven Ljungqvist (Rotebro), Thure Ferm (Gävle) och Nils Hallqvist (Trelleborg) 3½ poäng. Ljungqvist uppflyttas till klass 1. Övriga: Stig Lundin (Gävle) 3 poäng, Karl Nyström (Norrtälje) 1½ och Helge Johansson (Västerås) 0 poäng.

Klass 2 grupp 16: 1:a pris G. Wermelin (Sparreholm) 4½ poäng. 2:a pris Herman Gustavsson (Pataholm) 3 poäng. Övriga: T. Pettersson (Älvsjö) 2½, Kurt Malmesjö (Norrköping) och Volrath Svensson (Vårgårda) 2 poäng, Lennart Larsson (Norrtälje) 1 poäng.

Klass 2 grupp 17: 1:a pris Berndt Carlsson (Sparreholm) 5½ poäng, 2—4:e pris Åke Krigström (Filipstad), O. Källgren (Stockholm) och Helge Öhman (Alby) 4 poäng. Övriga: Folke Lönnström (Enskede) 2, Gustav Karlsson (Kalmar) 1½ och Thure Udén (Stockholm) 0 poäng.

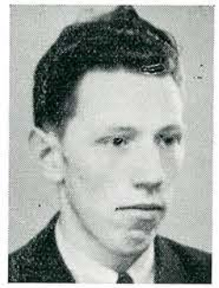
Klass 3 grupp 23: 1:a pris Erich Kuuskmäe (Enskede) 6 poäng! 2:a pris Einar Lindgren (Arboga) 4½ poäng. Övriga: Sten Johansson (Arboga) 3½, Folke M. Nordén (Johanneshov) 3, G. Mejenby (Härnösand) 2, Lars Boman (Uttersberg) och Göte Alm (Boden) 1 poäng.

Klass 3 grupp 25: 1:a pris Edvin Karlsson (Gräsmyr) 4½ poäng. 2:a pris U. Elofsson (Göteborg) 4 poäng. Övriga: Nils Norrby (Uppsala) och Hans Österberg (Norrköping) 3½, Olle Nilsson (Rimbo) 3, Gunnar Pettersson (Rimbo) 2 och Gustav Andreasson (Vårgårda) ½ poäng.

Klass 3 grupp 27: 1:a pris Folke Jonsson (Ambjörby) 5 poäng. 2:a pris Lars Täpp (Nås) 4½ poäng. Övriga: Bengt Eriksson (Rimbo) 4, Tage Kvist (Sparreholm) 3, Sixten Wallberg (Kolbäck) 2, Ingvar Arvidsson (Moheda) 1½ och S. O. Gottschalk (Kristinehamn) 1 poäng.

Sverigemästerskapet 1955 jämte årets mästargrupper startar den 1 okt. Anmälningstiden till nämnda turneringar utgår den 15 sept. Obs! Efter detta datum mottages inga anmälningar. Till övriga klasser kan anmälan ske när som helst. Nya grupper startar så snart 7 deltagare anmält sig. Startavgifterna: Landslagsklassen, mästarklassen och klass 1, 12: —, klass 2, 10: — och klass 3, 7: — kronor.

Anmälan sker medelst startavgiftens insättande på postgirokonto 5 20 52. Adress: Åke Björkman, Främlingsvägen 23, Hägersten.

Egon Arvidsson, Alafors, — vår nyaste officielle Sverigemästare i korr.-schack — är 39 år och textilarbetare. Han började spela korr.-schack 1942 och är både glad och tacksam över att denna tävlingsform finns att tillgå för alla som bor avlägset från annat schackumgänge. Själv har han 3½ mil till närmaste klubblokal, är medlem i Amatörerna i Göteborg. Egon Arvidsson framhåller också den stora betydelse för de många sjuka som korr.-schacket utgör.

SICILIANSKT PARTI.

SM i korr. 1952

Egon Arvidsson.	*Royal Goode.*
1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. d2—d4	c5×d4
4. Sf3×d4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	d7—d6
6. Lc1—g5	e7—e6
7. Dd1—d2	Lf8—e7
8. 0—0—0	a7—a6

Som något bättre anses 8. —, 0—0. Textdraget ger vit angreppschanser.

9. f2—f4	Lc8—d7

10.	Sd4—f3	b7—b5
11.	e4—e5	d6×e5?

Omedelbart 11. —, b4 innan d-linjen öppnats hade gett bättre försvarsmöjligheter. Det kan följa 12. e×f6, b×c3. 13. D×c3, g×f6. 14. T×d6 (14. Sd4 kommer starkt ifråga.), L×d6. 15. L×f6, Sb4!

12.	f4×e5	b5—b4

Försent! Den öppna d-linjen möjliggör den följande kombinationen.

13.	e5×f6	b4×c3
14.	Dd2×d7†	Dd8×d7
15.	Td1×d7	c3×b2†
16.	Kc1—b1	Kc8×d7
17.	f6×e7	f7—f6
18.	Lg5—e3	Kd7×e7

Här kommer 18. —, Thb8 starkt i fråga.

19.	Lf1—d3	g7—g5
20.	Sf3—d4	Sc6—b4
21.	Ld3—c4	Sb4—d5
22.	Th1—e1	Ke7—d6

Svart försmår 22. —, S×e3.

23.	Sd4×e6!	Sd5×e3
24.	Te1×e3	Ta8—a7

Ej 24. —, The8 på grund av 25. Td3† med hotet 26. Sc7!

25.	Te3—d3†	Kd6—e5
26.	Se6—d8	Ke5—e4
27.	Sd8—c6	Ta7—c7
28.	Lc4×a6!	f6—f5

Naturligtvis inte T×c6 för 29. Lb7, Tc8. 30. Td6!

29.	La6—c4	f5—f4
30.	Lc4—d5†	Ke4—f5
31.	a2—a4	g5—g4
32.	a4—a5	Th8—c8
33.	Td3—c3	Uppgivet

En utmärkt prestation av den nya Sverigemästaren!

SKOTSK GAMBIT.

Mästarklassen grupp 2, 1953.

Sixten Eriksson, Hägersten.	*Gunnar Sunmark, Dals Långed.*
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. d2—d4	e5×d4
4. Lf1—c4	Lf8—c5
5. Sf3—g5!?	— —

Detta drag har ända sedan Morphys dagar haft dåligt anseende.

5.	— —	Sg8—h6
6.	Dd1—h5!	— —

I förening med 7. f2—f4 rekommenderat av en numera okänd storhet greve Vitzthum.

6.	— —	Dd8—e7

Troligen bäst men även 6. —, Df6 har sina förespråkare. Tvivelaktigt är däremot 6. —, 0—0 och 6. —, Se5? Det sistnämnda draget skulle besvarats med det överraskande 7. Se6!!

7.	h2—h3	— —

För de fortsatta operationerna är det nödvändigt att vit har full kontroll över fältet g4. Bilguer anför följande variant. 7. 0—0, d6. 8. h3, Ld7. 9. f4, 0—0 etc. med tillfredsställande spel för svart.

7.	— —	Sc6—e5?

Bättre d6 med övergång till ovan nämnda variant.

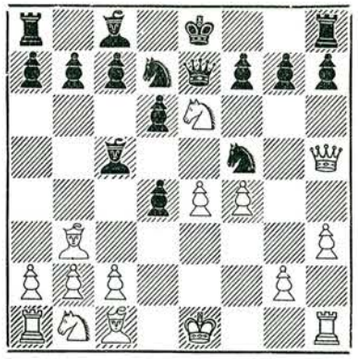
8.	Lc4—b3	d7—d6
9.	f2—f4	Se5—d7

Svart vägrar att med 9. —, Sc6 erkänna sitt misstag. 9. —, Sg6 går ej för 10. f5, Se5. 11. Se6, L×e6. 12. Lg5! etc.

10.	Sg5—e6!	Sh6—f5

Det skall vara i korr.-schack man skall få se en dylik ställning!

Ställning efter 10. —, Sf5.

11.	e4×f5	Sd7—f6
12.	Dh5—e2	f7×e6
13.	f5×e6	d6—d5
14.	f4—f5	c7—c6

(Forts. å sid. 198)

SPELÖPPNINGSTEORI

AV DR M. EUWE

— Ett standardverk över den moderna spelöppningsteorin. —
Serien består av tolv delar.
I NY, OMARBETAD UPPLAGA HAR UTKOMMIT:

1. **Slutna spel I.** Klassisk damgambit: Ortodox med variationer.
2. **Slutna spel II.** Klassisk Damgambit: Cambridge-Springs, Manhattan, Tarrasch.
3. **Slutna spel III.** Damgambit: Slaviskt, Albin, Antagen m. fl. Dambondespel: Colle m. fl.

Pris per del kr. 3: 25

8. **Halvöppna spel I.** Franskt, Caro-Kann.

Pris kr. 4: 25

9. **Halvöppna spel II.** Sicilianskt, Aljechins försvar och diverse.

Pris kr. 3: 25

10. **Öppna spel I.** Spanskt-, Tre- och Fyrspringarspel.

Pris kr. 6: —

AV DEN GAMLA UPPLAGAN finns endast följande delar:

4. **Halvslutna spel I.** Nimzo-indiskt.
6. **Halvslutna spel III.** Budapest, Blumenfeld, Holländskt m. fl.
7. **Flankspel.**

Pris pr del kr. 2: 50

BESTÄLLNING sker enklast genom inbetalning å postg. 39 73

Hans Müller—A. Pawelczak:

Schachgenie Aljechin

Pris: häftad 12: 50, inb. 16: 50

Postgiro 39 73

MIN FÖRSTA SCHACKBOK

Av KURT RICHTER

Författaren säger i sitt förord bl. a: "Avsikten med denna bok är att försöka ge en mångsidig belysning av schackspelets inneboende skönhetsvärden och på så sätt stimulera läsaren till att ännu mer fördjupa sig i detta ädla spel."
Egentligen är Richters nya bok tillägnad nybörjaren. Genom sitt säreget personliga och levande framställningssätt åstadkommer han likväl metamorfosen, att även herr Mästaren själv kommer att läsa boken med stor behållning och inte utan saknad skiljer sig ifrån den! Enstaka kapitel är värda hela slanten; där finns ett präktigt schacklexikon (A—Ö), en historisk återblick (från Philidor till Botvinnik), ordspråk, citat, anekdoter, grotesker och mycket annat.

Pris kronor 4: 50

Schacklitteratur och Schackmateriel

BOOK. Schackmästaren Gösta Stoltz	häft.	Kr.	12:—
CAPABLANCA: Lärobok i schack		„	9:50
CEDER: Mattförförelseproblem		„	4:25
EKLUND: Att samla schacklitteratur		„	6:—
EUWE: Bondeslutspel o. Tornslutspel, per styck		„	3:25
„ Bedømmelse og Planlægning (dansk)		„	7:50
„ Position- og Kombinationsspil (dansk)		„	5:—
„ Strategi och Taktik i schack (dansk)		„	6:—
EUWE—KRAMER: Midtspillet del I		„	3:50
KMOCH: Rubinstein vinner! 100 partier	inb.	„	8:25
MANDAL: Den äldre svenska schacklitteraturen		„	1:—
„ Skånes Schackförbunds minnesskrift		„	1:50
NIELSEN: Hvordan man vinder en Gevinststilling		„	6:—
„ Kan de kombinere		„	5:—
„ Kongeangrebet		„	7:—
„ Nimzowitsch, Danmarks Skaklærer		„	11:—
KURT RICHTER: Schackkavalkad del I	inb.	„	6:75
„ Schackkavalkad del II	inb.	„	6:75
„ Min första schackbok		„	4:50
WIGFORSS: Hur man spelar schack	inb.	„	13:50
SCHACKSPEL Lyx		„	13:—
„ Hel springare, filt och bly		„	10:—
„ Hel springare, filt		„	8:25
„ Klubbmodell (fernissad trälåda)		„	5:25
Vid förpackning i finare låda (låg modell med två fack) tillkommer		„	1:—
Denna låda passar ej till lyxmodellen.			
SCHACKBRÄDE		„	3:—
SCHACKMATTOR 45×45 (styvt papper)		„	0:65
FICKSCHACKSPEL		„	6:—
„ med lås		„	8:—
„ med pärm av getskinn o. lås		„	17:—
SCHACKPROTOKOLL pr 500 st.		„	7:50
PROTOKOLLHÄFTE, fickformat, 26 protokoll		„	0:75
FÖRSEGLINGSKUVERT per 100 st.		„	2:—
TURNERINGSTABELLER (rondlistor) 6—8—10 spelare, per st.		„	0:03
„ „ 12—14—16 spelare, per st.		„	0:06
KORRESPONDENSKORT pr 100 st.		„	1:70

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Drottninggatan 29 C - Stockholm

Postgiro 3973

Nya AB Örebro Dagblads Boktryckeri - 1954

Pris kr. 2:50